

Zbigniew Judycki

Mazowszanie w świecie, część III

Niepodległość i Pamięć 23/1 (53), 365-443

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zbigniew Judycki

Instytut Biografistyki CAN, Warszawa

Mazowszanie w świecie, część III

Kontynuując opracowanie ukazujące wkład Mazowszan w światową cywilizację i kulturę, prezentuję kolejne ich sylwetki, idąc śladem myśli Bolesława Prusa, który pisał w „Tygodniku Ilustrowanym” (nr 49 z 3 XII 1909): „Po całej kuli ziemskiej rozsypali się bracia nasi, Polacy. Spotkać ich można w Moskwie i Berlinie, w Irkucku i Nowym Jorku, nad Renem i Amurem, nie mówiąc o takich okolicach, jak: Wołyń, Podole, Ukraina i Litwa. Wszyscy oni tę posiadają wspólność wobec naszego serca i pamięci, że – prawie ich nie znamy, bardzo niewiele o nich wiemy i nader mało interesujemy się nimi”. To stwierdzenie jest dzisiaj nadal bardzo aktualne... i w pełni uzasadnia niniejsze opracowanie. Jak przekonują prowadzone badania nad Polonią, śledząc losy Polaków, odkrywamy często zaskakujące dokonania naszych rodaków, z których możemy być dumni. Oni współtworzą obraz Polaka twórczego, pracowitego i dumnego ze swojego kraju pochodzenia, z Polski.

Serdecznie proszę o krytyczne uwagi dotyczące zamieszczanych przykładowych not biograficznych oraz przysyłanie wszelkich informacji związanych z życiem i działalnością znanych Państwu Mazowszan, żyjących i tworzących poza Polską, kształtujących pozytywny obraz Polaka z Mazowsza.

POSTACIE HISTORYCZNE

BALIŃSKI Stanisław, ps. Stephen Baley stb, Esteb, Stan, Bal, poeta, prozaik, krytyk literacki i teatralny; ur. 2 sierpnia 1898

w Warszawie, zm. 12 listopada 1984 w Londynie, syn Ignacego i Marii z Chomętowskich. Wykształcenie: studia muzyczne w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie 1923, polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim 1928. Blisko związany z poetami „Skamandra”. W latach 1922–1937 pracował w polskiej służbie dyplomatycznej w Brazylii, Iranie, Chinach (wicekonsul) i Danii. Pracownik Ministerstwa Informacji i Dokumentacji przy polskim rządzie emigracyjnym w Paryżu 1939–1940, a następnie w polskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Londynie 1940–1945. Współpracownik licznych czasopism emigracyjnych m.in. redagował „Środę Literacką” (dodatek do „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza”). Autor przekładów z języka angielskiego, francuskiego, włoskiego i rosyjskiego. W latach pięćdziesiątych współpracownik Radia Wolna Europa i Głosu Ameryki. Autor tomów poezji oraz książek m.in.: *Two Septembers 1939 and 1940. A Diary of Events* (Londyn 1941), *Talizmany i wróżby* (Londyn 1965), *Antrakty, czyli notatki o życiu i sztuce w drugiej połowie XX wieku w Londynie* (Londyn 1978), *Polka prosto z Kraju, sztuka teatralna* (Londyn 1977). Członek, m.in.: Rady Powierniczej „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza” 1945–1983, angielskiego Pen Clubu 1945–1984, Pen Club Center for Writers in Exile 1951–1984, tzw. Akademii Grydzewskiego (przyznającej nagrody literackie). Laureat nagród: Instytutu Polskiego w Wielkiej Brytanii 1955, Fundacji Alfreda Jurzykowskiego 1970, Grona Przyjaciół Poezji Polskiej w Detroit – złoty medal za wiersze poświęcone Stanom Zjednoczonym 1976, „Dziennika Polskiego” (za sztukę teatralną) 1977, Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie 1982.

BARSS Franciszek, prawnik, dyplomata emigracyjny; ur. 18 lutego 1760 w Warszawie, zm. w 1812. Od 1794 we Francji, gdzie starał się bezskutecznie o pomoc tego kraju dla powstania kościuszkowskiego. W środowisku emigracji popowstaniowej należał do kierunku umiarkowanego reprezentowanego przez Agencję. Współpracował z gen. H. Dąbrowskim i był przedstawicielem Legionów Polskich w Paryżu. Podczas rosyjskiej kampanii napoleońskiej 1812 zajmował się dostawą żywności. Zginął w nieznanych okolicznościach podczas marszu na Moskwę.

BARSZCZEWSKI Leon, rosyjski pułkownik, przyrodnik, geograf, glaciolog, etnograf; ur. 20 lutego 1849 w Warszawie, zm. 19 marca 1910 w Częstochowie. Absolwent Szkoły Oficerskiej w Odessie. W armii rosyjskiej 1866–1906, m.in. służył w guberni chersońskiej, a w latach 1876–1897 w oddziale topograficznym garnizonu w Samarkandzie. Odbył szereg wypraw do różnych krain Azji Środkowej. Jeden z najbardziej aktywnych podróżników polskich.

BENDISZ Kazimierz, inżynier mechanik, konstruktor; ur. 11 lutego 1914 w Warszawie, zm. 28 września 2001 w San Francisco (USA), syn Ryszarda i Janiny z Orłowskich. Wykształcenie: studia wojskowe w Korpusie Kadetów w Chełmie 1928–1933 oraz w Szkole Podchorążych Artylerii w Toruniu 1933–1935; studia w zakresie mechaniki na Politechnice Warszawskiej 1937–1939 i Technische Hochschule w Monachium 1945–1947 (nostryfikacja dyplomu na Politechnice Łódzkiej 1947 i na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley 1972). Oficer zawodowy 13. Dywizjonu Artylerii Konnej w Kamionce Strumiłowej 1935–1937. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939 jako dowódca (porucznik) 6. Baterii 40. Pułku Artylerii Lekkiej w Przemyślu. Jeniec wojenny w obozie niemieckim w Murnau 1939–1945. Asystent warsztatowy w Fabryce Obrabiarek w Łodzi 1947–1948; kierownik działu pras w Biurze Budowy Pras i Młotów w Warszawie 1948–1953; nauczyciel w Technikum Łączności w Warszawie 1953–1963; konstruktor w Katedrze Maszyn Ciepłych Politechniki Warszawskiej 1957–1960; asystent naukowo-techniczny Zakładu Astronomii PAN w Warszawie 1960–1963; starszy asystent Katedry Części Maszyn Politechniki Warszawskiej 1963–1965; pracownik naukowy w Institut für Chemische Verfahrenstechnik, Technische Hochschule w Stuttgarcie (teoretyczne i doświadczalne badania uszczelnień wałów maszynowych) 1965–1968; konstruktor w Anchor Valve Company w San Francisco 1968–1969; konstruktor w Pacific Gas and Electric Co. w San Francisco 1970–1979; wykładowca na kursach wieczorowych w Heald Engineering College w San Francisco 1972–1978. Autor artykułów, trzech biuletynów naukowych wydanych przez Institut für Chemische Verfahrenstechnik w Stuttgarcie 1966–1968 oraz opracowania *Pipe Loops and Bends–Design for Flexibility Tables* (Redwood City 1984). Członek: Kongresu Polonii

Amerykańskiej 1970–2001, American Society of Mechanical Engineers 1971–2001, Mechanics Institute w San Francisco 1981–2001, Związku Kadetów 1918–1939 w Londynie 1984–2001, Koła Oficerów Artylerii w Londynie 1993–2001.

BLACK Franciszek Ksawery, artysta rzeźbiarz; ur. 3 grudnia 1881 w Warszawie, zm. 14 lipca 1959 w Paryżu. Wykształcenie: studia snycerskie w Art School of Decorative Wood Carving w Londynie 1901–1903, rzeźbiarskie w Ecole des Beaux Arts u A. Mercié w Paryżu 1903. Tworzył studia rodzajowe (*Hafciarka*) i studia aktów kobiecych (*Przebudzenie*, *Ewa*), ale uprawiał także portret rzeźbiarski (*Słowacki*, *Mickiewicz*, *Paderewski*) i rzeźbę pomnikową. Laureat III nagrody w konkursie międzynarodowym w Paryżu na pomnik S. Bolívara. Wykonał m.in. płaskorzeźbę do Panteonu Bolívara w Caracas 1929, pomnik Leopolda Sudre na cmentarzu Montparnasse w Paryżu 1933, pomnik Hoene-Wrońskiego na cmentarzu w Neuilly 1937. Członek Société des Artistes Français.

BŁĘDOWSKI Franciszek, francuski podpułkownik; ur. 28 lutego 1807 w Wierzchach (woj. mazowieckie), zm. 1870 w Krakowie, syn Bonawentury i Marii z Makoszewskich. Uczestnik powstania listopadowego. W Legii Cudzoziemskiej od 1835, m.in. w Hiszpanii, we Francji i w Afryce. Przeniesiony do 73. Pułku Piechoty w Sedanie 1857, w Paryżu 1859, w Condé 1860. W latach 1864–1868 służył w 54. Pułku Piechoty w Napoléon-Vendée. W 1868 zdymisjonowany wrócił do Polski. Awanse: podporucznik 1835, porucznik 1840, kapitan 1844, podpułkownik 1864. Odznaczenia: Legia Honorowa.

BOBROWSKI Andrzej Krzysztof, rzeźbiarz; ur. 15 maja 1925 w Warszawie, zm. 30 maja 2002 w Londynie, syn Ignacego i Zofii z Bohdanowiczów. W okresie II wojny światowej porucznik Armii Krajowej. Po upadku powstania warszawskiego wywieziony do obozu jenieckiego w Niemczech. Studia rzeźbiarskie: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (w systemie tajnego nauczania) 1940–1943, Slade School of Art na Uniwersytecie Londyńskim 1949–1952. Pracował w Londynie jako artysta plastyk związany z działalnością w reklamie, m.in. w filmach animowanych i wystawiennictwie. Uprawiał

papieroplastykę, medalierstwo, rzeźbiarstwo w spawanej stali i brązie. Uczestnik wystaw zbiorowych i indywidualnych. Jego prace znajdują się w prywatnych kolekcjach w Wielkiej Brytanii, Francji, Południowej Afryce i we Włoszech. Laureat złotego medalu za rzeźbę podczas Olimpiada d'Art e Cultura w Albano. Członek: Związku Artystów Plastyków w Wielkiej Brytanii 1956–2002, Koła Armii Krajowej w Londynie 1950–2002.

BOCHEŃSKI Tadeusz Wiktor, rosyjski kapitan II rangi; ur. 2 listopada 1869 w Warszawie, zm. 26 listopada 1946 w Krakowie, syn Tadeusza Longina i Karoliny z Gzowskich. Wykształcenie: Wydział Nawigacyjny Szkoły Marynarki Handlowej w Sewastopolu (szturman żeglugi wielkiej) 1890, eksternistycznie Szkoła Marynarki Handlowej w Bierdiansku (kapitan żeglugi wielkiej) 1892, Morski Korpus w Petersburgu (egzamin oficerski; porucznik) 1906, Oficerska Szkoła Podwodnego Pływania 1907. Organizator w 1899 akcyjnego towarzystwa okrętowego „Żegluga T. Bocheński i S-ka” w Odessie, które po pewnym czasie zbankrutowało. Kontroler budowy portu Manaus na Amazonce w Brazylii 1902–1904; uczestnik wojny rosyjsko-japońskiej jako podoficer marynarki rosyjskiej 1905; dowódca okrętu podwodnego „Kasatka” we Władywostoku 1907; kapitan w Korpusie Admiralicji 1914; służba na okręcie podwodnym we Władywostoku 1914–1917; dowódca 6. Dyonu Okrętów Podwodnych Floty Bałtyckiej bazujących w Finlandii 1916–1917. W 1917 aresztowany i sądzony przez bolszewików. Po zrehabilitowaniu w latach 1918–1924 przebywał we Władywostoku, gdzie, m.in. przyjmował okręty podwodne przekazywane z Ameryki oraz wykładał w szkole morskiej. W Wojsku Polskim od 1925.

BOGUSŁAWSKI Antoni Jan, poeta, dziennikarz, prozaik, tłumacz; ur. 28 lutego 1889 w Warszawie, zm. 31 sierpnia 1956 w Londynie, syn Jana i Marii z Brzezińskich. Wykształcenie: studia prawnicze na uniwersytecie w Montpellier (Francja) 1909–1913 i wojskowe w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie 1919. Uczestnik wojny polsko-sowieckiej 1920. W okresie międzywojennym współpracował z „Kurierem Warszawskim” oraz prowadził audycje radiowe dla żołnierzy. Współredaktor Biblioteki Jugosłowiańskiej. Wiceprezes

Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. Po wybuchu II wojny światowej wszedł (podpułkownik) do ścisłego sztabu gen. W. Sikorskiego. W latach 1943–1945 szef cenzury wojskowej i szef polskich korespondentów wojennych. Po wojnie osiedlił się w Londynie. Prezes: Związku Dziennikarzy RP na Obczyźnie 1945–1947 i Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie 1949–1956. Członek, a następnie prezes Fundacji „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza” (zainicjował przyznawanie nagrody literackiej przez to pismo) 1945–1956. Autor artykułów w polskiej prasie emigracyjnej, przekładów, utworów dla dzieci, tomów poezji oraz powieści: *Pałasz i szpada* (Londyn 1959), *I znowu styczeń* (Londyn 1961), *Tu i tam* (Londyn 1963). Laureat nagrody Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie 1954. Odznaczenia: m.in. *Virtuti Militari*.

BOJARSKI-CZARNOTA Bronisław, rosyjski generał podporucznik; ur. 6 października 1853 w Warszawie, zm. 25 lutego 1923 w Warszawie, syn Ludwika i Idy z de Whith’ów. Absolwent Nikołajewskiej Szkoły Kawalerii w Petersburgu. Od 1874 w wojsku rosyjskim, m.in. dowódca: pułku jazdy tatarskiej 1900, I Brygady w 8. Dywizji Kawalerii 1907–1913; pracownik Ministerstwa Dworu Cesarskiego w Petersburgu i członek Rady Wychowania Fizycznego w Rosji 1913. Awanse: kornet-chorąży 1876, porucznik 1877, sztabsrotmistrz 1886, rotmistrz 1890, pułkownik 1895, generał major 1907, generał porucznik 1912. Odznaczenia: m.in. Order Świętego Stanisława. W Wojsku Polskim od 1918.

BOROWSKI Izydor, perski generał i wezyr, kolumbijski generał; ur. 1776 k. Pułtuska, zm. 1838 w okolicy twierdzy Herat (Persja). Uczestnik powstania kościuszkowskiego. Służył w Legionach Polskich we Włoszech, następnie wysłany do tłumienia buntów na San Domingo. W 1803 przeszedł na stronę powstańców murzyńskich, a następnie przyłączył się do korsarzy i walczył na Morzu Karaibskim przeciwko Hiszpanom. W 1806 wstąpił do oddziałów gen. F. Mirandy walcząc o wyzwolenie krajów Ameryki Środkowej, a w 1810 związał się z S. Bolivarem biorąc udział w walkach w Wenezueli i Kolumbii. W randze generała w 1819 dowodził wyprawą w Andy oraz podczas decydującej bitwy pod Boyaca. Około 1821 przybył do Persji, gdzie

dowodził, w randze generała, w walkach przeciwko Afganom i emiratom arabskim. Poległ podczas oblężenia twierdzy Herat. Zreorganizował armię perską. Uznany za bohatera narodowego.

BRANDEL Konstanty, artysta malarz, grafik; ur. 1880 w Warszawie, zm. 1970 w Paryżu. Studia artystyczne rozpoczął w Krakowie, a następnie od 1903 kontynuował je w Paryżu w Akademii „Vitti” (u Luca Oliviera Mersona), w „La Palett” (u Jacques’a Emile’a Blanche’a) oraz w Ecole Nationale des Beaux Arts (u Stephane’a Pannemakera). Debiut artystyczny na wystawach: Salon des Artistes Français (ryciny) i Salon d’Automne (malarstwo) 1907. Uczestnik licznych wystaw międzynarodowych m.in. we Francji, Szwajcarii, Brazylii. Indywidualna wystawa grafiki w Musée d’Art et d’Histoire w Genewie 1926. Jego malarstwo to przeważnie akwarele poświęcone krajobrazom Francji, Polski, Włoch i Brazylii. Jako grafik odznaczał się intensywnością ekspresji i dużym znawstwem efektów światłocieniowych. Ilustrował polskie i francuskie książki m.in. J. Laforgues’a, E. Estauin, P. Lièvre’a. Laureat Grand Prix na Międzynarodowej Wystawie w Paryżu 1937. Prezes honorowy Stowarzyszenia Artystów Polskich we Francji. Członek paryskiego Salonu Jesiennego i Société Nationale des Beaux Arts oraz jury Międzynarodowej Wystawy Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu 1925. Jego dzieła znajdują się m.in. w: British Museum w Londynie, Nowej Pinakotece w Monachium, Muzeum Narodowym w Wiedniu, Bibliotece Narodowej w Paryżu oraz w Muzeum Narodowym w Warszawie.

BRODZKI Stanisław, specjalista ds. komputerów, działacz społeczny; ur. 3 listopada 1920 w Płocku, zm. 4 lipca 2013 w Toronto, syn Leona i Apolonii ze Świeckich. Po wybuchu II wojny światowej uczestnik walk pod Grodnem. Więzień sowieckich łagrów w Juchnowie i na półwyspie Kola 1939–1941. Kapral podchorąży 5. Kresowej Dywizji Piechoty WP 1941–1942; podporucznik marynarki wojennej (ORP „Burza”, ORP „Conrad”, ORP „Piorun”) w Wielkiej Brytanii 1942–1946. Wykształcenie: studia techniczne w Northern Polytechnic w Londynie 1948–1951. Specjalista ds. komputerów w firmie lotniczej De Havilland Aircraft w Toronto 1953–1985. Autor książki *Rada Koordynacyjna Polonii Wolnego Świata* (1992); współautor

Polonia 78. Polonia jutra (1979). Dyrektor Funduszu Wieczystego Millenium w Toronto 1968–1984; wiceprezes i przewodniczący Rady Kongresu Polonii Kanadyjskiej w Toronto 1968–1994; organizator i dyrektor biura Rady Polonii Świata w Toronto 1971–1994; przewodniczący zarządu okręgu i komendant chorągwi harcerzy ZHP w Kanadzie 1956. Członek licznych komitetów zbierających fundusze na cele społeczne i narodowe m.in. Komitetu Budowy Pomnika Katyńskiego, Domu Jana Pawła II w Rzymie czy Komitetu Zbiórki na Katedrę Historii Polskiej na Uniwersytecie w Toronto. Odznaczenia: m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Morski, Medal Wojska Polskiego, Krzyż Harcerski Kanady, Srebrny Krzyż Zasługi dla ZHP (z rozetą i mieczami), złota odznaka Kongresu Polonii Kanadyjskiej, złota odznaka Związku Narodowego Polskiego w Kanadzie, War 1939–1945 Star, Atlantic Star, Defence Medal, War Medal.

BUTKIEWICZ Karol Paweł, pułkownik rosyjskiej piechoty; ur. 26 lipca 1868 w Wilanowie, zm. 14 listopada 1940 w Warszawie. W armii rosyjskiej 1889–1919. Absolwent Aleksandrowskiej Szkoły Piechoty w Moskwie 1891. Służbę rozpoczął w 118. Szujskim Pułku Piechoty 1889. Uczestnik wojny rosyjsko-japońskiej 1904–1905. W czasie I wojny światowej walczył na froncie niemieckim awansując od stopnia kapitana do pułkownika. Dowódca 547. Pułku Piechoty 1915–1916; dowódca brygady 137. Dywizji Piechoty i naczelnik kursu chorążych 1916–1917. W Wojsku Polskim od 1919.

DARASZ Wojciech Władysław, działacz polityczny; ur. 25 listopada 1808 w Warszawie, zm. 19 sierpnia 1852 w Londynie. Wykształcenie: studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim 1824–1828. Uczestnik powstania listopadowego, po upadku którego wyjechał do Francji. W pierwszym okresie pobytu czynnie działał w tajnym stowarzyszeniu węglarzy i w Związku Młodej Polski, a następnie od 1834 w Towarzystwie Demokratycznym Polskim 1837–1842 i 1846–1849. Redaktor „Demokraty” (Paryż) 1842 i współredaktor „Przeglądu Dziejów Polski” (Paryż) 1838–1839. W 1839 wydany przez rząd francuski wyjechał do Londynu. Autor artykułów publikowanych m.in.

w „Le Proscrit” później przemianowanego na „La Voix du Proscrit”. Odznaczenia: m.in. Order Virtuti Militari, Order Orła Białego, Order Korony Żelaznej (włoskie).

DÁVID Attila, artysta malarz, scenograf; ur. 30 stycznia 1967 w Warszawie, zm. 24 lipca 2002 w Budapeszcie, syn Węgra i Polki. Wykształcenie: Wydział Scenografii i Projektowania Kostiumów Wyższej Szkoły Sztuk Pięknych w Budapeszcie, Wydział Scenografii Filmowej Centro Sperimentale di Cinematografia w Rzymie. Pracował dla wielu teatrów, m.in. dla Teatru Narodowego w Miskolcu oraz dla Włoskiego Centrum Filmowego Cinecitta. Uczestnik wystaw zbiorowych. Wystawy indywidualne, m.in. w: Węgierskim Instytucie Kultury w Warszawie, Instytucie Polskim w Budapeszcie, Galerii Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Krakowie. Autor wielu projektów scenograficznych. Radny Samorządu Polskiego na Zamku Budańskim.

DWERNICKI Józef, generał; ur. 19 marca 1779 w Warszawie, zm. 22 listopada 1857 w Łopatowie. Uczestnik kampanii napoleońskich 1812–1814. Odznaczył się męstwem w bojach na terenie Niemiec i Francji. Uważany za jednego z najlepszych kawalerzystów armii napoleońskiej. Generał w powstaniu listopadowym 1830–1831, podczas którego stoczył kilka zwycięskich bitew. Po upadku powstania osiedlił się we Francji. Prezes Komitetu Narodowego Polskiego i Ziem Zabranych (tzw. Komitet Dwernickiego) w Besançon 1832–1834. Potępiał politykę A. J. Czartoryskiego (m.in. projekt legionów w Portugalii). Był przeciwny udziałowi Polaków w akcji w Szwajcarii oraz potępił wyprawę Zawilskiego. Współtwórca i przywódca emigracyjnej organizacji Konfederacja Narodu Polskiego 1836. Wsiedlony przez rząd francuski (po ogłoszeniu w prasie statutu Konfederacji, w którym doszukiwano się propagandy i przygotowywano do powstania) przeniósł się do Anglii, gdzie bezskutecznie próbował jednoczyć emigrację polską. W 1848 stanął na czele Komitetu Polskich Emigrantów i w ich imieniu zwrócił się do rządu francuskiego z propozycją uformowania legii polskiej. Wobec odpowiedzi odmownej wrócił do Polski 1848. Autor kilku broszur politycznych oraz wielu regulaminów kawaleryjskich. Odznaczenia: dwukrotnie Order Virtuti Militari, Krzyż Oficerski Legii Honorowej.

EHRENKREUTZ Andrzej (Andrew) Stefan, historyk, nauczyciel akademicki; ur. 19 grudnia 1921 w Warszawie, zm. 6 kwietnia 2008 w Melbourne, syn Stefana i Cezarii z domu Baudouin de Courtenay. W czasie II wojny światowej starszy grenadier w 1. Dywizji Grenadierów Warszawy we Francji 1939–1940. Wykształcenie: studia historyczne na Uniwersytecie Londyńskim 1947–1952. Profesor nadzwyczajny, a następnie zwyczajny University of Michigan w Ann Arbor (USA) 1954–1987; senior academic associate Uniwersytetu w Melbourne 1987–2000. Główne kierunki badań naukowych: historia średniowiecznego islamu. Autor ponad 100 artykułów naukowych, około 30 artykułów polityczno-społecznych oraz publikacji książkowych: *Grenville's observations sur l'état actuel de l'Empire Ottoman* (Ann Arbor 1965), *Saladin* (Albany 1971), *Monetary Change and Economic History in the Medieval Muslim World* (Great Yarmouth 1992). W 1968 na zlecenie amerykańskiego wydawcy przetłumaczył na język angielski i poprawił książkę J. Reychmana i A. Zajączkowskiego *Zarys dyplomatyki osmańsko-tureckiej*. Prezes: Północnoamerykańskiego Studium Spraw Polskich w USA 1976–1987, Australijskiego Instytutu Spraw Polskich w Australii 1991–2000. Członek: American Oriental Society, Kongresu Polonii Amerykańskiej. Odznaczenia: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Walecznych, Croix de Guerre.

FILIPOWICZ-POLAŃSKA Katarzyna Hanna, ps. Kasia, lekarz ginekolog położnik, działaczka społeczna; ur. 29 sierpnia 1920 w Warszawie, zm. 13 marca 2002 w Kopenhadze, córka Stefana i Józefy z Broniewskich. Żołnierz Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej 1941–1944. Uczestniczka powstania warszawskiego (łączniczka i sanitariuszka zgrupowania „Golski”) 1944. Wykształcenie: studia medyczne na Uniwersytecie Warszawskim (w systemie tajnego nauczania) 1941–1944 i Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie 1946; doktorat 1965; habilitacja na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie w Londynie 1986. Starszy asystent w I Klinice Chorób Kobięcych w Łodzi 1947–1953; starszy asystent w II Klinice Chorób Kobięcych w Krakowie (II stopień specjalizacji) 1953–1960; lekarz specjalista w przychodni „K” w Krakowie 1960–1975. Założycielka pierwszej w Polsce poradni ginekologicznej dla dzieci.

Prezes i założycielka: Koła b. Żołnierzy AK w Danii 1978–1986, Komisji Skarbu Narodowego w Danii 1986–1990, Koła Fundacji AK w Danii 1987, Towarzystwa Pomocy Wspólnocie Polskiej w Kaliningradzie 1993. Założycielka i członek zarządu: Polskiego Związku „Ognisko” w Kopenhadze, Rady Polonii Duńskiej. Sekretarz Towarzystwa Przyjaciół PUNO w Skandynawii 1978–1987. Członek: m.in. Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, Instytutu J. Piłsudskiego w Londynie, Związku Duńskich Lekarzy. Autorka 15 prac naukowych z dziedziny ginekologii dziecięcej, opublikowanych w czasopismach specjalistycznych oraz książki *Konspiracyjna działalność dydaktyczna i naukowa w latach 1939–1945* (1993). Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Medal Wojska (4x), Krzyż Kampanii Wrześniowej, Złoty Krzyż Zasługi, Złoty Medal Skarbu Narodowego.

FISZMAN Samuel, historyk literatury polskiej i rosyjskiej, nauczyciel akademicki; ur. 15 października 1914 w Radomiu, zm. 13 grudnia 1999 w Bloomington (USA), syn Fiszela i Ewy z Sitkowskich. Wykształcenie: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 1934–1939, Politechnika Lwowska 1939–1940. Referent w Ambasadzie Polskiej w Moskwie 1946–1950; zastępca redaktora literatury pięknej w Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza” 1950–1952; kierownik Zakładu Literatury w Instytucie Polsko-Radzieckim w Warszawie 1952–1956; docent, profesor Polskiej Akademii Nauk 1954–1969; docent, a następnie profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego 1956–1969; profesor zwyczajny Indiana University w Bloomington (USA) 1970–1985. Główne kierunki badań naukowych: literatura i kultura polska; literatura rosyjska. Autor ok. 140 rozpraw i artykułów oraz publikacji książkowych. Współautor i wydawca: *The Polish renaissance in its European Context* (Bloomington 1988), *Constitution and Reform in Eighteenth-Century Poland* (Bloomington 1997). Organizator polsko-amerykańskich konferencji naukowych: „400-lecie śmierci Jana Kochanowskiego” (Bloomington) 1984, „200-lecie Konstytucji 3 Maja” (Bloomington) 1991, „200-lecie urodzin Adama Mickiewicza” (Waszyngton) 1998. Od 1978 brał czynny udział w pracach

powstałego w Indiana University Ośrodka Kultury Polskiej. Uehonorowany przez Ambasadę RP w Waszyngtonie nagrodą „Amicus Poloniae” za promocję kultury polskiej w USA 1996.

FOLKIERSKI Władysław, matematyk, fizyk, inżynier kolejowy; ur. 24 października 1841 w Warszawie, zm. 24 kwietnia 1904 w Zakopanem. Wykształcenie: studia inżynierskie na Politechnice w Karlsruhe i Ecole de Pont et Chaussées w Paryżu oraz na Sorbonie, gdzie uzyskał licencjat nauk matematycznych 1864 i licencjat nauk fizycznych 1870. Wykładowca mechaniki i budowy mostów w Wyższej Szkole Polskiej na Montparnasse 1868–1871. Podczas wojny francusko-pruskiej jako ochotnik wstąpił do armii francuskiej. Brał udział w obronie Paryża (podporucznik) w służbie elektrotechnicznej sztabu generalnego w forcie La Briche. Wielokrotnie wyróżnił się męstwem m.in. w bitwie pod Epinay, likwidując minę i biorąc do niewoli 8 pruskich żołnierzy oraz w bitwie pod Bourget, kiedy skuteczną akcją artyleryjską uratował sztab gen. Laroigneta. W 1874 wyjechał do Peru, gdzie położył znaczne zasługi m.in. na polu naukowym. Do Francji wrócił w 1889, pracował naukowo i pogłębiał swą wiedzę m.in. uczęszczając na wykłady elektrotechniki w Conservatoire des Arts et Métiers. W 1892 wrócił do Polski.

GARNUSZEWSKI Antoni Walerian, kapitan rosyjskiej marynarki wojennej, inżynier; ur. 26 marca 1886 w Warszawie, zm. 17 sierpnia 1964 w Gdyni. Ukończył Wyższą Szkołę Morską w Odessie 1906, Wydział Budowy Okrętów Politechniki Petersburskiej 1912 oraz Morską Szkołę Inżynierii w Kronsztadzie. Pływał jako junkier na pancerniku „Sława”. W latach 1914–1918 w nadzorze budowy okrętów Floty Bałtyckiej, główny inżynier kadłubowy, kierownik kreślarni budowy okrętów w Svendborgu. W 1918 wrócił do Polski.

GADOMSKI Feliks, prawnik, wydawca, działacz polityczny; ur. 26 lipca 1898 w Warszawie, zm. 25 sierpnia 1998 w Nowym Jorku, syn Jana i Kazimierzy z Dębskich. Ochotnik w wojnie polsko-sowieckiej 1920. Wykształcenie: studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim 1917–1920 i Uniwersytecie Poznańskim 1922. Dziennikarz współpracujący z „Gazetą Warszawską” i „Dziennikiem Powszechnym”

1920–1930; redaktor i wydawca dzieł klasyków polskiej i światowej literatury (seria: Biblioteka Dzieł Wyborowych) 1924–1937; sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie 1935; pracownik Biura dla Rekrutacji Armii Polskiej przy Ambasadzie Polskiej w Paryżu 1940; pracownik Konsulatu Generalnego RP w Londynie 1940–1941; zastępca, a następnie kierownik Akcji Kontynentalnej prowadzonej wspólnie z rządem brytyjskim przez rząd gen. Władysława Sikorskiego i Stanisława Mikołajczyka 1941–1945; sędzia Odwoławczego Sądu Morskiego w Londynie (ustanowionego na czas wojny dla marynarki polskiej przez Parlament brytyjski) 1941; wiceprzewodniczący Komisji Dyscyplinarnej dla Funkcjonariuszy Państwowych przy Prezydium Rady Ministrów za rządów gen. W. Sikorskiego i S. Mikołajczyka 1943; wydawca miesięcznika „Nowa Polska” w Londynie 1942–1945; pracownik Radia Wolna Europa w Nowym Jorku 1952; członek prezydium oraz wydawca i redaktor biuletynu Unii Liberalno-Demokratycznej w Nowym Jorku 1955–1959; sekretarz generalny Tymczasowej Rady Jedności Narodowej w Nowym Jorku 1959–1988; delegat Rządu RP na Uchodźstwie i sekretarz generalny Zgromadzenia Europejskich Narodów Ujarmionych przy ONZ w Nowym Jorku 1954–1985. Autor książki *Zgromadzenie Europejskich Narodów Ujarmionych* (1995). Członek: Unii Liberalno-Demokratycznej w Stanach Zjednoczonych, Polish Institute of Arts and Sciences of America w Nowym Jorku, Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku. Odznaczenia: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, Krzyż za udział w wojnie 1918–1920.

GAŁĘZOWSKI Marian Paweł, menadżer, właściciel biura podróży; ur. 17 sierpnia 1917 w Warszawie, zm. 2013, syn Jana i Marii z Mierzejewskich. Absolwent Szkoły Podchorążych w Lidzie 1938. W czasie II wojny światowej członek ruchu oporu i uczestnik powstania warszawskiego (podporucznik, dowódca plutonu), a następnie w II Korpusie Polskim we Włoszech (5. Kresowa Dywizja Piechoty). Wykształcenie: Wyższa Szkoła Muzyczna im. H. Wieniawskiego w Warszawie 1937; London School of Foreign Trade w Londynie 1952. W latach 1953–1972 urzędnik i menadżer w londyńskich biurach podróży, m.in. Fairways & Swinford Travel Ltd., Fregata Travel Ltd. Właściciel biura podróży M. G. Travel w Londynie 1972–1988.

Członek: Koła Armii Krajowej w Londynie, Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii. Odznaczenia: Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Armii Krajowej, Krzyż Oświęcimski, Medal „Za udział w wojnie obronnej 1939”.

GAUCZ Wincenty, kapitan Legii Cudzoziemskiej; ur. 5 kwietnia 1908 w Warszawie, zm. 10 listopada 1954 w Paryżu. Uczestnik powstania listopadowego. W Legii Cudzoziemskiej 1833–1854, m.in. w Afryce 1833–1835; w służbie Hiszpanii 1835–1838; szef batalionu 1. Pułku Legii 1852–1854. Awanse: porucznik 1833, kapitan 1835. Odznaczenia: Krzyż Ferdynanda (I klasy).

GIERAT Ewa z domu Karpińska, pracownik służb socjalnych, publicystka, redaktor, harcmistrz Związku Harcerstwa Polskiego; ur. 2 stycznia 1922 w Warszawie, zm. 10 maja 2014 w Bethlehem (Connecticut, USA), córka Zygmunta i Grażyny z Jeżewskich. Wykształcenie: University of Glasgow w Glasgow 1941–1944 oraz School of Social Work, Columbia University w Nowym Jorku 1967. Pracownik: biura Naczelnego Komitetu Harcerskiego w Londynie 1943–1944, Światowego Związku Polaków z Zagranicy „Światpol” w Londynie i Paryżu 1944–1946, firmy wydawniczej McGraw Hill Publishing Company w Nowym Jorku 1954–1967, Catholic Family Services w Waterbury 1968–1984; emerytura 1984–2014. Autorka, redaktor i wydawca: *Polonia Vademecum* (1988), *Powojenna historia harcerstwa w Stanach Zjednoczonych* (1990), *Kalendarz Polonii Świata*, 10 wydań (1979–1988). Redaktor i wydawca kwartalnika harcerskiego „Znicz” 1991–2014. Stały współpracownik i korespondent czasopism harcerskich: „Ogniwa” (Londyn) 1949–1951, „Węzełek” (Londyn) 1960–2014, „Spójnik” (Nowy Jork) 1960–1977. Autorka artykułów m.in. w: „Kulturze” (Paryż), „Wiadomościach” (Londyn), „Tygodniu Polskim” (Londyn), „Kontynentach” (Londyn), „Życiu” (Londyn), „Gazecie Niedzielnej” (Londyn), „Nowym Świecie” (Nowy Jork), „Nowym Dzienniku – Przeglądzie Polskim” (Nowy Jork), „Tygodniku Powszechnym” (Kraków), „Więzi” (Warszawa) oraz publikacji książkowej *Korzenie i owoce*, wspomnienia (1998). Doradca i kolporter kwartalnika „Language Bridges Quarterly” w Teksasie (przekłady prozy i poezji z języka angielskiego

na polski i z polskiego na angielski). Gospodyni „Domku” betlejemskiego i dwudziestu zjazdów lipcowych 1971–1990. Członek: Związku Harcerstwa Polskiego 1934–2014, Kongresu Polonii Amerykańskiej (sekretarz oddziału Connecticut 1988–1996), Polish Institute of Arts and Sciences of America w Nowym Jorku, Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku.

GODEBSKI Józef Kalasanty, belgijski kapitan, matematyk; ur. 7 marca 1803 w Warszawie, zm. 11 marca 1868 w Brukseli, syn Cypriana i Julienne Godfrinon. Uczestnik powstania listopadowego. W armii belgijskiej 1839–1853, m.in. wykładowca nauk matematycznych dla oficerów i żołnierzy 5. Pułku Piechoty w Gandawie 1843–1847; członek komisji programowej szkół wojskowych przy Ministerstwie Wojny 1845; członek komisji ds. ulepszania broni 1846. Autor podręcznika *Géométrie du Jalon*, przyjętego i zalecanego przez Komisję Naukową Ministerstwa Wojny we wszystkich szkołach wojskowych w Belgii. Jako pierwszy wprowadził teorię poprzecznic do geometrii wojskowej. Awanse: kapitan II klasy 1839, kapitan I klasy 1849.

GODLEWSKI Wojciech, podpułkownik, kawaler Cesarstwa Francuskiego; ur. 20 kwietnia 1775 w Warszawie, zm. po 1830. Podporucznik w powstaniu kościuszkowskim, a następnie porucznik w Legionach Dąbrowskiego. Szef batalionu w Legii Nadwiślańskiej (walczył w Hiszpanii). Uczestnik moskiewskiej kampanii napoleońskiej 1812 i bojów pod Lipskiem 1813. Trzykrotnie ranny. W 1813 wyniesiony do godności kawalera Cesarstwa Francuskiego. Odznaczenia: Order *Virtuti Militari*, Legia Honorowa.

GRABIŃSKI Józef Joachim, francuski i włoski generał; ur. 19 marca 1771 w Warszawie, zm. 25 sierpnia 1843 w San Marino in Argine pod Bolonią, syn Stanisława i Justyny z Zandrowiczów. Pułkownik w powstaniu kościuszkowskim. W 1797 wyjechał do Paryża, a następnie do Mediolanu, gdzie wstąpił do Legionu Polskiego w służbie Republiki Cisalpińskiej. Dowódca 2. Batalionu I Legii podczas kampanii latyzańskiej przeciwko Austrii; uczestnik wyprawy egipskiej Napoleona (brał udział w szturmie na Aleksandrię i w bitwie

pod piramidami) 1798; szef brygady w Legii Włoskiej, następnie wcielony ze swoją półbrygadą do armii włoskiej 1800–1806. W 1907 mianowany przez Napoleona generałem. Wyjechał do Warszawy, gdzie zajmował się organizowaniem legii polsko-włoskiej, przemianowanej na nadwiślańską, na żołdzie francuskim. W 1805 krytycznie odniósł się do rozkazu Napoleona dotyczącego przetrzucenia legii do Hiszpanii, uzyskał bezterminowy urlop i wyjechał do swojej posiadłości we Włoszech. W 1831 naczelnym wódz (generał dywizji) powstania w Bolonii. Po utworzeniu Federacji Zjednoczonych Prowincji Włoskich, dowodził obroną linii Padu, a następnie całej Romanii. Odznaczenia: m.in. Legia Honorowa, Order Korony Żelaznej.

GROBICKI Jerzy, austriacki rotmistrz; ur. 4 stycznia 1891 w majątku Piastów k. Grójca pod Warszawą, zm. 22 września 1972 w Toronto (Kanada), syn Aleksandra i Jadwigi z Grobickich. W latach 1906–1907 w Legii Cudzoziemskiej w Algierii, a w 1908 na Bałkanach walczył w oddziale serbskich partyzantów (tzw. komitadzi) przeciwko Turkom. Ukończył Akademię Wojskową w Wiener Neustadt 1912 oraz kurs Sztabu Generalnego w Lublanie 1917. W armii austriackiej 1912–1917, m.in. dowódca plutonu w 13. Pułku Ułanów Galicyjskich, z którym wyruszył na wojnę światową 1914; dowódca kompanii w niemieckim 202. Pułku Piechoty 1916; oficer wywiadowczy w sztabie 4. Brygady Kawalerii 1917; szef sztabu 6. Górskiej Brygady Kawalerii w Kirlibabie 1917. Awanse: podporucznik 1912, porucznik 1914, rotmistrz 1917. Odznaczenia: Medal Signum Laudis, Wojenny Krzyż Zasługi (austriackie), Order Żelaznej Korony (III klasy), Żelazny Krzyż (I, II klasy). W Wojsku Polskim 1918.

GRODECKI Janusz Kazimierz, prawnik, nauczyciel akademicki ur. 22 lipca 1923 w Warszawie, zm. 20 maja 2006 w Leicester (Wielka Brytania), syn Józefa i Ireny z Jakubskich. Wykształcenie: studia prawnicze na Uniwersytecie w Grenoble (Francja) 1941–1943, na Polskim Wydziale Prawa w Oksfordzie 1944–1946 oraz w Magdalen College w Oksfordzie 1946–1949. Egzamin adwokacki 1952. Asystent na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Birmingham 1949; wykładowca, a następnie docent Uniwersytetu w Bristolu 1950–1965; profesor prawa (założyciel Wydziału Prawa 1965, dziekan Wydziału

Prawa 1965–1973 i 1976–1983, prorektor 1973–1976) Uniwersytetu w Leicester. Współinicjator założenia i profesor Brytyjskiego Ośrodka Studiów Prawa przy Uniwersytecie Warszawskim 1993. Główne kierunki badań naukowych: międzynarodowe prawo cywilne, porównawcze i prywatne. Autor artykułów naukowych oraz publikacji książkowych: *Intertemporal conflicts of law* (Leicester 1976), *Changing law*, współautor (Leicester 1990). Przewodniczący: Committee of Heads of University Law Schools 1980–1981, United Kingdom Council of Comparative Law 1984–1987. Członek, m.in.: Society of Public Teachers of Law (prezes 1982–1982) 1951–2006, Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 1950–2006. Tytuły honorowe: Senior Demy Magdalen College 1949, Honorary Benchler Lincoln's Inn. 1985. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, Order of the British Empire (oficerski), Palmy Akademickie (kawalerski i oficerski).

GRYGIER Tadeusz Jerzy, psycholog, kryminolog, nauczyciel akademicki; ur. 10 lutego 1915 w Warszawie, zm. 2010 w Ottawie, syn Zygmunta i Haliny. W okresie II wojny światowej aresztowany przez NKWD i więziony w Związku Sowieckim 1940–1941. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (prawo, ekonomia, nauki polityczne) 1932–1935, Uniwersytet Warszawski (prawo, filozofia, psychologia) 1935–1939, London School of Economics w Londynie (psychologia, kryminologia) 1945–1950. Aplikant adwokacki 1936–1939; delegat rządu RP na obczyźnie 1941–1942, pracownik polskiej służby dyplomatycznej w Kujbyszewie i Teheranie 1942–1944; dyrektor Wydziału Studiów Polskiego Ministerstwa Informacji 1944–1945; stypendysta Fundacji Rockefellera (praca naukowo-badawcza w Wielkiej Brytanii i USA) 1952–1953; naczelny psycholog w Banstead Hospital w Londynie 1953–1960; profesor psychologii i kryminologii: Uniwersytetu w Toronto, McMaster University w Hamilton i Uniwersytetu w Montrealu 1960–1967; dyrektor i założyciel Szkoły Kryminologii na Uniwersytecie w Ottawie 1967–1980; profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie (kierownik studiów wyższych dla emigrantów polskich w Ameryce Płn.) 1987–2000; profesor honorowy: Uniwersytetu w Ottawie 1980 i Uniwersytetu Sozhou w Chinach. Główne kierunki badań naukowych: studia psychologiczne (społeczne i kliniczne);

konstrukcja testów osobowości; kryminologia. Autor ponad 200 artykułów naukowych oraz publikacji książkowych: *Oppression: a study in social and criminal psychology* (Routledge 1954, Grove 1954, Greenwood 1973); *Zbiór zasad obrony społecznej* (Warszawa 1976); *Social Protection Code* (USA 1977); *Criminology in Transition*, współautor (Travistock 1965). Reprezentant Kanady na mistrzostwach świata w żeglarskim w 1975 i 1977 (zdobył ok. 200 pucharów, medali i nagród żeglarskich w Anglii, Szwecji, Niemczech, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych). Wiceprezydent American Society of Criminology w Waszyngtonie 1970–1975.

GRUBIŃSKI Waclaw, dramaturg, prozaik, krytyk literacki; ur. 25 stycznia 1883 w Warszawie, zm. 8 czerwca 1973 w Londynie, syn Henryka i Marii z domu Maurier. Wykształcenie: studia literackie i filozoficzne (niesystematycznie) w Niemczech, Włoszech i Francji. Redaktor naczelny czasopism „Teatr i Życie Wytworne” oraz „Echo Tygodnia” 1928–1931; prezes Związku Autorów Dramatycznych 1931–1939. Po wybuchu II wojny światowej jako autor antyradzieckiej sztuki *Lenin* aresztowany przez NKWD i skazany na karę śmierci. Po zmianie wyroku na 10 lat więzienia osadzony na Uralu. Zwolniony w 1942 wyjechał do Wielkiej Brytanii. Współzałożyciel Związku Polskich Pisarzy na Obczyźnie 1945 oraz wieloletni prezes Głównej Komisji Skarbu Narodowego RP. Współzałożyciel 1957, a następnie redaktor dwutygodnika „Rzeczpospolita Polska” (Londyn). Autor artykułów i recenzji publikowanych m.in. w: „Wiadomościach Literackich”, „Kulturze”, „Nowym Świecie”, „Ostatnich Wiadomościach”, „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza”, „Życiu”, „Nowej Polsce” oraz utworów scenicznych i publikacji książkowych, m.in.: *Między młotem a sierpem*, wspomnienia (Londyn 1948), *O literaturze i literatach*, szkice (Londyn 1948), *Pani Sapowska*, powieść (Londyn 1953). Laureat nagród: Polskiej Akademii Literatury 1939, Polskich Oddziałów Wartowniczych i Technicznych 1950, „Dziennika Polskiego” 1964, Fundacji im. Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku 1969. Odznaczenia: Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

GRYDZEWSKI Mieczysław Jerzy (nazwisko pierwotne: Grützhändler, następnie: Grycendler), dziennikarz, redaktor, krytyk,

wydawca; ur. 27 grudnia 1894 w Warszawie, zm. 9 stycznia 1970 w Londynie, syn Jakuba i Cecylii z Beudelschów. Wykształcenie: studia prawnicze na Uniwersytecie Moskiewskim, kontynuowane od 1916 w zakresie historii na Uniwersytecie Warszawskim; doktorat z filozofii 1922. W okresie międzywojennym wydawca i redaktor „Skamandra”, „Wiadomości Literackich” i „La Pologne Littéraire” (od jesieni 1939 do czerwca 1940 wydawał w Paryżu „Wiadomości Polskie Polityczne i Literackie”). W latach 1946–1966 redagował w Londynie „Wiadomości”, jedno z najważniejszych czasopism emigracji polskiej. Redaktor „Biblioteki Ziemi Naszej”, w której ukazały się: *Kalejdoskop warszawski* 1945, *Niezlomni* 1946 i *Postacie kobiece w prozie i malarstwie polskim* 1946. Ze względu na zły stan zdrowia w 1966 przekazał „Wiadomości” M. Chmielowcowi prowadząc jedynie swój stały dział w tym piśmie – *Silva rerum*. Autor publikacji książkowych: *Henryk Dąbrowski. Wizerunek twórcy legionów polskich* (Rzym 1945), *150-lecie rzezi Pragi* (Włochy 1945), *Na 150-lecie rzezi Pragi. O próbie rehabilitacji Suworowa* (Londyn 1945), *Listy do Tuwima i Lechonia (1940–1943)* (Warszawa 1986). Laureat nagród: „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza” 1950, im. Anny Godlewskiej 1967, Fundacji im. Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku 1967.

GRZEGORZEWSKI Adam Jerzy, dziennikarz radiowy; ur. 26 maja 1911 w Warszawie, zm. 26 września 2004 w Chicago, syn Jana i Bronisławy z domu Mirkiewicz. Wykształcenie: studia dziennikarskie w Medill College of Journalism w Chicago 1932–1934, prawnicze (prawo międzynarodowe) na Loyola University w Chicago 1935–1936. Redaktor: działu zagranicznego w „Dzienniku Zjednoczenia” w Chicago 1937, działu miejskiego w „Dzienniku Związkowym” 1937–1939. Redaktor i spiker Polskiego Radia w Chicago 1934–2004. W czasie II wojny światowej inspektor w fabryce samolotów Douglas. Prezes Polish American Radio Broadcasting System w Chicago. Autor licznych artykułów w polonijnej prasie amerykańskiej. Członek Związku Narodowego Polskiego w Chicago.

HELTBERG Kristine, nauczyciel akademicki; ur. 12 lipca 1924 w Warszawie, zm. 7 czerwca 2003 w Kopenhadze, córka Kristiana i Romany z domu Luidor. Wykształcenie: Křbenhavn Universitet

w Kopenhadze (slawistyka) 1942–1950, Sorbona w Paryżu (językoznawstwo) 1955; doktorat 1953. Asystent, a następnie starszy pracownik naukowy Křbenhavnns Universitet w Kopenhadze 1949–1965; profesor slawistyki na Odense Universitet w Odense 1966–1973; profesor slawistyki i polonistyki na Křbenhavnns Universitet w Kopenhadze 1973–1994. Główny kierunki badań naukowych: językoznawstwo; problemy społeczno-polityczne; literatura polska; literatura rosyjska. Autorka i współautorka prac naukowych m.in.: *Etudes sur le verbe polonais* (1953), *Studies on Slavic Derivation* (1970), *Der var engang* (1986), *C.W. Smith i jego polscy korespondenci* (1997) oraz artykułów, rozdziałów w książkach i haseł do *Danmarks Nationale Encyclopædi*. Poseł Danmarks Folketing 1971–1977. Przewodnicząca Towarzystwa Duńsko-Polskiego w Kopenhadze 1978–1995. Członek zarządu: Lingvistikredsen w Kopenhadze 1977–1984, Forhenværende Folketing-smedlemmer w Kopenhadze. Laureatka nagrody Societé Européenne de Culture Centre Polonais 1980. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Czynu Bojowego PSZ na Zachodzie, Złoty Medal Uniwersytetu Kopenhaskiego.

HENNING DE MICHAELIS Eugeniusz, rosyjski generał porucznik; ur. 29 grudnia 1863 w Modlinie, zastrzelony przez Niemców we wrześniu 1939 pod Sinołką koło Kałuszyna, syn Michała i Wandy z Gibasiewiczów. Ukończył Szkołę Junkrów w Warszawie 1884 i Akademię Sztabu Generalnego w Petersburgu 1891. W latach 1891–1900 służył przez pierwsze pięć lat w sztabie w Warszawie, a następnie w Irkucku, gdzie pełnił obowiązki w sztabie okręgu i wykładał w Szkole Junkrów Kozackich. Pełniąc służbę na Syberii przyczynił się do uwolnienia wielu zesłańców polskich. Uczestnik interwencji rosyjskiej w Chinach 1900–1901 jako szef sztabu 3. Brygady Piechoty oraz wojny rosyjsko-japońskiej 1904–1905. Generalny kwatermistrz nadamurskiego sztabu wojskowego w Chabarowsku 1908–1910; dowódca brygady piechoty w Symbirsku 1911; komendant twierdzy Dęblin 1911–1914. W czasie I wojny światowej dowódca: 2. Brygady Strzelców 1914–1915, 13. Dywizji Piechoty 1915–1917, XXIX Korpusu 1917. W 1917 wyznaczony na inspektora Polskiej Siły Zbrojnej na Ukrainie. Awanse: podporucznik 1884, kapitan 1891, pułkownik 1889, generał major 1908, generał

porucznik 1915. Za zasługi podczas I wojny światowej uhonorowany „złotą szablą”. Odznaczenia: m.in. Legia Honorowa, Order Świętego Jerzego. W Wojsku Polskim od 1919.

HORAIN Michał, hiszpański generał; ur. 1805 w Warszawie, zm. 13 lipca 1855 w Hiszpanii, syn Jana i Kunegundy z Zielińskich. Uczestnik powstania listopadowego, po upadku którego wyemigrował do Francji. Kapitan w Legii Portugalskiej gen. J. Bema 1833–1835; dowódca szwadronu, a następnie komendant ułanów polskich w armii Marii Krystyny w wojnie domowej z karlistami 1835–1839; adiutant połowy gen. B. Espartero (za zdobycie Plaza de Berga awansowany do stopnia pułkownika) 1838–1840; adiutant marszałka B. Espartero w Madrycie 1841–1843. W latach 1843–1847 przebywał na wygnaniu po upadku rządów mar. B. Espartero. Po amnestii wydanej w 1847 wrócił do Hiszpanii. W 1853 wszedł w skład sztabu generalnego, a w 1854 mianowano go brygadierem kawalerii z tytułem hrabiowskim oraz generałem świty królewskiej. Odznaczenia: Krzyż Świętego Ferdynanda (3x), Krzyż Kawalerski Izabeli Katolickiej, Krzyż Komandorski Karola III. Zginął w nieszczęśliwym wypadku podczas przejażdżki konnej.

IWANOW-SZAJNOWICZ Jerzy, agent brytyjskiego wywiadu w Grecji; ur. 14 grudnia 1911 w Warszawie, zm. 4 stycznia 1943 w Kesariani pod Atenami, syn Władimira i Leonardy Szajnowicz. Wykształcenie: studia rolnicze na Uniwersytecie w Louvain (Belgia) oraz roczny kurs agronomii w Instytucie Agronomii Zamorskiej w Paryżu. W 1941, po przeszkoleniu wywiadowczo-sabotażowym w Kairze przewieziony do Grecji, gdzie rozpoczął pracę jako agent brytyjskiego wywiadu. W latach 1941–1943 prowadził akcje sabotażowe na terenie Grecji, m.in. zatapiał przy pomocy min magnetycznych niemieckie okręty (okręt podwodny „U-133”, niszczyciel „Hermes”, transportowiec „San Isidore”) oraz niszczył składy amunicji i paliwa dla wojsk niemieckich w Afryce. Zatrudniony w fabryce braci Malziniotti, przy pomocy pracujących tam robotników zniszczył kilkaset silników samolotowych produkowanych dla Luftwaffe (do silników wsypywano środki chemiczne powodujące zatarcie łożysk, dzięki czemu samoloty po przelecie kilku kilometrów spadały). Ponadto przekazywał drogą

radiową wiadomości o rozmieszczeniu na terenie Grecji niemieckich obiektów wojskowych oraz podawał kursy statków wiozących zaopatrzenie dla Afrika Korps. Aresztowany i skazany na trzykrotną karę śmierci. W celi śmierci wyrzył na ścianie polskiego orła i napis „Jeszcze Polska nie zginęła”. Rozstrzelany w niemieckich koszarach w Kesariani pod Atenami. Uznany za greckiego bohatera narodowego.

JAGNIĄTKOWSKI Władysław, wojskowy, literat; ur. 7 grudnia 1859 w Michałowie, zm. 8 stycznia 1930 w Warszawie. Studia w Szkole Inżynieryjno-Wojskowej w Petersburgu 1881. We Francji od 1884. Kreślarz przy budowie wieży Eiffla w Paryżu 1884–1887; topograf w sztabie brygady Legii Cudzoziemskiej (walczył w Maroku, Tonkinie i Ammanie) 1887–1892; uczestnik (porucznik) we francuskich ekspedycjach kolonialnych do Senegalu, Dahomeju i na Madagaskar 1892–1895; pracownik wojskowego biura ulepszania torped morskich w Paryżu 1898–1899; uczestnik (kapitan) walk z powstaniem chińskich bokserów 1900; instruktor i wykładowca Związku Strzeleckiego w Paryżu 1913–1914; członek sztabu misji francusko-angielskiej na froncie północnym 1915. Po utworzeniu we Francji armii polskiej wszedł w skład sztabu wojskowego misji francusko-polskiej gen. Archinarda 1917; dowódca 1. Pułku Strzelców Polskich (odznaczył się w walkach pod Centre-Chaiton i Bois de Raquette) 1918. W marcu 1919 wkroczył z armią gen. Hallera do Polski. Autor felietonów oraz publikacji książkowych (wspomnienia) o Afryce i Azji. Odznaczenia: m.in. Order Virtuti Militari, Legia Honorowa, Order Smoka Ammanu (za wykonanie precyzyjnej mapy Ammanu).

JANKOWSKI Czesław Borys, artysta malarz, ilustrator; ur. 21 maja 1862 w Warszawie, zm. po 1930. Po ukończeniu Warszawskiej Szkoły Rysunkowej współpracował w latach 1881–1889 z warszawskimi i krakowskimi czasopismami. We Francji (mieszkał w Robinson, dep. Seine) od 1889. Stały ilustrator paryskiego „L’Illustration” oraz współpracownik angielskiego „The Graphic” i „The Illustrated London News” oraz niemieckiego „Illustrierte Zeitung”. Wykonywał ilustracje do utworów A. Daudeta, Bourgeta, R. Bazina, V. Logouvé. Projektant mody kolekcji francuskich. Malował obrazy (oleje i akwarele) przeważnie o treści religijnej, które

wystawiał we Francji, Anglii i USA. Laureat Grand Prix na wystawie w Aix-en-Provence 1902, Bordeaux 1903, Marsylii 1903 i Lorient. Odznaczenia: Legia Honorowa.

JAROSZEWICZ-BORTNOWSKI Marian, inżynier badań i rozwoju przemysłu metali nieżelaznych, tłumacz, publicysta; ur. 2 września 1920 w Ożarowie k. Warszawy, zm. 31 grudnia 2002, syn Stanisława i Genowefy z Sokołowskich. Uczestnik kampanii wrześniowej jako ochotnik 3. Batalionu Pancernego 1939, a następnie w 2. Dywizji Strzelców Pieszych we Francji (internowany w Szwajcarii) 1940. Wykształcenie: Wyższa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Warszawie (radiotechnika) 1938–1939, politechnika w Zurichu (ETH) (konstrukcja maszyn) 1942–1944, Uniwersytet w Liège (elektrotechnika) 1946–1948, Wyższa Szkoła Technologii w Liège (metalografia) 1951–1952. Sekretarz redakcji podręczników technicznych i naukowych oraz sekretarz kursów technicznych organizowanych przez YMCA dla żołnierzy polskich w obozie studenckim w Winterthur (Szwajcaria) 1942–1945. Pracownik S. A. Usine Cuivre & Zinc w Liège (m.in. wicedyrektor 1965–1978) 1947–1978. Dokonał kilku wynalazków w zakresie metalografii. Tłumacz przysięgły (języki: polski, niemiecki, francuski, angielski). Autor artykułów (w języku francuskim) oraz publikacji książkowej *Ils firent notre histoire* (Stavelot 1985). Organizator sekcji polskiej YMCA w Liège 1950–1968. Odznaczenia: Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Odznaka Weterana Walk o Niepodległość, Medal Zasługi (I) za pracę w Belgii, Krzyż Kombatantów Europejskich, Croix du Combattant Volontaire de la Guerre 1939–1945 (francuski), Medal Zasługi YMCA (światowa), odznaka „Zasłużony dla kultury polskiej”.

JAROSZEWICZ Marek Tadeusz, architekt, nauczyciel akademicki; ur. 12 czerwca 1921 w Warszawie, zm. 16 czerwca 1999 w Warszawie, syn Władysława i Zofii z Hulanickich. Po wybuchu II wojny światowej przedostał się do Francji, gdzie zgłosił się jako ochotnik do Wojska Polskiego 1939. Żołnierz 2. Dywizji Strzelców Pieszych (internowany w Szwajcarii 1940). Wykształcenie: studia architektoniczne w Związkowej Wyższej Szkole Technicznej w Zurychu

1940–1945. Starszy projektant w pracowni Eero Saarinen w Detroit (projekty, m.in.: Centrum Techniczne General Motors pod Detroit, aula-audytorium Massachusetts Institute of Technology w Cambridge) 1949–1953; naczelny projektant w pracowni Victor Gruen Associates w Detroit (m.in. centra handlowe Northland Shopping Center koło Detroit, w Chicago i w Minneapolis, które po realizacji uzyskały szeroki rozgłos i wywarły znaczący wpływ na zmiany metodologii handlu) 1953–1955; naczelny projektant w pracowni Eberle Smith Associates w Detroit (projekty: m.in. budynki dla szkolnictwa niższego, średniego i uniwersyteckiego) 1955–1958; współwłaściciel pracowni architektonicznej Stickel, Jaroszewicz & Moody w Birmingham 1958–1961; współwłaściciel pracowni TMP Associates w Bloomfield Hills 1961–1973. Wykładowca projektowania szkół na Wydziale Pedagogicznym Wayne State University w Detroit 1956–1958; docent w Szkole Architektury przy uniwersytecie w Detroit 1960–1965; profesor nadzwyczajny w Szkole Architektury University of Michigan w Ann Arbor 1969–1971; profesor zwyczajny i dyrektor Szkoły Architektury Oklahoma State University w Stillwater 1973–1976; profesor i dziekan College of Architecture University of Florida w Gainesville (największa szkoła architektury w USA, składająca się z pięciu wydziałów, zatrudniająca 90 profesorów i kształcąca ok. 1800 studentów) 1976–1986; profesor i dyrektor Centrum Architektury Tropikalnej University of Florida w Gainesville 1986–1992. W 1992 decyzją Senatu otrzymał dożywotni tytuł honorowy „Dziekan i Profesor Emeritus”. Autor publikacji w zawodowych czasopismach amerykańskich, włoskich, japońskich, francuskich, szwajcarskich i polskich. Współautor (jako jeden z 23 architektów z całego świata) Karty Machu-Picchu, mającej za zadanie uwspółcześnienie Karty Ateńskiej z 1933, której głównym autorem był Le Corbusier 1977; przewodniczący Komisji Doradczej Okręgu nr 7 General Services Administration (budowa i administracja wszystkich budynków dla Rządu Federalnego w danym okręgu) w Fort Worth (Teksas) 1975–1976; wiceprzewodniczący Executive Committee National Institute of Building Sciences 1985. Laureat 24 nagród za projekty konkursowe i realizowane pod patronatem Amerykańskiego Stowarzyszenia Architektów lub czasopism zawodowych premiujących najlepsze projekty roku. Profesor honorowy Universidad Nacional Federico Villarreal w Limie i Universidad

National San Antonio Abad w Cuzco 1977–1999. Członek honorowy Instytutu Urbanistyki i Planowania w Limie 1978. Odznaczenia: Złoty Medal Okręgu Florydy (najwyższe odznaczenie nadawane przez American Institute of Architects).

JELEŃSKI Konstanty Aleksander, eseista, krytyk, tłumacz; ur. 2 stycznia 1922 w Warszawie, zm. 4 maja 1987 w Paryżu, syn Konstantego i Teresy ze Skarzyńskich. Po wybuchu II wojny światowej przedostał się do Rzymu, gdzie był prywatnym sekretarzem ambasadora polskiego. W 1940 wstąpił do Wojska Polskiego we Francji (artyleria przeciwlotnicza w Saint-Nazaire), a po jej kapitulacji ewakuowany został do Anglii. Wykształcenie: studia (jako stypendysta British Council) ekonomiczne i nauk politycznych na Uniwersytecie w Saint Andrews 1941–1943 oraz w zakresie historii nowożytnej w Pembroke College w Oxfordzie 1944. Uczestnik kampanii (porucznik) 1. Dywizji Pancernej w Normandii, Belgii i Holandii. Pracownik International Refugee Organization w Neapolu 1947–1948; pracownik wydziału ekonomicznego Food and Agricultural Organization of the United Nations w Rzymie 1949–1951. We Francji od 1952. Pracownik sekretariatu generalnego Congrès pour la Liberte de la Culture (członek komitetu redakcyjnego miesięcznika „Preuves” 1952–1972) 1952–1973; dyrektor administracyjny Centre Royaumont pour une Science de l’Homme 1973–1976; doradca Institut National de l’Audiovisuel w Paryżu 1976–1987. Współpracownik paryskiej „Kultury” 1950–1987. Współzałożyciel Comité d’Ecrivainset d’Editeurs pour une Entraide Européenne (przekształcony następnie w Fondation Européenne pour une Entraide Intellectuelle) 1955. Był jednym z najwybitniejszych polskich publicystów, krytyków literatury i sztuki oraz tłumaczy. Autor artykułów publikowanych po francusku, włosku, niemiecku, polsku i angielsku m.in. w: „Arguments”, „Les Lettres Nouvelles”, „La Quinzaine Littéraire”, „Le Monde”, „Connaissance des Arts”, „L’Oeil”, „L’Arche” oraz publikacji książkowych, m.in.: *La Realta dell’ Ottobre Polacco* (Mediolan 1958), *Leonora Fini* (Lozanna 1968), *Jan Lebenstein* (Macerata 1980), *Stanislaw Lepri* (Paris 1981), *Zbiegi okoliczności* (Paryż 1982), *Szkice* (Kraków 1990). Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Medal Wojska, Srebrny Krzyż Zasługi.

JEŁOWICKI Jerzy Karol Gerard, ksiązę, finansista, kawaler maltański; ur. 24 marca 1941 w Warszawie, zm. 28 lutego 2006 w Brukseli, syn Karola i Cécile z domu Trousson de la Tour. Wykształcenie: Uniwersytet Brukselski (inżynieria handlowa) 1960–1970, Institut des Hautes Etudes Bancaires et Financières w Brukseli (magisterium w zakresie finansów i bankowości) 1976, Institut Catholique des Hautes Etudes Commerciales w Brukseli (informatyka) 1988, Institut Supérieur de la Fiscalité w Brukseli (finanse) 1994. Radca V.M.B. Engineering Corporation w Brukseli 1959–1965; menadżer ds. kredytowych w La Compagnie Belge d'Assurance-Crédit w Brukseli 1972–1974; generalny radca finansowy w Ministerstwie Finansów w Brukseli 1975–2000. Autor: *L'Ordre monétaire international* (Bruxelles 1977), *Institutions de coopération monétaire et financière internationale nées des Accords de Bretton-Woods* (Bruxelles 1979); *Technique du Système Monétaire Européen* (Bruxelles 1980), *Méthode désagrégée d'estimation des recettes fiscales* (Bruxelles 1988), *Evolution de l'impôt des sociétés* (Bruxelles 1990); *Union économique et monétaire européenne* (Bruxelles 1993), *Mesures discrétionnaires et facteurs divers influençant les recettes fiscales 1985–1989* (Bruxelles 1993). Kawaler Honoru i Dewocji Suwerennego Zakonu Rycerzy Kawalerów Maltańskich. Członek Zarządu Rady Polonii Belgijskiej. Odznaczenia: Order Leopolda II (komandoria), Order Korony (komandoria), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

JUDEK Barbara, z domu Zając, fizyk; ur. 21 grudnia 1923 w Warszawie, zm. 21 września 2015 w Ottawie, córka Józefa i Janiny z Szymańskich. Wykształcenie: Uniwersytet w Edynburgu (fizyka zakończona doktoratem) 1942–1949. Wykładowca na Uniwersytecie w Edynburgu 1949–1952; pracownik naukowy (Research Scientist, Senior Research Officer) w National Research Council of Canada w Ottawie 1953–1989; wieloletni pracownik naukowy w Center for Research in Particle Physics, Carleton University w Ottawie. Główne kierunki badań naukowych: promieniotwórczość naturalna; promienie kosmiczne; badania nuklearne przy pomocy emulsji fotograficznych. Autorka prac naukowych i artykułów w periodykach specjalistycznych. Członek Canadian Association of Physicist.

KAMIENIECKI Andrzej, adwokat; ur. 12 stycznia 1913 w Warszawie, zm. 20 lipca 2014 w Poznaniu, syn Witolda i Jadwigi ze Stempkowskich. Wykształcenie: studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim 1931–1935 i Uniwersytecie Londyńskim 1949–1953. Urzędnik Konsulatu RP w Londynie 1938–1944; wicekonsul RP w Londynie 1944–1945; adwokat (w latach 1953–1977 praktykujący jako wspólnik w wielu kancelariach londyńskich; własna kancelaria 1977–1988). Reprezentował w procesach m.in. gen. W. Andersa, Polską Fundację Kulturalną, Skarb Narodowy. Autor artykułów na tematy prawne publikowanych m.in. w „Dzienniku Polskim” w Londynie. Prezes Komitetu Obywatelskiego Pomocy Uchodźcom w Londynie 1966–1994; wiceprezes polskiej YMCA w Londynie 1965–1990; sekretarz Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie 1990.

KERSZMAN Gustaw, mikrobiolog, nauczyciel akademicki; ur. 21 lutego 1932 w Warszawie, zm. 24 grudnia 2014 w Kopenhadze, syn Józefa i Aliny z domu Zeligman. Wykształcenie: studia w zakresie mikrobiologii 1949–1954, doktorat 1960 i habilitacja 1967 na Uniwersytecie Łódzkim. Starszy asystent 1954–1960, adiunkt 1960–1967, a następnie docent 1967–1969 Uniwersytetu Łódzkiego; p.o. profesora na Uniwersytecie w Kopenhadze 1968–1971; profesor Institute of Life Sciences and Chemistry, Roskilde University 1972–2000. Główne kierunki badań naukowych: biologia bakteriofagów; naprawa uszkodzeń DNA; mutageneza; genetyka drobnoustrojów; biologiczne działanie związków platyny. Autor artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach specjalistycznych. Współautor kilku skryptów z genetyki i mikrobiologii oraz podręcznika *Zarys genetyki* (1987).

KIBISH-OŻAROWSKA Krystyna, z Ożarowskich, historyk sztuki, eseistka; ur. 12 czerwca 1917 w Warszawie, zm. 25 sierpnia 2014 w Chicago, córka Franciszka i Wiktorii z Chudzyńskich. W 1944 wywieziona na przymusowe roboty do Niemiec. Wykształcenie: Uniwersytet Warszawski (historia) 1937–1939, Uniwersytet Paryski (licencjat) 1947, L’Institut d’Art et d’Archéologie w Paryżu (dyplom) 1947, University of Chicago (historia sztuki) 1953. Autorka licznych

esejów, artykułów naukowych i popularno-naukowych, m.in. w „Wiadomościach” (Londyn), „Przeglądzie Polskim” (Nowy Jork), „Głosie Nauczyciela” (Chicago), „Gwieździe Polarnej” (Stevens Point) oraz publikacji książkowej *Mały przewodnik po sztuce religijnej* (Warszawa 1999). Jej artykuł naukowy, wydrukowany w „The Art Bulletin” (New York 1955), jako odkrywca przyczynę do obrazu Łukasza Cranacha starszego *Chrystus błogosławiący dzieci*, był wielokrotnie wskazywany jako źródło w licznych opracowaniach dotyczących Cranacha, m.in. w *Encyclopedia of World Art* (New York 1959–1983). Główne kierunki zainteresowań zawodowych: ikonografia chrześcijańska; treści literackie i symboliczne w sztuce od renesansu do XIX wieku. Członek: Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie w Londynie, Stowarzyszenia Samopomocy Nowej Emigracji Polskiej w Chicago, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, College Art Association of America w Nowym Jorku.

KLEEBERG Andrzej Włodzimierz, agent ubezpieczeniowy, działacz społeczny; ur. 23 marca 1920 w Warszawie, zm. 5 grudnia 2010 w Kanberze (Australia), syn Juliusza i Haliny z Olszyńskich. W okresie II wojny światowej członek personelu latającego 301. Dywizjonu Bombowego RAF w Wielkiej Brytanii 1941. Po zestrzeleniu samolotu nad Bremą (ranny) dostał się do niewoli niemieckiej 1941–1945. Studiował na Uniwersytecie w Sydney (nauka przerwana w związku z podjęciem pracy zawodowej) 1950–1952 oraz odbył szereg kursów zawodowych w zakresie ubezpieczeń 1960–1963. Pracownik firmy Pacific Boring Co. w Yass (Australia) 1948–1949; współwłaściciel (z rodzicami) sklepu w szpitalu św. Jerzego w Kogarah 1953–1960; kierownik agencji ubezpieczeniowej AMP Monaro and the Snowy Mountains w Cooma (w 1971 otrzymał tytuł brokera i stopień Fellow The Life Underwriters Association of Australia) 1963–1980. Prezes Comma Chamber of Commerce; wiceprezes Chamber of Commerce Federation of NSA w Cooma 1969–1971; sekretarz, a następnie prezes komitetu Technical and Further Education w Cooma 1967–1971. Radny miasta Cooma 1971–1976. Inicjator utworzenia Technical College w Cooma. Założyciel i dyrektor Polskiego Instytutu Historycznego w Australii (dokumentującego historię Polonii australijskiej) 1996. Inicjator utworzenia Fundacji SPK w Australii 1983. Odznaczenia: Order

Virtuti Militari, Krzyż Walecznych (3x), Medal Lotniczy, Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, 1939–1945 Star, Aircrew Europe Star, Defence Medal, War Medal, Croix de Volontaires, Médaille de Guerre, Order of Australia, Złoty Krzyż SPK, Złota Odznaka Honorowa SPK.

KOPROWSKA Irena, z Grasbergów, lekarz patolog, nauczyciel akademicki; ur. 12 maja 1917 w Warszawie, zm. 16 sierpnia 2012 w Filadelfii (USA), córka Henryka i Eugenii z d. Cwi. Wykształcenie: studia medyczne na Uniwersytecie Warszawskim 1933–1939 i Cornell University Medical College w Nowym Jorku (patologia doświadczalna) 1944–1945. Stażystka Villejuif Lunatic Asylum pod Paryżem 1940; asystentka patologa szpitalnego w Hospital Miguel Couto w Rio de Janeiro 1942–1944; stypendystka: Cornell University Medical College w Nowym Jorku 1944–1945, New York City Research Institute w Nowym Jorku 1945–1946; asystentka patologa w New York Infirmary w Nowym Jorku 1947–1949; stypendystka Cornell University Medical College w Nowym Jorku 1949–1954; pracownik naukowo-badawczy Wydziału Anatomii Cornell University Medical College w Nowym Jorku (u dra G. N. Papanicolaou) 1949–1954; docent Wydziału Patologii State University of New York Medical School w Brooklinie 1954–1957; profesor nadzwyczajny, a następnie zwyczajny Hahnemann University Medical School w Filadelfii 1957–1970; profesor patologii Temple University Medical School w Filadelfii 1970–1987. Główne kierunki badań naukowych: wczesne rozpoznawanie raka przy zastosowaniu metody Papanicolaou (Papsmear). Autorka 118 naukowych prac medycznych publikowanych głównie w „Acta Cytologica” oraz autobiografii *A Woman Wanders through Life and Science* (Albany 1997), wersja polska *Moje życie i medycyna* (Poznań 1998). Wielokrotna konsultantka Międzynarodowej Organizacji Zdrowia w Genewie. Członek: College of American Pathologists, American Society of Clinical Pathologists, College of Physicians of Philadelphia, International Academy of Cytology (honorowy), International Academy of Pathology, American Society of Cytology, American Society of Experimental Pathology, American Medical Women Association. Wybrana „Woman Physician of the Year” przez Polish American Medical Association 1977. Laureatka nagrody The Papanicolaou Award

przyznanej przez American Society of Cytology 1985. W 1998 honorowa prelegentka podczas Międzynarodowego Kongresu Rakowego w Atenach, gdzie otrzymała medal za prace nad wczesnym rozpoznaniem raka metodą cytopatologiczną.

KOPROWSKI Hilary, lekarz, nauczyciel akademicki, ur. 5 grudnia 1916 w Warszawie, zm. 11 kwietnia 2013 w Wynnewood (USA), syn Pawła i Soni z domu Berland. Wykształcenie: studia lekarskie na Wydziale Medycyny Uniwersytetu Warszawskiego 1933–1939; licencji na wykonywanie zawodu lekarza w stanie Nowy Jork 1948 i w stanie Pensylwania 1957. Asystent Wydziału Patologii Ogólnej i Doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego 1936–1939; członek Instytutu Badań nad Żółtą Febrą (Fundacji Rockefellera) w Rio de Janeiro (Brazylia) 1940–1944; członek departamentu, a następnie zastępca dyrektora badań wirusowych w Lederle Laboratories w Pearl River (USA) 1945–1957; dyrektor Instytutu im. Wistara w Filadelfii 1957–1991; profesor Uniwersytetu Pensylwańskiego w Filadelfii 1957–1999; profesor i dyrektor Instytutów Neurowirusologii i Biotechnologii (Medycyny Molekularnej) przy Uniwersytecie im. T. Jeffersona w Filadelfii 1992. Wynalazca: szczepionki doustnej przeciw polio (Oral Polio Vaccine) 1950, przeciwciał monoklonalnych przeciw rakowi i wirusom 1978–1979, szczepionki przeciw wściekliznie bez działań ubocznych 1964, użycia roślin do hodowania produktów biomedycznych 1994. Przekazał 9 milionów dawek szczepionki doustnej przeciw polio dla Polski, inicjując akcję szczepień masowych. Główne kierunki badań naukowych: wirusologia; immunologia; onkologia; podstawowe badania schorzeń układu nerwowego. Autor 850 publikacji naukowych i tomu kompozycji na głos i instrumenty oraz sztuk teatralnych i nowel. Członek, m.in.: National Academy of Sciences (USA), National Academy of Arts and Sciences (USA), Polskiej Akademii Nauk, Rosyjskiej Akademii Nauk. Laureat nagród, m.in.: Alvarenga Heritage 1959, Felix Wankel Tierschuts Prize 1979, Fundacji A. Jurzykowskiego 1966, Polish Heritage 1977, Philadelphia Cancer Research Award 1985, San Marino Award for Medicine 1989, The Philadelphia Award 1990, The John Scott Award 1990. Honorowy członek Wydziału Medycyny Uniwersytetu w Dublinie 1997. Doktor *honoris causa*: Ludwig Maximilian Universität w Monachium 1975,

Wiedener College w Pensylwanii 1979, Uniwersytetu w Helsinkach 1981, Uniwersytetu w Uppsali 1983, Uniwersytetu im. T. Jeffersona w Filadelfii 1986, Akademii Medycznej w Lublinie 1989, Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu 1998. Odznaczenia: Order Lwa (belgijskie), Order Lwa (fińskie), Legia Honorowa, Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Zasługi RP (II), Medal Polskiej Akademii Nauk im. M. Kopernika.

KRAFFT-GRENET Krystyna Jolanta, z domu Krafft, historyk, działaczka społeczna; ur. 23 października 1926 w Dłutowie (pow. mławski), zm. 6 marca 2007 w Brukseli, córka Jerzego i Anny z Kołaczekowskich. W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej i łączniczka batalionu „Ruczaj” w powstaniu warszawskim. Po upadku powstania w niemieckim obozie jenieckim w Zeithain (Stalag IV B) 1944–1945. Wykształcenie: studia historyczne na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie w Londynie 1975–1980. Autorka artykułów na tematy historyczne. Prezes Koła Armii Krajowej w Belgii. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Medal Wojska (dwukrotnie), Odznaka Weterana Walk o Niepodległość.

KOCZOROWSKI Stanisław Piotr, literat, bibliotekarz, bibliofil; ur. 29 czerwca 1888 w Warszawie, zm. 30 listopada 1958 w Kielcach. Wykształcenie: studia filologiczne rozpoczęte we Lwowie 1908–1909 i Krakowie 1909–1910 ukończył na paryskiej Sorbonie (pracą dyplomową o francuskiej poetce Louise Labé) 1910–1914. Studiował także w Ecole Nationale des Chartres w Paryżu. Po studiach wrócił do Polski. Ponownie przebywał w Paryżu w latach 1920–1930. Pracownik Biblioteki Polskiej w Paryżu (kustosz od 1927) 1920–1930; współzałożyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki w Paryżu 1924–1930; współzałożyciel i prezes Stowarzyszenia Studentów Polskich w Paryżu; sekretarz instytucji „Czci i Chleba”. Uczestnik międzynarodowego konkursu bibliofilów w Paryżu, podczas którego przedstawił syntetyczny zarys rozwoju polskiej bibliografii. W 1924 wydał wybór poezji Słowackiego przeznaczając dochód na budowę Domu Polskiego w Paryżu. Autor (w okresie pobytu we Francji) m.in. *Juvenilia*, poezje (Paris 1925), *Adam Mickiewicz et la pensée française*

1830–1923, antologia wypowiedzi pisarzy francuskich o Mickiewiczu (Paris 1929), *Coup d’oeil sur l’histoire de la bibliographie en Pologne* 1924, *Bibliographie des principales traductions françaises des oeuvres de Jules Słowacki* (Paris 1927). W końcu 1930 opuścił Francję i wyjechał do Polski, gdzie objął kierownicze stanowisko w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

KOŁAKOWSKI Leszek, filozof, historyk filozofii, prozaik, esaista, nauczyciel akademicki; ur. 23 października 1927 w Radomiu, zm. 17 lipca 2009 w Oksfordzie (Wielka Brytania), syn Jerzego i Lucyny z Pietrusiewiczów. Wykształcenie: studia filozoficzne na Uniwersytecie Łódzkim 1945–1949 i Uniwersytecie Warszawskim 1949–1950. Młodszy asystent w Katedrze Logiki i Metodologii Uniwersytetu Łódzkiego 1947–1949; pracownik redakcji „Nowych Dróg” w Warszawie 1949–1950; pracownik naukowy (asystent 1950–1953, adiunkt, a następnie zastępca profesora 1954–1956, kierownik Katedry Historii Filozofii Nowożytnej 1959–1968, profesor nadzwyczajny 1964) Uniwersytetu Warszawskiego 1950–1968; członek redakcji „Myśli Filozoficznej”, „Studia Logica” i „Biblioteki Klasyków Filozofii” 1951–1957; pracownik: Instytutu Nauk Społecznych przy Komitecie Centralnym PZPR w Warszawie 1953–1955, Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie 1955–1968; członek redakcji „Nowej Kultury” w Warszawie 1956–1957; redaktor naczelny: dwumiesięcznika „Myśl Filozoficzna” w Warszawie 1957, dwumiesięcznika „Studia Filozoficzne” w Warszawie 1957–1959. W 1967 za referat o sytuacji w kulturze polskiej usunięty z PZPR (należał od 1948), a w 1968 za poparcie studentów podczas wydarzeń marcowych wydany z Uniwersytetu Warszawskiego i objęty zakazem publikowania. Visiting profesor McGill University w Montrealu 1968; profesor: Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley 1969–1970, Uniwersytetu w Oksfordzie (Wielka Brytania) 1970–2007; wykładowca: Yale University w New Haven (USA) 1975; profesor Committee on Social Thought and the Department of Philosophy na Uniwersytecie w Chicago (przez część roku akademickiego) 1981–1994. Współpracownik paryskiej „Kultury”. W 1976 należał do sygnatariuszy „Memoriału 59”, wyrażającego protest przeciw projektowanym zmianom w Konstytucji PRL. Współorganizator międzynarodowej akcji

pomocy dla Komitetu Obrony Robotników. Sygnatariusz protestu intelektualistów przeciw stanowi wojennemu w Polsce 1981. Główne kierunki badań naukowych: zagadnienia antropologiczne i światopoglądowe; filozofia kultury (badania nad religią i mitem). Autor artykułów, esejów, prac naukowych oraz publikacji książkowych (tłumaczonych na kilkanaście języków), m.in.: *Szkice o filozofii katolickiej*, (Warszawa 1955), *Klucz niebieski albo opowieści budujące z historii świętej zebrane ku pouczeniu i przestrodze*, (Warszawa 1964), *Światopogląd i życie codzienne*, (Warszawa 1957), *Trzyznaście bajek z królestwa Lailonii dla dużych i małych*, (Warszawa 1963), *Rozmowy z diabłem*, (Warszawa 1965), *Kultura i fetysze*, (Warszawa 1967), *Obecność mitu* (Paryż 1972), *Czy diabeł może być zabawny i 27 innych kazań*, (Londyn 1982), *Metaphysical horror*, (Oxford 1988), *Pochwała niekonsekwencji. Pisma rozproszone z lat 1955–1968*, t. I–III (Londyn 1989), *Cywilizacja na ławie oskarżonych*, (Warszawa 1990). Członek, m.in.: Funduszu Pomocy Niezależnej Literaturze i Nauce Polskiej (POLCUL Foundation), Polskiego Pen Clubu, Akademii Brytyjskiej, Bawarskiej Akademii Sztuki, Academia Europea, Amerykańskiej Akademii Sztuk i Nauk (honorowy). Laureat nagród: Klubu Krzywego Koła w Warszawie 1961, Fundacji A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku 1968, Friedenspreis des Deutschen Buchhandels 1977, Prix Européen d'Essai 1980, Jefferson Award (przyznana przez amerykańską National Endowment for Humanities) 1986, holenderskiej Erasmus-Preis (połowę nagrody przekazał na fundusz stypendialny dla twórców i uczonych Europy Wschodniej) 1983, im. J. Parandowskiego (Polski Pen Club) 1992, Prix Tocqueville (francuska nagroda, przyznawana myślicielom o międzynarodowej sławie za działalność w obronie wolności) 1994. Honorowy obywatel miasta Radomia 1994. Doktor *honoris causa* czterech amerykańskich uniwersytetów i Uniwersytetu Łódzkiego 1992. Odznaczenia: Order Orła Białego, Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

KONDRATOWICZ Józef, malarz, kartograf; ur. 1808 w Warszawie, zm. ok. 1860 w Warszawie. Uczestnik powstania listopadowego. W latach 1831–1850 we Francji. Utrzymywał się z prac ilustratorskich. Prowadził w Paryżu pracownię, która wykonywała ręcznie kolorowane litografie do wielotomowego wydawnictwa A. Bastard d'Estang

Peintures et ornements des manuscrits français (1832–1869). Do Polski wrócił w 1850.

KOPYTYŃSKI Julian, rosyjski generał porucznik; ur. 1866 w Warszawie, zm. 1919 w Warszawie. Oficer armii rosyjskiej 1887–1919, m.in. uczestnik walk na Kaukazie oraz wojny rosyjsko-japońskiej 1904–1905. Podczas I wojny światowej walcząc przeciwko Niemcom został ciężko ranny na przedpolach Warszawy.

KOZŁOWSKI Stanisław ps. Boleszczyc, prawnik, przemysłowiec; ur. 10 listopada 1903 w Warszawie, zm. 4 grudnia 1989 w Paryżu. Wykształcenie: studia inżynierskie na Politechnice Gdańskiej (2 lata), prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. Aplikacja sędziowska i adwokacka 1930–1932. Przedstawiciel firmy Frankital w Warszawie (eksport węgla na całą Europę) 1932–1939. Po wybuchu II wojny światowej przedostał się przez Rumunię do Francji, gdzie wstąpił jako ochotnik do wojska. Po klęsce Francji czynnie uczestniczył w ruchu oporu (F2). Przedstawiciel Polskiego Czerwonego Krzyża w Masywie Centralnym i Lyonie. Współwłaściciel, a następnie właściciel (od 1950), przedsiębiorstwa Wenex w Paryżu, zajmującego się eksportem stali 1945–1989. Zapisem testamentowym przeznaczył znaczne fundusze na cele polskie. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi.

KRZYŻANOWSKI Zygmunt (Sigismond Lacroix), prawnik, historyk, dziennikarz; ur. 1845 w Warszawie, zm. 1909 w Ville Evrard (Francja). Od 1867 czynnie uczestniczył w życiu politycznym Francji. Prezydent Paryża 1881–1885; członek Zgromadzenia Narodowego 1883 i 1885; redaktor naczelny pisma „Radical” (uczestniczył w dyskusjach politycznych z nacjonalistami skupionymi wokół gen. G.E. Boulanger); współredaktor pisma „Aurore”. Autor *Akt Komuny Paryskiej* oraz współautor (wspólnie z J. Guyot) *Historii proletariuszy*.

KUCHARSKI (Kokarski) Aleksander Wojciech, malarz portrecista; ur. 18 marca 1741 w Warszawie, zm. 5 listopada 1819 w Paryżu. Malarstwo studiował najpierw u M. Bacciarellego, a następnie w Akademii Sztuk Pięknych w Paryżu oraz przez 9 lat u J.M. Viena i C.A.

Van Loo. Jego klientelę stanowiła arystokracja francuska. Od 1776 był nauczycielem malarstwa księżniczki Louise-Adelaide de Bourbon-Condé. Wykonał wizerunki całej rodziny Ludwika XVI oraz cesarzowej Katarzyny. Za najlepsze z zachowanych jego prac uważane jest popiersie Louise de Polastron, wizerunek pani Bourbon de la Millières z dwojgiem dzieci i portret 7-letniego delfina (Ludwika XVII). Nazywano go ostatnim malarzem królowej, gdyż wykonał wiele portretów Marii Antoniny. Najbardziej znany jest jej wizerunek w stroju wdowim, wykonany w 1793 w więzieniu Temple.

KUCHARSKI Henryk Korab, dziennikarz; ur. 6 listopada 1891 w Warszawie, zm. 24 grudnia 1954 w Paryżu. We Francji od ok. 1910. Współpracownik francuskich czasopism „Le Matin” 1911–1940 i „Ce matin-le Pays” 1941 oraz korespondent polskich dzienników: „Kurier Czerwony”, „Kurier Warszawski”, „Słowo Wileńskie”, „Gazeta Polska”. Jako dziennikarz specjalizował się w korespondencjach politycznych z międzynarodowych konferencji. Autor komedii w 3 aktach *Lawina*, której akcja rozgrywa się w Bretanii (wystawionej w 1913 w teatrze krakowskim) oraz komedii *Le cordon, s’il-vous-plait* (wystawionej w Paryżu). Wydawca periodyku „Les Cahiers Polonais”, poświęconego głównie problemom politycznym Polski 1935–1937. Autor broszur: *L’Allemagne en 14-six* (1928) i *La clef du l’enigme anglais* (1929) oraz książek: *Odkryjemy Francję* (1940) i *Deux fleuve-srois* (1954). Członek L’Association Oder-Neisse. Odznaczenia: Legia Honorowa.

KUNA Henryk, artysta rzeźbiarz; ur. ok. 1880 w Warszawie, zm. 17 grudnia 1945 w Toruniu. Studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie oraz w zakresie rzeźby w kamieniu u Pellecota w Paryżu. Uczestnik licznych wystaw paryskich m.in. Salonu Jesiennego 1912 (podczas którego rząd francuski zakupił marmurowy tors kobiecy jego autorstwa dla Muzeum Luksemburskiego), Salon National de Beaux-Arts 1924, Salonu Tuileryjskiego 1924, Międzynarodowej Wystawy Sztuki Dekoracyjnej (gdzie otrzymał Grand Prix za rzeźbę *Rytm*) 1925. Oprócz Paryża wystawiał swoje prace m.in. w Pradze, Wiedniu, Bukareszcie, Moskwie, Padwie, Kopenhadze. Podczas pobytu w Paryżu stworzył wiele znakomitych dzieł m.in. posągi dziewcząt: *Atalanta*,

Dziewczyzna w wianku, Różowy marmur. W 1930 powrócił na stałe do Polski, gdzie sześć lat później objął katedrę rzeźby na Uniwersytecie Wileńskim. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Legia Honorowa.

KWIATKOWSKI Teofil Antoni, artysta malarz; ur. 21 lutego 1809 w Pułtusku, zm. 14 sierpnia 1891 w Avallon (Francja). Wykształcenie: studia artystyczne na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Warszawskiego 1825–1830, a następnie w Paryżu m.in. w pracowni L. Cognieta 1836. Związany z nurtem romantycznym. Tworzył portrety (liczne wizerunki Chopina), kompozycje alegoryczne, sceny poświęcone powstaniu listopadowemu, nastrojowe pejzaże prowansalskie i burgundzkie (widoki doliny Cousin, Vault-de-Lugny, Grottes d'Arcy) oraz martwe natury. Malował głównie akwarelę wykazując wielką wrażliwość kolorystyczną. Prace wystawiał w Paryżu, Warszawie i Krakowie.

MALCZEWSKI-TARNAWA Konstanty Paweł (Constantino Pablo Tarnava de Malchesqui), meksykański generał; ur. 28 grudnia 1797 w Warszawie, zm. 1853 w Ciudad de Mexico, syn Jana i Konstancji z Bleszczyńskich. W 1821 przybył do Meksyku, gdzie został przyjęty do korpusu oficerskiego. Członek komisji ustalającej granicę między Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi 1827–1831; oficer Korpusu Saperów w czasie inwazji hiszpańskiej na Meksyk, m.in. fortyfikator miejscowości Altamira 1829; profesor Akademii Wojskowej w Ciudad de Mexico. Zdemobilizowany w 1833 w stopniu podpułkownika, ale w 1836 mianowany generałem, powrócił do czynnej służby w armii. Uczestnik wojny Meksyku ze Stanami Zjednoczonymi 1846–1848. Po jej zakończeniu ponownie brał udział w wytyczaniu granic pomiędzy Meksykiem a USA.

MARKUS Ludwik Kazimierz Władysław (Louis Marcoussis), artysta malarz i grafik; ur. 1883 w Warszawie, zm. 22 października 1941 w Cusset k. Vichy (Francja). Wykształcenie: studia artystyczne w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie 1900–1903, a następnie w atelier Jules Lefebvre'a w Académie Julian w Paryżu. W pierwszym okresie twórczości rozwijał styl impresjonistyczny, a od 1907

uczestniczył w poszukiwaniach twórczych kubistów stając się jednym z najwybitniejszych przedstawicieli tego kierunku. Przyjaciół młodych awangardowych poetów i malarzy m.in. P. Picassa, G. Apollinaire'a, M. Jacoba. Należał do grupy malarzy (Section d'Or), z którą w 1912 przedstawił swoje prace w Galerie la Boétie w Paryżu. Wielokrotnie wystawiał m.in. w Berlinie, Chicago, Nowym Jorku i Paryżu. Profesor grafiki na Akademii Współczesnej na Montparnasse; współpracownik kilku wydawnictw (m.in. ilustrował książkę T. Tzary *Indicateur des chemins des coeur* (1928) oraz poezje G. Apollinaire'a *Alcools* (1933–1934). Był jednym z tych artystów, którzy stworzyli tzw. Ecole de Paris. Jego obrazy znajdują się w stałych ekspozycjach wielu muzeów w Europie.

MATEJKO Aleksander Jan, socjolog, nauczyciel akademicki; ur. 21 lipca 1924 w Warszawie, zm. 27 sierpnia 1999 w Edmonton (Kanada), syn Piotra i Marii z Wróblewskich. W czasie II wojny światowej pracował jako gajowy w Pienińskim Parku Narodowym, a potem w obozach pracy przymusowej na terenie Generalnej Guberni. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (spółdzielczość, socjologia, etnografia) 1945–1949, Uniwersytet Warszawski (socjologia pracy i organizacji) 1949–1960; University of Michigan w Ann Arbor (studia podyplomowe) 1957–1959; Uniwersytet Warszawski (doktorat i habilitacja z socjologii) 1960–1962. Technik wodno-melioracyjny w Nowym Targu 1943–1944; współpracownik Spółdzielczego Instytutu Naukowego w Warszawie 1947–1949; sekretarz redakcji czasopisma „Praca i Opieka Społeczna” w Warszawie 1950–1953; pracownik badawczy Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego w Warszawie 1953–1958; adiunkt, a następnie docent Uniwersytetu Warszawskiego 1959–1970; profesor University of Zambia w Lusace 1968–1970; profesor zwyczajny University of Alberta w Edmonton 1970–1992; niezależny konsultant ds. organizacyjnych 1992. Visiting professor, m.in.: Carleton University w Ottawie, Saint Anthony's College w Oxford, Narodowego Ośrodka Badań Naukowych w Paryżu, Wyższej Szkoły Administracji Rządowej w RFN, Instytutu Administracji Rządowej w Bergen. W latach 1989–1991 wykładowca w szkołach zarządzania w Polsce. Główne kierunki badań naukowych: socjotechnika. Autor artykułów

w polskich, amerykańskich, niemieckich i francuskich czasopi-
smach specjalistycznych (głównie dotyczących organizacji i zarzą-
dzania) oraz kilkunastu publikacji książkowych w języku polskim,
angielskim, czeskim i rosyjskim. Członek dożywotni International
Sociological Association w Madrycie.

MILBERGER Michał, artysta rzeźbiarz; ur. 31 grudnia 1922
w Warszawie, zm. 18 grudnia 1997 w Paryżu, syn Józefa i Broni-
sławy Goldberg. Wykształcenie: studia artystyczne w Państwowej
Szkole Sztuk Zdobniczych w Warszawie 1937–1939 i w Akademii
Sztuk Pięknych w Moskwie 1940–1948; doktorat z historii sztuki
1955. Kierownik katedry w Akademii Sztuk Pięknych w Mo-
skwie 1955–1961. We Francji od 1963. Twórca rzeźb, płaskorzeźb
i reliefów. Autor m.in. reliefów A. Mickiewicza i A. Puszkina;
rzeźb: A. Hercena, C. Miłosza (dla Muzeum w Pałacu Inwalidów
w Paryżu). Dla Instytutu Pasteura w Paryżu wykonał rzeźby: Ja-
cques’a Monda, Andre’a Lwoffa, Christiana Cabrola, Claude’a
Viegée’a, Pierre’a Koeninga. Jego prace znajdują się w kolekc-
jach państwowych i prywatnych we Francji, w Polsce, w Izra-
elu, w USA, w Szwajcarii, w Argentynie i w Niemczech. Członek
Związku Polskich Artystów Plastyków, Syndicat National
des Sculpteur Statuaries Professionnels Créateur, La Maison des
Artistes. Odznaczenia: Medal miasta Paryża.

MILNER Zdzisław, językoznawca, tłumacz; ur. 30 paździer-
nika 1886 w Warszawie, zm. 5 czerwca 1965 w Suresnes k. Pary-
ża. Wykształcenie: studia w zakresie filologii francuskiej, hiszpań-
skiej i klasycznej w Liège, Paryżu i Madrycie. Attaché kulturalny
przy ambasadzie francuskiej w Madrycie oraz profesor literatury
i języka francuskiego w Residencia de Estudiantes oraz Collège de
la Société Française w Madrycie 1914–1918; profesor języka francu-
skiego, łacińskiego i hiszpańskiego w Collège de Normandie k. Rouen
1920–1934; profesor języka hiszpańskiego w Cours Saint Louis, Eco-
le Supérieure des Sciences Economiques et de Commerce à l’Institut
Catholique de l’Université Libre w Paryżu oraz w Ecole des Hautes
Etudes Commerciales w Paryżu 1934–1962; główny egzaminator
w Ecole Centrale des Arts et Manufactures oraz egzaminator w Ecole

Centrale d'Ingénieurs. Założyciel katedry języka hiszpańskiego w Ecole de Commerce w Rouen i w liceum „Corneille” 1930. Autor kilku opracowań naukowych i tłumaczeń.

NAGÓRSKI Zygmunt, politolog, dziennikarz; ur. 27 września 1912 w Warszawie, zm. 26 czerwca 2011 w Waszyngtonie (USA), syn Zygmunta i Marii. W czasie II wojny światowej uczestnik kampanii wrześniowej (obrona Brzeźcia), a następnie w Armii Polskiej we Francji i w Szkocji. Wykształcenie: Wydział Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie 1935. Korespondent wojenny w Holandii 1945; dyrektor Polskiej Agencji Prasowej w Edynburgu 1945–1948; reporter „Chattanooga Times” (USA) 1948; redaktor naczelny Foreign News Service inc. w Nowym Jorku 1949–1956; kierownik działu badań ośrodków komunikacyjnych w Ministerstwie Informacji Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie 1956–1958; pracownik amerykańskiej służby dyplomatycznej (Kair 1959–1961, Seul 1961–1964, Paryż 1964–1966) 1959–1966; asystent prezydenta Foreign Policy Association w Nowym Jorku 1966–1968; pracownik Hudson Institute w Nowym Jorku 1968; dyrektor programowy Council on Foreign Relations w Nowym Jorku 1969–1978; wiceprezes Instytutu Lehrmana w Nowym Jorku 1978–1980; wiceprezes Aspen Institute for Humanistic Studies 1981–1985; założyciel i dyrektor Center for International Leadership w Nowym Jorku 1986–. Autor artykułów, m.in. w: „New York Times” (Nowy Jork), „Christian Science Monitor” (Boston), „Kulturze” (Paryż), „Wiadomościach Literackich” (Londyn), „Orle Białym” (Londyn) oraz publikacji książkowych: *Zbrojne bezrobocie* (Szkocja 1945), *The Psychology of East-West Trade* (New York 1974); współautor *U.S. Japan Economic Relations* (New York 1979). W 1988 wyróżniony w International Center jako wybitny obywatel amerykański urodzony w Polsce. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, Order Leopolda II, War Medal 1939–1945, niemiecki Oficerski Krzyż Zasługi (1975), odznaka „Zasłużony dla kultury polskiej”.

OCEPSKI Witold, ps. Downar, przemysłowiec; ur. 26 maja 1924 w Warszawie, zm. 11 lutego 2014 w Paryżu, syn Antoniego i Janiny z domu Wójcik. Wykształcenie średnie w Gimnazjum Górskiego

w Warszawie 1930–1942. W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej w 11. Batalionie Modlińskim 1941–1944. Uczestnik powstania warszawskiego (podporucznik) w plutonie pancernym Batalionu „Zośka” (ciężko ranny na Woli) 1944. Po upadku powstania jeńiec oflagu przy stalagu XB w Sandbostel (Niemcy) 1944–1945. Podporucznik 1. Dywizji Pancерnej gen. S. Maczka 1945–1947. Właściciel i dyrektor hurtowni łożysk kulkowych O.C.L. w Paryżu 1947–2000. Sponsor akcji charytatywnych na rzecz Polonii i Polski, m.in. wspierał akcję odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, przekazał dotację dla ofiar powodzi w Polsce, wspierał prace badawcze Zakładu Biografistyki Polonijnej w Paryżu. Uhonorowany srebrnym dyplomem zasługi przez Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Warszawski Krzyż Powstańczy, Złoty Krzyż Zasługi.

POSTACIE WSPÓŁCZESNE

AIELLO Alina Maria, z domu Adamczyk, historyk, publicystka; ur. 12 lutego 1932 w Warszawie, córka Franciszka i Heleny ze Smosarskich; zamężna: Pasquale Aiello (oficer włoskiej marynarki handlowej); dzieci: Magdalena (nauczycielka), Helena (urzędnik administracji państwowej), Giuseppe (geolog, paleontolog). Wykształcenie: studia filologiczne i historyczne w Istituto Universitario Orientale w Neapolu 1974–1978. Niezależny dziennikarz 1978–. Autorka artykułów w prasie polskiej i włoskiej, m.in. w: „Polsce” (Warszawa), „Przekroju” (Kraków), „Życiu Literackim” (Kraków), „Roma” (Neapol), „Ischiamondo” (Ischia), „Il settimanale d’Ischia” (Ischia), „Ischiaexpress” (Ischia), „La Rassegna d’Ischia” (Ischia), „Il Golfo” (Ischia), „Maranhatha” (Capoterra), „Polonia Włoska” (Rzym). W 1998 przekazała w darze dla Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie materiały rękopiśmienne Marii Kuncewiczowej i Jerzego Kuncewicza. Laureatka wyróżnienia w konkursie organizowanym przez miesięcznik „Polska” pt. „Spotkanie z książką polską” 1982. Uhonorowana odznaką „Amicus Poloniae” przez redakcję miesięcznika „Polska” 1977. Zainteresowania/hobby: literatura. Miejsce zamieszkania: Włochy 1957–.

ALBIŃSKA Małgorzata, reżyser dźwięku; ur. 8 maja 1963 w Warszawie, córka Bolesława i Anny z domu Kostrzewa. Wykształcenie: Wydział Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie 1983–1988. Praktyka zawodowa: Polskie Radio, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych w Warszawie, Teatr Stu w Krakowie, Polskie Nagrania, Elektronisches Studio der Musik Akademie Basel. Od 1995 samodzielny reżyser dźwięku, prowadzi własne studio nagrań muzyki klasycznej w Bazylei, specjalizując się w przeprowadzaniu kompletnej produkcji kompakt dysków (nagranie, montaż i przygotowanie powielania fabrycznego (mastering) i tłoczenie). Zrealizowała wiele tytułów dla firm płytowych (Wergo, Harmonia Mundi France, Auvidis, Etcetera) oraz na indywidualne zlecenia muzyków. Laureatka nagrody Jury de la Nouvelle Académie du Disque 1992. W 1998 artysta Andreas Scholl otrzymał nagrodę Cann Classical Award za płytę „English folksongs & lute songs” przez nią nagrywaną. Członek zwyczajny Verband Deutscher Tonmeister 2000–. Zainteresowania/hobby: architektura, natura, ogrodnictwo. Miejsce zamieszkania: Szwajcaria 1990–.

ALTENBERGER Andrzej Ryszard, chemik; ur. 19 września 1942 w Warszawie, syn Gustawa Stanisława i Marii z Myszkorowskich; żonaty: Alicja Sitek (bibliotekarka). Wykształcenie: studia chemiczne na Uniwersytecie Warszawskim 1960–1966; doktorat z chemii fizycznej w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1968–1972. Asystent Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego 1966–1968; starszy asystent Instytutu Chemii Fizycznej PAN w Warszawie 1968–1972; adiunkt Department of Chemistry, Massachusetts Institute of Technology w Cambridge (USA) 1972–1973; adiunkt (kierownik grupy) Instytutu Chemii Fizycznej PAN w Warszawie 1973–1980; samodzielny pracownik naukowy i wykładowca State University of New York w Stony Brook 1980–1982; profesor University of Minnesota w Minneapolis 1982–. Główne kierunki działalności naukowej: fizykochemia; fizyka polimerów; reologia płynów; chemia procesowa; kontrola procesów chemicznych; procesy transportowe; mechanika statyczna; fizyka statyczna. Recenzent czasopism: „Journal Chemical Physic”, „Physica”, „Physics of Fluids”. Autor ponad 50 publikacji naukowych, m.in.: z dziedziny fizyki chemicznej, mechaniki,

fizyki polimerów czy reologii płynów nienewtonowskich. Członek: Związku Nauczycielstwa Polskiego 1976–1980, American Chemical Society (Physical and Polymer Sections) 1983–. Laureat nagrody Wydziału Nauk Matematycznych, Fizycznych i Chemicznych PAN 1978 oraz nagrody Sekretarza Naukowego PAN 1976. Miejsce zamieszkania: USA 1980–.

ALVI Danuta Iza, z Branickich, hodowca psów, działaczka społeczna, publicystka; ur. 22 listopada 1932 w Warszawie, córka Leona i Janiny z Wiśniewskich; zamężna: Zahoor M. Alvi. Studia humanistyczne na Uniwersytecie w Nowym Jorku. Hodowca węgierskiej rasy psów kuvasz (współtwórczyni hodowlanego standardu dla tej rasy, przyjętego przez American Kennel Club 1969) 1960–1977. W latach 1960–1984 prowadziła badania i sprzedawała preparaty dla psów z roślin leczniczych oraz udzielała pomocy weterynaryjnej. Założycielka i przewodnicząca Polish-American Public Relations Committee w Los Angeles, którego celem jest zwalczanie antypolonizmu, obalanie oszczerzych wobec Polaków stereotypów oraz zniesławiających i krzywdzących opinii 1991–. Autorka licznych artykułów dotyczących hodowli psów rasy kuvasz w prasie amerykańskiej i węgierskiej oraz wielu artykułów, listów i odezw politycznych zwalczających antypolonizm na łamach prasy polskiej m.in. w: „Gazecie Polskiej” (Warszawa), „Naszej Polsce” (Warszawa) czy „Angorze” (Łódź) oraz w prasie amerykańskiej. Współautorka publikacji książkowej *How to Raise and Train a Kuvasz* (Los Angeles 1969). Założycielka Kuvasz Club of America 1960. Członek: Polish American Congress Anti-Deformation Committee of California 1989–1991, Media Image Coalition w Los Angeles 1996–. Uhonorowana odznaczeniami klubów kynologicznych: Hungarian Kennel Club 1969 i Kuvasz Club of America 1993. Miejsce zamieszkania: USA 1946–.

BALASIŃSKI Artur, inżynier; ur. 30 czerwca 1957 w Warszawie, syn Wincentego i Lidii z Oziębłowskich. Wykształcenie: Politechnika Warszawska (elektronika 1975–1980 i mikroelektronika 1981–1984) 1975–1984, Yale University w New Haven (mikroelektronika) 1989–1993; doktorat. Adiunkt Politechniki Warszawskiej 1985–1988; pracownik naukowy Yale University w New Haven 1989–1993;

starszy inżynier w SGS-Thompson Microelectronics w Dallas 1993–1995; inżynier sztabowy w SGS-Thompson Microelectronics w Phoenix, AZ 1995–1997; inżynier sztabowy w Cypress Semi Conductor w San Jose 1997–. Główne kierunki badań naukowych: mikroelektronika; technologia przyrządów półprzewodnikowych; diagnostyka technologii; badania niezawodnościowe; tranzystory cienkowarstwowe; pompowanie ładunku; przebicie tlenku; baterie słoneczne. Uzyskał cztery patenty amerykańskie. Autor i współautor licznych referatów na sympozja i konferencje naukowe oraz artykułów naukowych opublikowanych m.in. w: „Journal of the Electrochemical Society”, „IEEE Transaction on Nuclear Science”, „Electron Technology”, „Solid State Electronics”, „Elektronice”, „Thin Solid Films”, „Biuletynie Polskiej Akademii Nauk”. Laureat kilku nagród za publikacje i zgłoszenia patentowe oraz nagrody naukowej rektora Politechniki Warszawskiej. Miejsce zamieszkania: USA 1988–.

BALINSKA-JUNDZILL Maria Astrid, artystka malarka, rzeźbiarka; ur. 18 sierpnia 1934 w Warszawie, córka Jana i Maryi z Niezabytowskich. Wykształcenie: College of Farnborough Hill w Wielkiej Brytanii 1940–1942, Bath Academy of Art. W Wielkiej Brytanii 1956; studia podyplomowe w Royal College of Art. W Londynie 1959. Od 1963 pracownik działów artystycznych dużych spółek w Bilbao (Hiszpania), m.in. „Ceplastic”, „Formica”, „Policloro Industriales”. Wykonała freski dekoracyjne dla statków transatlantyckich: „Cadiz”, „Euskalduna”, „Constructora Naval”, „Isabel”, „Maria Cristina”. Autorka dużego fresku w budynku Sejmu w Warszawie (obecnie w Muzeum im. J. Malczewskiego w Radomiu). Uczestniczka licznych wystaw zbiorowych. Wystawy indywidualne, m.in. w: Bilbao, Madrycie, Londynie, Warszawie, Katowicach, Berlinie, Lwowie, Wilnie. Autorka artykułów m.in. w: „Arts Review” (Londyn), „Przeglądzie Artystyczno-Literackim” (Warszawa), „EXIT. Nowa Sztuka w Polsce” (Warszawa). Odznaczenia: odznaka „Zasłużony dla kultury polskiej”. Zainteresowania/hobby; lektura, podróże. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1939–1960, Hiszpania 1960–.

BATORÉO Hanna Krystyna, z domu Jakubowicz, językoznawca; ur. 9 czerwca 1953 w Warszawie, córka Kazimierza i Marii

z Chmielewskich; zamężna: Manuel Luis Violante Batoréo (historyk sztuki); dzieci: Marta. Wykształcenie: Wyższa Szkoła Języków Obcych w Warszawie (angielski i hiszpański) 1971–1975, Uniwersytet Warszawski (iberystyka) 1975–1978, Uniwersytet w Lizbonie (nostryfikacja polskich dyplomów 1983–1985, studia podyplomowe z językoznawstwa portugalskiego 1985–1989, doktorat 1996). Lektor języka angielskiego w English Language College w Warszawie 1975–1977; asystent Katedry Iberystyki Uniwersytetu Warszawskiego 1978–1980; lektor języka portugalskiego oraz asystent badań językoznawczych na Uniwersytecie w Lizbonie 1989–1992; asystent Wydziału Językoznawstwa Uniwersytetu w Lizbonie 1992–1997; profesor Uniwersytetu Alberta w Lizbonie 1997–. Główne kierunki badań naukowych: językoznawstwo; psycholingwistyka; nauczanie języka portugalskiego; akwizycja mowy. Członek grupy badawczej lingwistów Portugalskiej Akademii Nauk 1987–. Autorka artykułów naukowych z psycholingwistyki. Członek: Związku Językoznawców Portugalskich 1987–, Międzynarodowego Stowarzyszenia Psycholingwistyki Stosowanej 1992–. Zainteresowania/hobby: podróże, kultura wschodu. Miejsce zamieszkania: Portugalia 1980–.

BIAŁKOWSKI Marek Edward, inżynier; ur. 31 marca 1951 w Sochaczewie, syn Edwarda i Marianny z Kaźmierczaków; żonaty: Grażyna Maria Mach; dzieci: Konstanty, Agata, Alina, Sabina. Wykształcenie: studia magisterskie 1969–1974 i doktoranckie 1974–1977 na Politechnice Warszawskiej. Stypendysta Irish Department of Education (Irlandia) 1981 i University of Queensland (Australia) 1982. Asystent, a następnie adiunkt Politechniki Warszawskiej 1977–1980; wykładowca i starszy wykładowca James Cook University w Townsville (Australia) 1984–1989; profesor University of Queensland w Brisbane (Australia) 1989–; visiting lecturer Uniwersytetu w Southampton (Wielka Brytania) 1987–1988; visiting professor Uniwersytetu w Victorii (Kanada) 1994; profesor Nanyang Technological University w Singapurze 1998–. Główne kierunki badań naukowych: mikrofały; anteny komunikacji satelitarnej; numeryczne metody w elektromagnetyzmie. Autor ponad 200 artykułów naukowych oraz książki *Antennas and Associated Components for Mobile Satellite Communications* (1997). Członek Institute of Electrical & Electronic Engineer (USA) 1988–.

Zainteresowania/hobby: podróże, muzyka klasyczna, film. Miejsce zamieszkania: Australia 1982–.

BIENKOWSKA Ewa, dziennikarka, publicystka, powieściopisarka, nauczyciel akademicki; ur. 13 września 1943 w Warszawie, córka: Władysława i Flory; zamężna: Jean-Paul Chancel (inżynier). Wykształcenie: studia romanistyczne 1966 oraz doktorat 1970 na Wydziale Filologii Romańskiej Uniwersytetu Warszawskiego; habilitacja w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1981. Docent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 1975–1981; wykładowca Université d'Avignon (Francja) 1982–1986. Autorka wielu artykułów oraz publikacji książkowych, m.in.: *Dwie twarze losu. Nietzsche, Norwid* (Warszawa 1974), *W poszukiwaniu królestwa człowieka* (Warszawa 1981), *Dane odebrane* (Londyn 1985), *Spór o dziedzictwo europejskie* (Warszawa 1999), *Co mówią kamienie Wenecji* (Gdańsk 1999), *Pisarz i los. O twórczości G. Herlinga-Grudzińskiego* (Warszawa 2002). Członek NSZZ „Solidarność” 1980. Laureatka nagrody literackiej Fundacji im. Kościelskich w Genewie 1976. Zainteresowania/hobby: muzyka. Miejsce zamieszkania: Francja 1981–.

BILIK Aleksander Krzysztof, dziennikarz; ur. 16 marca 1961 w Warszawie, syn Andrzeja i Krystyny z Dąbrowskich; żonaty Iwona Mikulska (politolog, biznesmen). Wykształcenie: Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego 1980–1985. Współpracownik Redakcji Sportowej Telewizji Polskiej w Warszawie 1983–1985; reporter: tygodnika ilustrowanego „Sportowiec” (Warszawa) 1987–1990, „Dziennika Chicagowskiego” (Chicago) 1990–1994, „Dziennika Związkowego” (Chicago) 1995–1996; zastępca redaktora naczelnego „Dziennika Związkowego” (Chicago) 1996–1998; redaktor naczelny „Kalejdoskopu” (Chicago) 1998–. Autor wielu artykułów, reportaży, wywiadów, komentarzy, felietonów i tłumaczeń oraz publikacji książkowej *Kickboxer* (Chicago 1990). Współautor kilku telewizyjnych filmów dokumentalnych. Członek Kongresu Polonii Amerykańskiej 1995–, Związku Narodowego Polskiego 2000–. Zainteresowania/hobby: literatura, turystyka, sport. Miejsce zamieszkania: USA 1989–.

BIŃKOWSKI Marek Bogdan, inżynier budownictwa lądowego; ur. 6 kwietnia 1951 w Warszawie, syn Witolda i Jadwigi ze Storców; żonaty: Urszula Kubiak (technik budowlany); syn: Dariusz. Studia na Wydziale Budownictwa Lądowego (spec. budownictwo miejskie i przemysłowe) Politechniki Warszawskiej 1969–1974; studia podyplomowe z zakresu budownictwa przemysłowego na Politechnice Warszawskiej 1979–1980. Długoletni projektant i starszy projektant, a następnie zastępca kierownika pracowni w Centralnym Ośrodku Badawczo-Projektowym Budownictwa Przemysłowego BISTYP w Warszawie (m.in. we współpracy z Akademią Budownictwa w Berlinie opracował wersję mieszkaniową systemu budynków szkieletowych, wielokondygnacyjnych JSB-W, pełniąc przez kilka lat funkcję głównego projektanta tego systemu; w latach 1985–1988 zrealizował nowatorski projekt przechowalni owoców i warzyw na Ukrainie) 1974–1990. Od 1990 inżynier budowlany pracujący w prywatnych biurach projektów w Wiedniu (m.in. w biurze prof. Wiktora Stehno). Współpracował przy rozbudowie wiedeńskiego kolejowego dworca zachodniego, budowie licznych obiektów budownictwa ogólnego (szkoły, budynki mieszkalne, osiedla), generalnym remoncie osiedla Reismannhof i Fuchsenfeldhof oraz budowie ekskluzywnego osiedla mieszkaniowego Erlaaerplatz 1 w technologii żelbetowej monolitycznej. Prowadzi nadzór autorski nad obiektami realizowanymi na terenie Austrii. Od 1997 jest właścicielem firmy projektowo-handlowej BINPROJ zarejestrowanej w Polsce. Członek Związku Polskich Inżynierów i Techników w Austrii 1989–. Uhonorowany nagrodą im. Bronisława Kowalskiego, przyznaną przez CO BISTYP za nowatorskie rozwiązania konstrukcyjne 1988. Odznaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi. Zainteresowania/hobby: film, teatr, literatura, podróże krajoznawcze. Miejsce zamieszkania: Austria 1990–.

BLOCH Krzysztof Marek, artysta plastyk; ur. 28 kwietnia 1955 w Warszawie, syn Ryszarda i Haliny ze Świątkiewiczów; dzieci: Agata. Wykształcenie: studia w zakresie grafiki w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie 1977–1983. Uprawia malarstwo, grafikę, kompozycje przestrzenne (obiekty, instalacje) oraz grafikę użytkową. Uczestnik licznych wystaw zbiorowych m.in. w Polsce, Szwecji i Danii. Wystawy indywidualne, m.in. w: Sztokholmie i Warszawie.

Członek (poeta) kabaretu Krakowskie Przedmieście w Sztokholmie 1992–. Założyciel Kółka Plastycznego przy Klubie Polskim w Sztokholmie (prowadzi kursy malarstwa i rysunku) 1995–. Współzałożyciel i autor szaty graficznej pisma kulturalno-społecznego „Trans” wydawanego przez Związek Polaków w Szwecji 1995–. Autor tomu poezji *Chińskie wakacje* (Sztokholm 1992), nagrodzonego stypendium Fundacji Pisarzy w Szwecji) oraz publikacji w czasopismach: „Trans” (Sztokholm), „B-1” (Berlin), „Twórczość” (Warszawa). Członek zarządu Polska Invandrade Riksförbund w Sztokholmie 1993–. Laureat Brązowego Pegaza za utwór poetycki *Miejsce* w emigracyjnym konkursie literackim na polski wiersz (Hamburg) 1997. Zainteresowania/hobby: wędrówki górskie. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1985–.

BŁAŻEJCZYK Ludwik Mieczysław, mechanik, górnik, działacz społeczny i polityczny; ur. 15 listopada 1924 w Warszawie, syn Władysława i Józefy z domu Potyra; żonaty: Walentyna Klebanowa; dzieci: Jolanta, Jerzy. Wykształcenie zawodowe. W czasie II wojny światowej członek ruchu oporu 1942–1943. Aresztowany i więziony na Pawiaku, a następnie w niemieckich obozach koncentracyjnych 1943–1945. Mechanik w Miejskich Zakładach Naprawy Samochodów w Warszawie 1940–1943; górnik w S. A. Charbonnage de Borinage Cuesmes (Belgia) 1947–1968. Prezes: Komitetu Okręgu Mons Związku Polaków w Belgii 1951–1955, Katolickiego Komitetu Szkolnego Okręgu Mons 1951–1955; przewodniczący Komitetu Głównego Polskiej Partii Socjalistycznej w Belgii 1980–1992. Członek: m.in. Związku Polaków w Belgii 1950–, Koła Armii Krajowej 1978–, Fédération Nationale des Combattants de Belgique 1988–, Confédération Nationale des Prisonniers Politiques et Ayants Droits de Belgique 1986–, Amical des Prisonniers Politiques de Dora et Commandos 1991–. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Krzyż Oświęcimski, Medal Wojska (dwukrotnie), Odznaka Weterana Walk o Niepodległość, Medal Pracy (belgijski), La Rosette de la Croix d’Honneur (belgijski). Zainteresowania/hobby: ogrodnictwo. Miejsce zamieszkania: Belgia 1947–.

BOBOWICZ Zofia Krystyna, (właściwie Wincesewicz-Bobowicz), tłumacz literacki, redaktor; ur. 23 lipca 1937 w Warszawie, córka Henryka i Ireny z Gutowskich. Wykształcenie: studia literackie

na Uniwersytecie Paryskim 1969–1972 oraz w dziedzinie literatury porównawczej (specjalizacja: literatura dla dzieci) na uniwersytecie w Villetaneuse koło Paryża 1973–1975. Redaktor kwartalnika „Cahiers de l’Est” (Paryż) 1977–1982; reporter i realizator słuchowisk dotyczących spraw kultury w radiu francuskim 1960–1962, kierownik literacki w wydawnictwie Des Autres w Paryżu, gdzie stworzyła pierwszą we Francji serię literatury Europy Wschodniej 1978–1979; kierownik literacki w wydawnictwie Robert Laffont, gdzie rozszerzyła serię „Pavillons” o literaturę Europy Środkowej (m.in. wydając dzieła B. Hrabala, J. Krossa, T. Konwickiego, D. Hodrowej) 1979–. Autorka i tłumaczka antologii polskich wierszy dla dzieci *Pourquoi le concombre ne chante-t-il pas* (Paris 1977), publikacja uhonorowana nagrodą Loisirs Jeunes 1978; autorka: *Polska kuchnia dla dzieci* 1991; współredaktor: *Anthologie de la poésie polonaise de Constantin Jeleński* (Paris 1981). Dokonała tłumaczeń na język francuski, m.in.: C. Miłosza, J. Korczaka, S. Mrożka, T. Konwickiego, K. Wojtyły. Wiceprezes Association Française Janusz Korczak 1979–1991; sekretarz generalny Association Andrzej Kuśniewicz 1994–1998. Uhonorowana nagrodą Stowarzyszenia Autorów „Zaiks” za całokształt pracy dotyczącej tłumaczeń literatury polskiej na język francuski 1985. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP. Miejsce zamieszkania: Francja 1972–.

BOMBERG Marek Tadeusz, nauczyciel akademicki; ur. 30 listopada 1937 w Warszawie, syn Waława i Marii z domu Monk. Wykształcenie: studia budownictwa lądowego oraz doktorat nauk technicznych na Politechnice Warszawskiej 1954–1964; doktorat z technologii na Uniwersytecie w Lund (Szwecja) 1974. Asystent Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1958–1960; kierownik pracowni Zakładu Fizyki Budowlanej Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie 1960–1965; inżynier badawczy na Uniwersytecie w Lund 1967–1975; kierownik pracowni w Państwowej Radzie Badań Naukowych w Otawie 1976–1995; kierownik zakładu w Radzie Badań Naukowych w Saskatoon 1996–; profesor Uniwersytetu w Toronto i Saskatchewan 1996–. Główne kierunki badań naukowych: fizyka budowli. Redaktor naczelny „Journal of Thermal Insulation” (USA). Autor ponad 140 publikacji naukowych w języku polskim, rosyjskim, angielskim

i szwedzkim oraz współwydawca kilku publikacji książkowych. Członek, m.in.: American Society of Testing and Materials, Thermal Insulation. Miejsce zamieszkania: Kanada 1976–.

BOUVY Agata Dorota, z domu Kalinowska, tłumacz, poetka, publicystka, konserwator dzieł sztuki w brązie; ur. 28 stycznia 1963 w Warszawie, córka Witolda Jana i Wandy Apolonii z Michnowskich; zamężna: Michel Norbert Bouvy (biznesmen); dzieci: Clara. Wykształcenie: studia: Uniwersytet Warszawski (romanistyka) 1982–1984, Pracownia Plastyczna Max le Verrier w Paryżu (konserwacja brązów i dzieł sztuki z odlewów artystycznych) 1984–1989, Ecole Internationale de Langue et de Civilisation Française w Paryżu (język i kultura francuska) 1985, Ecole Supérieure de Tourisme EST-ESM w Paryżu (turystyka) 1986. Stażystka artysty rzeźbiarza metaloplastyka F. Meulin w Paryżu 1984–1989; kierownik Pracowni Sztuki Stosowanej w Opio 1989–1990; niezależny tłumacz 1990–; współpracownik Institut de Recherches Biographiques w Maisons-Alfort (Francja) 1995–2009. W latach 1986–1989 uczestniczyła w zajęciach teatralnych organizowanych przez Stowarzyszenie Filotechniczne w Paryżu, uzyskując na przeglądach trzecią i drugą nagrodę. Kilkakrotnie występowała z grupą „La compagnie des Quinquets”. Autorka utworów poetyckich oraz artykułów w opracowaniach zbiorowych i czasopismach, m.in. w: „Biuletynie Polonii Włoskiej” (Rzym), „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza” (Londyn), „NEOTERM-World Specialized Terminology” (Warszawa), „Ekspresie Wieczornym” (Australia), „Pod Wiatr” (Bydgoszcz), „Powieści Dąbrowskim” (Dąbrowa Tarnowska), „Rocie” (Lublin), „Głosie Katolickim” (Paryż), „Teczcze” (Paryż), „Biuletynie Wspólnoty Polskiej” (Warszawa) oraz publikacji książkowych *Asy i Burasy – Toutous et Minous*, wiersze dla dzieci (Toruń 2000), *Kalendarium*, utwory poetyckie (Kraków 2004). Przekład na język francuski poematu *Tryptyk rzymski* Jana Pawła II (2003). Utwory poetyckie publikowane w antologiach polskich i francuskich, m.in. *Moi reveuse* (Paris 1998), *Dojrzewanie w miłości*, t. I (Radom 1999). Redaktor techniczny i współautorka *Indeksu haseł Polskiego Słownika Biograficznego* (Lublin 1999). Prezes i redaktor biuletynu Stowarzyszenia Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie (Paryż) 2001–. Członek: Polskiego Komitetu Organizacji ds. Unifikacji Neologizmów

Terminologicznych i Międzynarodowej Federacji Banków Terminologii (ONZ) 1994–, Towarzystwa Marii Konopnickiej w Warszawie (honorowy) 1999–, Syndicat des Journalistes de la Presse Périodique w Paryżu 2000–, Towarzystwa Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II w Londynie 1999–, Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu 2003–. Laureatka I nagrody za recytację na VII Światowym Festiwalu Poezji Marii Konopnickiej w Przedborzu 1998; wyróżnienia: XI Ogólnopolski Konkurs Recytacji Poezji i Prozy Rosyjskiej i Radzieckiej w Warszawie 1980, IV Polonijny Konkurs Poezji w Węglanach 1998, Międzynarodowy Konkurs Literacki Fundacji Młodej Polonii w Warszawie 1999, VI Polonijny Konkurs Poezji w Węglanach 2000, VIII Międzynarodowy Konkurs Poetów Emigrantów w Clearwater (USA), IV Salon Książki Polonijnej w Brukseli (nagroda honorowa). Odznaczenia: medal „Za zasługi dla Stowarzyszenia Muzeum Policji”, medal „Za zasługi dla Fundacji Polonia Semper Fidelis”, złota odznaka Zarządu Głównego Towarzystwa im. M. Konopnickiej w Warszawie. Zainteresowania/hobby: języki obce, sztuka kulinarna, majsterkowanie. Miejsce zamieszkania: Francja 1984–.

BRODZKA Wanda Kazimiera, lekarz, specjalistka w dziedzinie rehabilitacji medycznej; ur. 21 września 1928 w Warszawie, córka Jerzego i Pauliny z Lipowskich. W 1941 została wraz z rodzicami wywieziona do obozu w Rosji. Wykształcenie: studia lekarskie w Akademii Medycznej w Warszawie 1948–1953; specjalizacja z neurologii (II stopnia) 1961. Lekarz neurolog w Szpitalu Miejskim nr 1 w Warszawie 1953–1968. W latach 1968–1971 odbyła staż specjalistyczny z rehabilitacji w Uniwersyteckim Centrum Medycznym w Nowym Jorku (egzamin specjalistyczny z rehabilitacji 1973). Pracownik Uniwersytetu Columbia, zatrudniona w oddziale rehabilitacji Harlem Hospital Center w Harlemie 1971–1998; emerytura 1998 (wolontariusz pracujący dwa dni w tygodniu w Harlem Hospital Center). W 1985 otrzymała tytuł profesora rehabilitacji medycznej (Uniwersytet Columbia). Główne kierunki badań naukowych i pracy zawodowej: rehabilitacja niepełnosprawnych po oparzeniach i schorzeniach neurologicznych. Współautorka opracowań naukowych: *Burns Causes and Risk Factors* (1985), *Bilateral Below Knee Amputations: Experience whit 89 Patients* (1986), *Long Term Function of Atherosclerotic Bilateral Below Knee*

Amputatees in the Inner City (1990), opublikowanych w „Archives of Physical Medicine and Rehabilitation”. Członek: American Academy of Physical Medicine and Rehabilitation, New York Society of Physical Medicine and Rehabilitation, New York Academy of Medicine, American Burn Association, Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce, Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku. Zainteresowania/hobby: literatura, sztuka. Miejsce zamieszkania: USA 1968–.

BROOKS Maria, z Zagórskich, lingwistka; ur. 11 stycznia 1933 w Warszawie, córka Karola i Ireny z Jabłkowskich. Wykształcenie: Uniwersytet Warszawski (anglistyka) 1950–1955, University of Michigan w Ann Arbor (lingwistyka zakończona doktoratem) 1957–1963, Uniwersytet Pensylwański w Filadelfii (rusycystyka) 1962–1963. Lektor języka angielskiego na Uniwersytecie Warszawskim 1955–1957; instruktor i lektor University of Michigan w Ann Arbor 1957–1958. Od 1963 wieloletni profesor Uniwersytetu Pensylwańskiego w Filadelfii. Autorka ok. 40 artykułów w amerykańskich czasopismach specjalistycznych oraz publikacji książkowych: *Spectrographic Analysis of Polish Nasal Vowels* (Haga 1968), *Polish Reference Grammar* (Haga 1975), *Sun Religious Symbols in Asia, Far East and the Middle and Near East and Around the World* (USA 1998). Miejsce zamieszkania: USA 1957–.

BRZESKI Andrzej, ekonomista, nauczyciel akademicki; ur. 16 sierpnia 1925 w Warszawie. W latach 1944–1946 więziony przez NKWD na terenie Rosji. Wykształcenie: (studia ekonomiczne) Katolicki Uniwersytet Lubelski 1946, Uniwersytet Łódzki 1947–1949, Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie 1950–1951, University of California w Berkeley 1958–1961; doktorat na University of California w Davis 1964. Planista w Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókienniczego w Łodzi 1946–1949; ekonomista w Ministerstwie Przemysłu Lekkiego w Warszawie 1949–1954; koordynator planów w Komisji Planowania przy Radzie Ministrów 1954–1957; redaktor „Życia Gospodarczego” w Warszawie 1956–1958; asystent University of California w Berkeley 1958–1964; assistant professor 1964–1966, associate professor 1966–1971, profesor 1971–1991 University of California w Davis. Główne kierunki pracy naukowej: ekonomia,

i planowanie (kraje Europy Wschodniej). Autor licznych opracowań i artykułów naukowych z ekonomii i planowania. Członek: American Economic Association, Center for Research in the Communist Economies (Wielka Brytania), Royal Economic Society (Wielka Brytania), Rady Naukowej Centrum Badawczego Adama Smith'a (Polska), Polish Institute of Arts and Sciences of America. Miejsce zamieszkania: USA 1958–.

BRZEZIŃSKI Zbigniew, polityk, publicysta, sowietolog; ur. 28 marca 1928 w Warszawie, syn Tadeusza i Leonii z domu Roman; żonaty: Emilie Anna Benes (rzeźbiarka); dzieci: Ian (prawnik), Mark (prawnik), Mika (dziennikarka). Wykształcenie: McGill University w Montrealu (ekonomia i nauki polityczne) 1945–1950, Harvard University w Cambridge, USA (doktorat) 1950–1953. Wykładowca (assistant professor) Harvard University 1953–1960; pracownik naukowy (associate professor 1960–1962, profesor prawa publicznego i państwowego 1981–1989, dyrektor Instytutu Badania Zagadnień Komunistycznych 1962–1977) Columbia University w Nowym Jorku 1960–1989; aktywny uczestnik kampanii wyborczej Lyndona Johnsona 1962; członek Policy Planning Council (Rada Planowania Politycznego) 1966–1968; szef grupy ds. polityki zagranicznej w kampanii wyborczej wiceprezydenta Huberta Humphreya 1968; doradca-konsultant prezydenta Jamesa Cartera ds. bezpieczeństwa narodowego i koordynator prac Rady ds. Bezpieczeństwa Narodowego (głosił, m.in. koncepcję „rozmiękczenia komunizmu”) 1977–1981; doradca Center for Strategic & International Studies w Waszyngtonie 1981–; doradca polityczny administracji prezydenta George’a Busha (członek dwupartyjnej Komisji ds. Polityki Bezpieczeństwa Narodowego 1988–1992) 1989–1993. Autor artykułów naukowych opublikowanych w prasie amerykańskiej i międzynarodowej oraz książek, m.in.: *The Permanent Purge – Politics in Soviet totalitarianism* (Cambridge 1956), *The Soviet Bloc – Unity and Conflict* (Cambridge, USA 1960), *Ideology and Power in Soviet Politics* (New York 1962), *Alternative to Partition* (New York 1965), *Between Two Ages: America’s Role in the Technetronic Era* (New York 1970), *The Fragile Blossom: Crisis and Change in Japan* (New York 1971), *Power and Principle: The Memoirs of the National Security Advisor* (New York 1983), *Game Plan: How to*

Conduct the U. S. – Soviet Contest (New York 1986), *The Grand Failure: The Birth and Death of Communism in the 20th Century* (New York 1989), *Out of Control: Global Turmoil on the Eve of the Twenty-first Century* (New York 1993), *The Grand Chessboard American Primacy and its Geo Strategic Imperatives* (New York 1997). Członek kolegium redakcyjnego „Foreign Policy” oraz komentator dziennika „Newsweek” i licznych programów telewizji amerykańskiej. Honorowy prezes AmeriCares Foundation (prywatna, filantropijna organizacja pomocy humanitarnej) 1990–; wiceprezes American Committee for Aid Poland 1990–1993; członek rady dyrektorów Polish American Enterprise Fund 1990–. Członek, m.in.: American Academy of Arts and Sciences (Fellow) 1969–, Ford Foundation (Fellow) 1970–, Guggenheim Foundation (Fellow) 1963–. Laureat nagród, m.in.: The Hubert Humphrey Award, The U Thant Award, The David Rockefeller Leadership Award. W 1963 wybrany przez Amerykańską Izbę Handlową „Człowiekiem Roku”, a w 1998 uhonorowany tytułem „Małopolanina Roku”. Doktor *honoris causa*: Georgetown University (DC), Williams College (MA), Fordham University (NY), College of the Holy Cross (MA), Alliance College (PA), Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Wileńskiego. Odznaczenia, m.in.: Order Orła Białego, Presidential Medal of Freedom, Order Wielkiego Księcia Litewskiego Gedymina (I klasy), Ukraiński Order Zasługi (I klasy), Order Masaryka Republiki Czeskiej (I klasy), Centennial Medal of the Graduate School of Arts and Sciences of Harvard University. Miejsce zamieszkania: USA 1950–.

BRZEZIŃSKI Zygmunt, ps. Mamut, inżynier elektronik; ur. 12 stycznia 1926 w m. Błonie (woj. mazowieckie), syn Władysława i Marii ze Szczypińskich; żonaty: Elisabeth Wachtl-Dąbrowska (inżynier). W okresie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej (10. Pułk Piechoty) 1941–1946. Wykształcenie: studia z zakresu elektroniki na Politechnice Warszawskiej 1946–1953. Referent szkolenia technicznego w Polskim Radiu w Warszawie 1946–1952; inżynier konstruktor na Politechnice Warszawskiej 1952–1960; inżynier: Biuro Urządzeń Techniki Jądrowej w Warszawie 1960–1962, International Atomic Energy Agency w Wiedniu 1962–1966; ekspert Teheran University Nuclear Centre w Teheranie 1970–1972; inżynier w Schrack i Simens

w Wiedniu 1972–1987. Główne kierunki badań naukowych: elektronika jądrowa; projektowanie maszyn liczących. Autor artykułów m.in. w „Horyzontach Techniki” (Warszawa), „Nukleonik” (Warszawa), „Elektronik” (München), „Kerntechnik” (Wien). Członek korespondent New York Academy of Sciences. Odznaczenia: Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska (2x). Zainteresowania/hobby: muzyka, literatura, grafika. Miejsce zamieszkania: Austria 1962–.

BUCZYŃSKA-GAREWICZ Hanna z domu Buczyńska, filozof, nauczyciel akademicki; ur. 26 listopada 1932 w Pruszkowie, córka Zygmunta i Irminy z Gałekich; zamężna: Jan Garewicz. Wykształcenie: studia filozoficzne 1950–1955 i doktorat 1963 na Uniwersytecie Warszawskim 1950–1955; habilitacja w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1970. Docent Uniwersytetu Warszawskiego 1963–1970; profesor filozofii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie 1970–1984; profesor College of the Holy Cross w Worcester 1984–; visiting professor University of New Mexico w Albuquerque 1982–1983. Wykładowca wielu uniwersytetów m.in. w Stanach Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanii. Główne kierunki badań naukowych: filozofia; filozofia współczesna; semiotyka. Autorka licznych artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach specjalistycznych oraz publikacji książkowych: *Koło Wiedeńskie – początki neopozytywizmu* (1960), *Cassirer* (1963), *Peirce* (1965), *Wartość i fakt. Rozważania o pragmatyzmie* (1970), *Wiliam James* (1973), *Znak, znaczenie, wartość* (1975), *Uczucie i rozum w świecie wartości* (1975), *Znak i oczywistość* (1981), *Milczenie i mowa filozofii* (1992), *Semiotyka Peirce’a* (1994). Tłumaczka książki Anny Arendt *Myślenie* (1991). Członek m.in.: American Philosophy Association 1981–, Semiotic Society American 1981–, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego 1960–, PEN Club (sekcja polska) 1976–, Peirce Society 1978–. Miejsce zamieszkania: Stany Zjednoczone 1980–.

BUKOWIŃSKI Andrzej, reżyser filmów dokumentalnych i reklamowych; ur. 15 marca 1940 w Warszawie, syn Mieczysława i Apolinarii ze Śniegockich; żonaty: Lisete Laghetto (dyrektor artystyczny); dzieci: Paula (spikerka telewizji amerykańskiej). Wykształcenie: studia inżynierjno-architektoniczne na Uniwersytecie

w Rosario (Argentyna) 1958–1961. Reżyser i współwłaściciel studia filmowego Delta Filmes w Buenos Aires 1961–1963; reżyser w Lowe Argentina w Buenos Aires 1963–1968; reżyser i współnik studia filmowego: Lowe Interamericana w Buenos Aires 1968–1971, Produções Cinematográficas ABA Ltda. w Buenos Aires 1971–1972, ABA Filmes w San Paulo (Brazylia) 1972–. Reżyser ponad 3 000 filmów reklamowych zrealizowanych w Argentynie i Brazylii. Ważniejsze nagrody: Międzynarodowy Festiwal Filmów Reklamowych w Wenecji (I nagroda za film: *Romans* 1964, „Złoty Lew” za filmy: *Semafór* 1970, *Człowiek ponad 40 lat* 1975; II nagroda za filmy: *Niezniszczony* 1964, *Policjant* 1975; „Brązowy Lew” za film *Roślinka* 1970); Międzynarodowy Festiwal Filmów Reklamowych w Cannes („Złoty Lew” za filmy: *Futbol* 1969, *Utopiony* 1971, *Człowiek sfrustrowany* 1976, seria: *Adeus*, *Garoto II* i *Readmitido* 1981, *Condony* 1981, *Konferansjer* 1982, *Hitler* 1989, *Impeachment* 1993; „Srebrny Lew” za filmy: *Chłopak z uśmiechem* 1973, *Wypadek* 1977, *Reakcjonista* 1982, *Koniec roku* 1982, *Prezydent* 1997; „Brązowy Lew” za filmy: *Rid* 1978, *Statua* 1986, *Uszeregowanie–opona–małpa* 1989, *Wszystko* 1989, *Naprawić twarz* 1989, *Koniec świata* 1994); Amerykański Festiwal Filmów Reklamowych w Nowym Jorku (jedyna nagroda „Clio” dla Ameryki Południowej za film *Roślinka* 1973), nagroda „Clio” publiczności za film *Absolutna cisza* 1978 oraz brązowa „Clio” za film *Świat* 1999; złoty medal na Festiwalu Iberoamerykańskim w Buenos Aires 1997; 11 brazylijskich nagród zawodowych przyznawanych co roku za najlepszy film reklamowy przez Globo TV w San Paulo 1979, 1984, 1987, 1988, 1989 (2x), 1990, 1991, 1992 (specjalna nagroda dla najbardziej nagradzanego wśród reżyserów), 1998 (specjalna nagroda z okazji 20-lecia Globo TV), honorowy „Tytan” na festiwalu filmów reklamowych crackfilm w Krakowie 2000. Członek Club de Criação w San Paulo. Odznaczenia: Order Odrodzenia Polski (V). Zainteresowania/hobby: narciarstwo, pilotowanie helikoptera. Miejsce zamieszkania: Brazylia 1957–.

DĄBROWSKI Krzysztof Andrzej, inżynier elektronik, programista; ur. 18 listopada 1949 w Milanówku, syn Bohdana i Anny z Zakrzewskich; żonaty: Maria Walczak (pielęgniarka); dzieci: Adrian, Karolina, Dominika. Wykształcenie: studia w zakresie

elektroniki na Politechnice Warszawskiej 1967–1972; studia doktorskie na Uniwersytecie Wiedeńskim 1995. Asystent Politechniki Warszawskiej 1972–1974; elektronik projektant w Sacher-Technik-Wien w Wiedniu 1974–1983; programista: Cincinnatti Milacrom w Wiedniu 1983–1994, Bundesrechnerzentrum w Wiedniu 1995–. Główne kierunki badań naukowych: komputerowe układy sterowania i automatyki przemysłowej oraz ich oprogramowanie; oprogramowanie celów zarządzania instytucją; techniki cyfrowe w krótkofalarstwie. Autor ponad 50 artykułów technicznych opublikowanych w polskiej, niemieckiej i austriackiej prasie specjalistycznej oraz publikacji technicznych: *Amatorska komunikacja cyfrowa* (Warszawa 1994), *Nie tylko fonia i CW* (Olsztyn 1994). Redaktor witryny internetowej Stowarzyszenia Polskich Inżynierów i Techników w Austrii 1998–. Członek: Polskiego Związku Krótkofalowców 1972–1974, Österreichischer Versuchsgender Verband 1977–, Sozialdemokratische Partei Österreichs 1995–. Hobby: krótkofalarstwo. Miejsce zamieszkania: Austria 1974–.

DETYNIECKI Mieczysław Andrzej, artysta malarz; ur. 28 lutego 1938 w Warszawie, syn Franciszka i Józefy ze Świderskich; żona: Anna Kokoszko (konserwator dzieł sztuki). Wykształcenie: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (malarstwo) 1956–1962, Uniwersytet Londyński, Goldsmiths College (sztuki plastyczne) 1983–1984. Uprawia malarstwo sztalugowe, ścienne, grafikę (akwaforta) i rysunek. Swoje prace prezentował na 85 wystawach zbiorowych na różnych kontynentach. Wystawy indywidualne, m.in. w: Warszawie, Krakowie, Caracas, Lizbonie. Jego prace znajdują się w muzealnych kolekcjach w Polsce, Francji, Holandii, Szwajcarii i Wenezueli. Współautor bibliofilskiej książki z 10 oryginalnymi akwafortami *Lo visible – lo decible* (Caracas 1976). Członek: Związku Plastyków Polskich w Warszawie 1962–74, Association Internationale des Arts Plastiques w Paryżu 1964–. Laureat pierwszych nagród: na Salonie Młodych (Sopot) 1966, za najlepszą grafikę roku (Warszawa) 1973; na Salonie Ogólnokrajowym w Mérida (Wenezuela) 1975 oraz nagrody państwowej w dziedzinie rysunku (Caracas) 1972. Zainteresowania/hobby: sztuczna inteligencja, tropik. Miejsce zamieszkania: Wenezuela 1985 –.

DREWNOWSKI Benedykt Romuald, inżynier budowy dróg i mostów; ur. 8 września 1939 w Warszawie, syn Jana Franciszka i Zofii ze Zdanowskich; żonaty: Hanna Pressler (lekarz okulista); dzieci: Piotr Benedykt (architekt). Wykształcenie: studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Śląskiej w Gliwicach 1966–1971. Inżynier budowy dróg i mostów w Kantonales Tiefbauamt w Solurze (Szwajcaria) 1971–1977; właściciel firm finansowych Richman-Finanz & Treuhand GmbH 1981– oraz Dreviso GmbH w Rüttenen (Szwajcaria) 1991–. Prezes: Klubu Polskiego w Bernie 1974–1982, Związku Organizacji Polskich w Szwajcarii 1976–1978 i 1988–1990, Stowarzyszenia Polskich Ekspertów w Szwajcarii 1995–. Kustosz Muzeum Kościuszki w Solurze 1989–. Miejsce zamieszkania: Szwajcaria 1971–.

DU BOIS D'AISCHE Izabela Maria Gabriela, z domu Świątopelk Czetwertyńska, pielęgniarka, działaczka społeczna; ur. 14 lipca 1934 w Warszawie, córka Stanisława i Ewy von Buxhoevden; zamężna: Philippe du Bois d'Aische (prawnik); dzieci: Krystyna (pielęgniarka), Weronika (pielęgniarka), Ludwik (inżynier), Gilles (wojskowy), Ferdynand (student). Studia pielęgniarskie w Państwowej Szkole Pielęgniarstwa w Warszawie 1952–1954 oraz na Uniwersytecie Brukselskim 1957–1958. Pielęgniarka: Państwowy Szpital Kliniczny nr 1 w Warszawie 1954–1957, Croix Jaune et Blanche w Louvain 1958–1959, Klinika Uniwersytetu Katolickiego w Louvain 1979–1989. Od 1980 uczestniczy jako pielęgniarka osób niepełnosprawnych w pielgrzymkach do Lourdes. Inicjatorka i uczestniczka licznych akcji charytatywnych pomocy medycznej dla Polski i Białorusi. Członek: Conseil des Femmes Francophones de Belgique (przy Ministerstwie Pracy) 1996–, Polskiego Zakonu Kawalerów Maltańskich 1992–, Rady Polonii Belgijskiej 1994–. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Pro Merito Melitensi (maltańskie), Ecclesiae Populoque Servitium Praestanti (prymas Polski). Miejsce zamieszkania: Belgia 1958–.

DWERNICKI Józef Władysław, handlowiec; ur. 19 kwietnia 1929 w Warszawie, syn Józefa Gotarda i Jadwigi Felicji z Serwatowskich; żonaty: Marie-Annick Soudée; dzieci: Anna, Elżbieta, Helena. Wykształcenie średnie. Pracownik firm handlujących sprzętem sanitarnym i ciepłym: Brossette (Francja–Afryka) 1950–1964; Arsanit Reymond

(Francja) 1964–1968; Rinimetal (Paryż–Grenoble) 1968–1990. Członek: Samopomocy Rodzin Byłych Kombatantów we Francji, Amicale Polonaise du Dauphiné w Grenoble, Amitié Dauphiné w Grenoble, Entraide Internationale des Scouts de Cluses, Communauté Franco-Polonaise. Odznaczenia: Honorowy Srebrny Medal Pracy. Zainteresowania/hobby: pamiątki rodzinne oraz historia kontaktów polsko-francuskich. Miejsce zamieszkania: Francja 1939–.

DZIERŻYŃSKI Andrzej Leszek, pseud. André, artysta malarz, krytyk sztuki; ur. 3 grudnia 1936 w Warszawie, syn Olgierda Emanuela i Julii Anny z d. Misterko. Wykształcenie: studia w zakresie historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim 1953–1957. Pejzażysta pracujący techniką tempery jajowej na drewnie. Tematem jego prac są krajobrazy krajów europejskich, a zwłaszcza Toskanii i Umbrii we Włoszech oraz Prowansji we Francji. Współpracownik sekcji polskiej BBC, jako krytyk sztuki w programie „Sztuka nad Tamizą” 1979–1993. Wystawy indywidualne m.in. w Wielkiej Brytanii (13 razy), w Stanach Zjednoczonych (3 razy), we Włoszech i w Brazylii. Prace w wielu międzynarodowych kolekcjach prywatnych. Członek Suwerennego Zakonu Maltańskiego w randze Kawalera Łaski i Dewocyjnego 1985–, Kawalera Posłuszeństwa 1995–. Dożywotni członek International Association of Art-UNESCO w Paryżu (członek zarządu brytyjskiego 1982–) 1978– oraz członek Association Internationale des Critiques d’Art w Paryżu (członek brytyjskiego komitetu wykonawczego 1982–1989) 1982–. W 1970 pozbawiony przez władze PRL obywatelstwa polskiego (przywrócone dekretem Prezydenta RP z dnia 31 sierpnia 1991). Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania i Włochy 1968–.

FLASZCZYŃSKA Iwona, artysta plastyk, konserwator dzieł sztuki; ur. 1 marca 1960 w Warszawie, córka Andrzeja i Krystyny z Szymańskich; zamężna: José Luis Royo Abadia (fotograf); dzieci: Julia. Wykształcenie: Wydział Konserwacji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie 1979–1985; nostryfikacja dyplomu na Uniwersytecie Barcelońskim 2001. Uczestniczka warsztatów organizowanych przez teatr J. Grotowskiego „Laboratorium” we Wrocławiu 1977–1979; pracownik Pracowni Scenografii Teatru

Polskiego w Warszawie 1978–1979; uczestniczka Międzynarodowych Warsztatów Sztuki „Fama” w Świnoujściu 1978–1985; stypendystka polskiego Ministerstwa Kultury i Sztuki i meksykańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych (konserwacja ceramiki prekolumbijskiej w biurach Banku Meksykańskiego w Meksyku D.F.; współpraca z meksykańską organizacją PRO-AMATE, wspomagającą indiańskich mieszkańców stanu Puebla i Hidalgo przy konserwacji i odzyskaniu dawnych technik malowania na papierze „amate”; konserwacja ołtarza z XVI wieku w kościele przy klasztorze franciszkańskim w Cuauhtinchan; konserwacja malarstwa sztalugowego z XVII wieku w kościele Santa Prisca w Taxco) 1986–1988; współpracownik hiszpańskich salonów aukcyjnych i antykwariuszy 1990–; nauczycielka rysunku i malarstwa 1991–; właścicielka studia malarskiego i konserwacji dzieł sztuki w Castelldefels k. Barcelony 2000–. Uprawia grafikę, rysunek i malarstwo sztalugowe. Uczestniczka wystaw zbiorowych w Meksyku, Hiszpanii i Andorze. Wystawy indywidualne w Meksyku. W latach 1973–1975 uczestniczyła w Międzynarodowym Konkursie Malarskim Ravi Shankara w Indiach, gdzie dwukrotnie uhonorowana została nagrodą i dyplomem honorowym 1973 i 1975 oraz srebrnym medalem 1974. Zainteresowania/hobby: podróże, kino, inne kultury. Miejsce zamieszkania: Meksyk 1986–1990, Hiszpania 1990–.

GAJOWNICZEK Paweł Stanisław, ps. Staszek, inżynier ruchu, dziennikarz radiowy; ur. 8 maja 1950 w Warszawie, syn Józefa i Marii z Czerniewskich; żonaty: Wanda Turek (biolog); dzieci: Rafał, Jakub, Zofia (wicemistrzyni juniorów Skandynawii w pływaniu na 200 m stylem motylkowym oraz wielokrotna mistrzyni juniorów Norwegii na 100 i 200 m stylem motylkowym). Wykształcenie: Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej 1968–1975. Inżynier ruchu: Stołeczny Wydział Komunikacji w Warszawie 1975–1978, Spółdzielnia Mieszkaniowa Ursynów w Warszawie 1975–1983; korespondent z Oslo Radia Wolna Europa 1984–1995; inżynier: Zarząd Dróg w Aherhus (Norwegia) 1984–1985, Miejski Zarząd Dróg w Oslo 1987–1996; starszy inżynier w Zarządzie Dróg Państwowych (Statens vegvesen) w Oslo 1996–; korespondent: Polskiego Radia w Warszawie 1995–, Radia BBC (sekcja polska) w Londynie 1999–. Projektant ok.

100 sygnalizacji świetlnych wprowadzonych w Oslo (budowa, przebudowa). Jako pierwszy w Europie zastosował kamery video do sterowania sygnalizacją 1995. Autor licznych korespondencji radiowych z Oslo oraz artykułów i korespondencji w prasie drugiego obiegu. W okresie stanu wojennego w Polsce korespondent i kolporter „Tygodnika Wojennego”. Członek: Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Warszawie 1997, Związku Inżynierów Norweskich w Oslo 1985–. Zainteresowania/hobby: turystyka górską, historia sztuki. Miejsce zamieszkania: Norwegia 1983–.

GALECKI Stefan, inżynier; ur. 16 marca 1930 w Warszawie, syn Mieczysława i Heleny z domu Szyfman; żonaty: Maria Szymańska; dzieci: Witold. Wykształcenie: Wydział Inżynierii Sanitarnej Politechniki Warszawskiej 1949–1954. Uprawnienia zawodowe: samodzielne projektowanie i kierowanie budowami oraz prowadzenie własnej firmy; rzeczoznawca Polcargos ds. międzynarodowych odbiorów urządzeń techniczno-sanitarnych; tłumacz z języka angielskiego na polski (uprawnienia NOT). W latach 1951–1965 zajmował się projektowaniem, nadzorowaniem oraz kierowaniem budowami w zakresie instalacji sanitarnych dla obiektów mieszkaniowych, przemysłowych i komunalnych na terenie Polski. Dyrektor BKDE Instalexport w Warszawie (dostawy i realizacja obiektów inżynierii sanitarnej na terenie Iraku, Syrii, Libii, Egiptu) 1965–1967; zastępca dyrektora ds. realizacji CHZB Budimex w Warszawie 1967–1970; naczelny inżynier WRECA w Nigerii (projektowanie, realizacja oraz eksploatacja ponad 100 komunalnych obiektów wodno-kanalizacyjnych na terenie Kano-State) 1970–1979; zastępca dyrektora CHZB Budimex w Warszawie 1979–1982; konsultant Światowej Organizacji Zdrowia w Lagos (region Manila) 1981; dyrektor ds. technicznych firmy Zarembea-Cielecki GesmbH w Wiedniu 1982–1984; dyrektor ds. marketingu firmy Polmarek GesmbH w Wiedniu 1984–1989; współwłaściciel firmy Hateco GesmbH, a następnie właściciel firmy Hateco Galecki KEG w Wiedniu 1989–. Autor publikacji w czasopiśmie specjalistycznych oraz skryptów i norm technicznych dla realizacji obiektów wodno-kanalizacyjnych w warunkach tropikalnych. Członek Stowarzyszenia Polskich Inżynierów i Techników w Austrii 1998–. Hobby: majsterkowanie. Miejsce zamieszkania: Austria 1982–.

GALAŻKA Franciszek, specjalista ds. ubezpieczeń morskich, ur. 3 kwietnia 1920 w m. Wola-Trutowo (woj. warszawskie), syn Marceliego i Brygidy z Kalińskich; żonaty: Teresa Ludwika Chacińska (ekonomistka); dzieci: Philippe (programator telewizji luksemburskiej). Uczestnik kampanii wrześniowej (internowany w Rumunii) 1939; absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Coëtquidan we Francji i uczestnik kampanii francuskiej: 2. Dywizja Strzelców Pieszych, 4. Pułk Piechoty 1939–1940. Internowany w Szwajcarii 1940–1945. Kapitan Wojska Polskiego w stanie spoczynku. Wykształcenie: Internierten Hochschullager Herisau i Handels Hochschule w St. Gallen (Szwajcaria) 1941–1944; Institut Supérieur de Commerce w Antwerpii 1946–1948; Chartered Insurance Institute w Londynie 1954–1958. Stażysta w Dyrekcji Generalnej „Migros” oraz redakcji dziennika „Die TAT” w Zurychu; współzałożyciel sekcji polskiej Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Belgii 1948–1951; szef wydziału produkcji w S. A. Van Ham w Wauthier Braine 1951–1953; pracownik American Foreign Insurance Association (AFIA) w Brukseli 1955–1967; dyrektor AFIA w Antwerpii i Brukseli 1968–1985. Autor broszury *40 lat Sekcji Polskiej Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Belgii* (Bruksela 1987) oraz artykułów w prasie polonijnej, m.in. „Przy Pracy” (Bruksela), „Myśli i Czyny” (Bruksela), „Narodowiec” (Lens), „Polska Wierna” (Paryż), „Głos Katolicki” (Paryż). Prezes Robotniczej Młodzieży Katolickiej w Belgii 1948–1950, honorowy prezes Rady Polonii Belgijskiej 1999–; sekretarz generalny, a następnie prezes Chrześcijańskiego Zjednoczenia Wolnych Polaków w Belgii 1956–1967; sekretarz Komitetu Millenium Polski Chrześcijańskiej w Belgii 1963–1967. Członek: Stowarzyszenia Polskich Kombatantów 1947–, Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa Pracy na Uchodźstwie (członek prezydium 1975–1990) 1946–1990, Klubu Inicjatywy Katolickiej w Brukseli 1986–. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Zasługi RP, Order Świętego Sylwestra (V klasy), belgijski Medal Pracy (I klasy), Krzyż Walecznych, Croix de Guerre, Médaille Commémorative, Medal Wojska, Krzyż Komatancki SPK. Zainteresowania/hobby: historia, tenis. Miejsce zamieszkania: Belgia 1945–.

GALAŻKA Teresa Ludwika z domu Chacińska, ekonomistka; ur. 5 września 1926 w Warszawie, córka Józefa i Ludwiki z Rogozińskich;

zamężna: Franciszek Gałązka (specjalista ds. ubezpieczeń morskich); dzieci: Philippe (programator telewizji luksemburskiej). W czasie II wojny światowej uczestniczka powstania warszawskiego. Po upadku powstania wywieziona na roboty przymusowe do Niemiec 1944–1945. Wykształcenie: studia handlowe na Uniwersytecie Brukselskim 1945–1950. Przez 26 lat pracowała jako ekonomistka w Belgii. Współpracownik Polskiej Misji Katolickiej w Brukseli (pomoc przyjeżdżającym do Belgii Polakom) 1987–. Autorka publikacji książkowej *Złote runo. Do Belgii po pracę i chleb* (Bruksela 1996). Odznaczenia: Exuli Bene de Ecclesia Merito. Miejsce zamieszkania: Belgia 1945–.

GARSTECKA Bożenna Katarzyna, artystka malarka; ur. 25 lipca 1946 w Warszawie, córka Zygmunta i Ireny z Sulistrowskich. Wykształcenie: studia romanistyczne na Uniwersytecie Warszawskim 1967–1971. Uczestnictwo w wystawach zbiorowych m.in. Galerie des Arcades du Mont-Blanc (Megève) 1989–1990, Salon des Indépendants (Paryż) 1990, Colisée (Lens) 1991, Galerie Nesle (Paryż) 1991, Aya Gallery (Paryż) 1991, Galeria Zachęta (Warszawa) 1991, Salon des Peintres du XVI (1993), Salon Européen des Arts de la Nature (Mulhouse) 1997, Salon International de Peinture (Saint-Émilion) 2001, Biennale Internationale de Peinture (Lyon) 2002. Wystawy indywidualne: Galerie Marie-Laure Le Duc (Paryż) 1989, Hôtel du Parc (Miluza) 1990, Galerie Yves Fay (Paryż) 1993, Aïda Comotel (Paryż) 1994, Galerie Art Présent (Paryż) 1998, Galerie „Thuilie” (Paryż) 2001 i 2002. Laureatka, m.in.: nagrody publiczności na 4. Grand Prix de Peinture Art-Vie (Paryż) 1987, Grand Prix International de Peinture (Cannes) 1991; [pierwsze nagrody]: Salon International de Peinture (Sainte Tulle) 1997, Salon International de Peinture (Arles) 1997, Festival International de Peinture et Sculpture (Chambery) 2000, Salon International de Peinture d’Art-Inter (Arles) 2001, Salon International de Peinture (Saint-Émilion) 2001, Biennale Internationale de Peinture (Lyon) 2002; Uhonorowana dwukrotnie złotym medalem (Médaille d’Or du Mérite et Dévouement Français au Titre des Arts 1999; Médaille d’Or au Salon International de Peinture „Les créateurs du siècle” w Dijon 2000) oraz srebrnym medalem (Médaille d’Argent de la République Française au Salon International

de Prestige de la Fédération Nationale de la Culture Française „Les Leopards 2002” w Saint-Tropez 2002. Autorka opublikowanych wywiadów ze znanymi osobistościami świata sztuki i nauki (m.in. Salvador Dali, Marc Chagall, Sophia Loren). Członek: Association Artistes-Peintres et Sculpteurs Juifs de France, Maison des Artistes, Société Nationale pour la Défense des Animaux, Arts-Inter, One Voice. Miejsce zamieszkania: Francja 1971–.

GAŚOWSKI Zbigniew Maciej, inżynier; ur. 17 maja 1934 w Warszawie, syn Jana i Zofii z Garlickich; żonaty: Marie-José Varliaud (urzędnik); dzieci: Maria (lekarz), Jan (inżynier). Wykształcenie: studia budownictwa wodnego, hydrologii i gospodarki wodnej na Politechnice Warszawskiej 1953–1961. Inżynier: Rejon Dróg Wodnych w Warszawie 1962–1965; Europe Etude w Paryżu 1965–1967; Secrétariat Permanent pour l’Etude des Problèmes de l’Eau w Paryżu 1967–1970; Direction Régionale d’Environnement Centre w Orleanie 1970–1999. Współpracownik Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie (usuwanie skutków powodzi) 1998–. Wykonał projekty zagospodarowania rzeki Loary. Inicjator zbliżenia zawodowego i współpracy pomiędzy Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie i w Warszawie a Direction Régionale d’Environnement Centre w Orleanie. Autor artykułów w prasie specjalistycznej dotyczących Loary i jej zabudowy. Współautor publikacji książkowej *La Loire* (Tuluza 1994). Współzałożyciel (prezes 1989–1993, wiceprezes 1993–1999) i odpowiedzialny za działalność humanitarną stowarzyszenia przyjaźni polsko-francuskiej „Loire–Vistule” w Orleanie, które m.in. zajmuje się działalnością humanitarną na rzecz Polski (170 transportów z lekarstwami), Rumunii, Chorwacji, Słowenii, Litwy i Afganistanu. Prezes (wiceprezes 1985–1999) stowarzyszenia naukowego „Les Etudes Ligériennes” w Orleanie 1999–. W 1995 przepłynął drewnianą łodzią z Krakowa do Orleanu rzekami Polski, Niemiec, Holandii, Belgii i Francji, około 3 000 km. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, Legia Honorowa, Ordre National du Mérite, złota odznaka „Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej”, medal Gabriela Narutowicza, przyznany przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Miejsce zamieszkania: Francja 1965–.

GĘBICKI Janusz Michał, biochemik, nauczyciel akademicki; ur. 7 grudnia 1929 w Warszawie, syn Jana i Jadwigi z Sikorskich. Wykształcenie: studia chemiczne i doktorat na University of London w Londynie 1952–1959. Pracownik University of Washington w St. Louis 1961–1963; associate chemist w Brookhaven National Laboratory w Upton 1963–1966; starszy pracownik naukowy i wykładowca w Australian National University w Canberra 1967–1970; profesor Macquarie University w Sydney 1970–. Główne kierunki badań naukowych: biochemia wolnych rodników, szczególnie ich reakcje z białkami i tłuszczami; mechanizmy odpowiedzialne za inicjowanie miażdżycy i raka; mutacje powodowane przez łączenie DNA i nad-tlenków białek. Autor i współautor ok. 80 artykułów naukowych z zakresu biochemii. współautor książki *Atlas of Electron Spin Resonance Spectra* (New York 1967). Prezes Society for Free Radical Research w Australii 1988–1990. Członek: Australian Society for Biochemistry & Molecular Biology 1967–, Australian Society for Biophysics 1972–, Radiation Research Society w Stanach Zjednoczonych 1973–1982, The Royal Society for Chemistry w Wielkiej Brytanii 1980–1987. Miejsce zamieszkania: Australia 1963–.

GLUCHOWSKI Krzysztof, inżynier, dziennikarz; ur. 29 listopada 1926 w Warszawie, syn Stanisława Stefana i Wandy z Głuchowskich; żonaty: Lais Ottoni Barbosa (psycholog, autorka). Żołnierz ZWZ-Armii Krajowej (Kompania Kadecka i 7. Pułk Ułanów Lubelskich AK) 1941–1944. Uczestnik powstania warszawskiego (Pluton 1112 – służba ochronna Komendy Głównej AK i Delegatury Rządu na Kraj, a następnie Dowództwa Okręgu Warszawskiego gen. „Montera”). Po upadku powstania więziony w niemieckich obozach jenieckich w Fallingbommel i Dorsten, w komenderówce w München Gladbach (ranny podczas nalotu amerykańskiego) oraz w szpitalu jenieckim w Gerresheim pod Düsseldorfem. Żołnierz II Korpusu Polskiego (7. Pułk Ułanów Lubelskich) 1945–1946. Studia inżynierskie w Wielkiej Brytanii. Inżynier (specjalista od systemów wtryskowych do silników diesla) w angielskiej firmie CAV-Lucas, czasowo pracujący także w filiach w Hiszpanii i Brazylii. Po powrocie do Wielkiej Brytanii, jako kierownik projektu odpowiedzialny za łączność z francuską filią w Blois i La Rochelle w związku z wprowadzeniem pompki CAV

w samochodach osobowych Forda i Fiata. Po przejściu na emeryturę osiedlił się w Brazylii, gdzie rozpoczął działalność dziennikarską i publicystyczną. Akredytowany korespondent przy brazylijskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Autor artykułów w prasie polonijnej m.in. w „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza” (Londyn) i „Nowym Dzienniku” (Nowy Jork) oraz publikacji książkowych (wspomnienia): *W polskim Londynie 1947–1970* (Londyn 1999), *Śladami pradziadów* (Londyn 2001). Tłumacz poloników z wydawanego przez Karola Dickensa tygodnika „All the Year Round” z lat 1862–1865 (wydanie bibliofilskie w nakładzie 20 egz.). Jeden z inicjatorów budowy i pierwszy długoletni skarbnik Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie. Członek m.in.: Stowarzyszenia Korespondentów Prasy Zagranicznej w Brazylii Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Laureat nagrody Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie 2002. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska, War Medal. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1947–1970, Hiszpania 1970–1974, Brazylia 1974–1978, Wielka Brytania 1978–1988, Brazylia 1988–.

GNIADZIK Jerzy, ps. Słowik, architekt; ur. 6 sierpnia 1930 w Warszawie, syn Jana i Stanisławy z Płuzyńskich. W okresie II wojny światowej członek Szarych Szeregów AK i uczestnik powstania warszawskiego. Wykształcenie: studia architektoniczne na Politechnice Warszawskiej (kurs inżynierski 1950–1954, kurs magisterski 1971–1973); studia doktoranckie z zakresu architektury na Ahmadu Bello University w Zarii (Nigeria) 1981–1985. Kreślarz w biurze „Metroprojekt” w Warszawie 1953–1954; projektant w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Warszawie 1954–1958; starszy projektant w pracowni prof. S. Syrkusa na Politechnice Warszawskiej 1958–1960; kierownik budowy licznych obiektów architektonicznych w Warszawie (m.in. Ambasady Amerykańskiej, rezydencji ambasadora Wielkiej Brytanii) 1960–1963; kierownik biura inżynierskiego i projektant (m.in. obiektów biurowych, przemysłowych, rekreacyjnych, handlowych, rezydencji, szkół) w Afghan Construction Unit w Kabulu (Afganistan) 1963–1966; kierownik zespołu i starszy projektant Biura Projektów Przemysłu Drzewnego w Warszawie (projekty i nadzór budowlany budynków biurowych i przemysłowych w Polsce, Algierii i na Cyprze) 1967–1974; starszy wykładowca, a następnie adiunkt Wydziału

Architektury oraz kierownik i główny projektant biura projektów Ahmadu Bello University w Zaria 1974–1985; instruktor w International Academy of Marchandising & Design w Toronto 1985–1986; konsultant architektoniczny w firmie Design Team International w Toronto 1985–1986; koordynator projektów w biurze architektonicznym David Mesbur Architect Ltd. w Toronto 1986–1990; kierownik działu inwestycji miejskich w Radzie Miasta Mississauga 1990–1996; emerytura 1996–. Główne kierunki badań naukowych: technika budownictwa. Podczas pracy w Nigerii (1974–1985) zaprojektował i nadzorował budowę i rozbudowę licznych obiektów m.in.: rozbudowę Ahmadu Bello University w Zaria (m.in.: kompleks Wydziału Ochrony Środowiska, kompleks konferencyjno-filmowy dla Wydziału Rolnictwa, rozbudowę kliniki uniwersyteckiej), projekt osiedla mieszkaniowego w Abuji, projekt kompleksu Parlamentu Stanowego w Maiduguri, blok mieszkalno-handlowy w Jos, Instytut Obróbki Skóry w Zarii. Autor artykułów prasowych oraz podręcznika akademickiego *Structural systems in architecture* (1985). Laureat wyróżnienia na Międzynarodowym Konkursie Architektonicznym w Warszawie 1961. Członek Stowarzyszenia Architektów RP 1954–1985. Odznaczenia: Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Armii Krajowej, Krzyż za zasługi dla ZHP. Miejsce zamieszkania: Kanada 1985–.

GÓRSKI Wojciech, inżynier mechanik, wykładowca uniwersytecki; ur. 21 września 1928 w Warszawie, syn Stefana Michała i Marii Magdaleny z Leśniewskich; żonaty: Janet Rose Dixon (księgowa); dzieci (z pierwszego małżeństwa): Ewa (psycholog), Stefan (zmarł jako dziecko), Roger (informatyk). W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej (ps. Nałęcz) i uczestnik powstania warszawskiego 1943–1944. Jeniec w niemieckich obozach Lamsdorf, Bad Sulza i Ziegenhain 1944–1945. W 1945 uciekł z niewoli i dołączył do 1. Pułku Ułanów Krechowieckich w II Korpusie Polskim we Włoszech. Wykształcenie: The Politechnic w Londynie (dyplom inżyniera mechanika) 1954; University of Western Australia (M.Eng.Sc. 1972 oraz Ph.D. 1979). Praktykant 1954–1956, a następnie pracownik działu badań technicznych 1956–1960 w Metropolitan-Vickers Electrical Co. Ltd w Manchesterze; inżynier konstruktor w przemyśle komputerowym w Wielkiej Brytanii 1960–1968; starszy wykładowca na wydziale

mechanicznym Curtin University of Technology w Perth (Zachodnia Australia) 1968–1998. Autor różnych publikacji naukowych, m.in.: *Pneumatic gauging: a technique for special applications* („Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers” vol. 175/1961), *Analysis of elastic characteristics of basic types of Z-springs* („Mechanical and Chemical Engineering transactions, The Institution of Engineers Australia” vol. MC9/1973), *Finite elastic deflections of a centrally loaded bar supported by two pivoted symmetrical end-links* („Journal Mechanical Engineers Science” vol. 16/1974), *A review of literature and a bibliography on finite elastic deflections of bars* (Civil Engineering Transactions. The Institution of Engineers Australia, vol. CE18/1976). Uzyskał trzy patenty. Delegat rządu RP na uchodźstwie na Zachodnią Australię 1988–1990. Członek: Rady Koordynacyjnej Polskich Organizacji w Zachodniej Australii (prezes założyciel 1983–1991, wiceprezes 1992–2000), Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (prezes Koła nr 9 1981–1982 i 1989–2000, członek Koła nr 2 2000–, członek Zarządu Krajowego 1996–2002); Związku Polaków w Zachodniej Australii (prezes) 1982–1985; Koła Armii Krajowej (prezes w Zachodniej Australii 1987–1989, członek w Południowej Australii 1989–); Środowiska Batalionu Kiliński 1990–; Związku Powstańców Warszawskich 1994–; The Institution of Mechanical Engineers (G.I.Mech.E. 1958, A.M.I.Mech.E. 1960, F.I.Mech.E. 1984, prezes oddziału w Zachodniej Australii 1980–1982); The Institution of Engineers Australia (M.I.E.Aust. 1973–1998, prezes Sekcji Mechanicznej w Zachodniej Australii 1979, członek Narodowego Komitetu Mechaniki Stosowanej 1980–1982); Ligi Australijskich Weteranów 1980–. Laureat Viscount Weir 2nd Prize The Institution of Mechanical Engineers 1960. Odznaczenia: Krzyż Komandorski Orderu Zasługi RP, Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP, Złoty Krzyż Zasługi (2x), Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami, Medal Wojska, Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Partyzancki, Medal za Warszawę 1939–1945, Krzyż Kombatantki Federacji Światowej SPK, Złoty Krzyż Kombatantki SPK Oddział Australia, Złoty Medal Komisji Skarbu Narodowego, Medal Orderu Australii (OAM). Zainteresowania/hobby: muzyka klasyczna (głównie operowa), literatura historyczna (zwłaszcza dotycząca II wojny światowej), falerystyka, humor. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania 1946–1968, Australia 1968–.

GREGORI Irena (właściwie Irena Cazenave), z domu Bogusz, projektantka mody; ur. 8 czerwca 1948 w Warszawie, córka Jerzego i Anny z Wolpertów; zamężna: Jean Cazenave (reżyser); dzieci: Maya, Pierre. Wykształcenie: Politechnika Warszawska (architektura) 1966–1969, Akademia Sztuk Pięknych w Paryżu (architektura) 1969–1972. Architekt w biurze projektowym Martin Schultz van Treeck w Paryżu (m.in. współpraca przy projektach paryskiej dzielnicy Flandre i Roquette) 1972–1975; współpracownik tygodnika „Elle” w Paryżu 1975; współwłaścicielka i projektantka kolekcji „La Nacelle” w Paryżu 1976–1981; doradca w Studio Mody D. Hechter w Paryżu 1982–1984; projektantka i dyrektor artystyczny firmy „Tehen” w Paryżu (odpowiedzialna za koncepcję i realizację kolekcji mody, projekty firmowych butików oraz za międzynarodowy marketing) 1982–1992; właścicielka, prezes i projektantka firmy kreującej modę „Irena Gregori” w Paryżu 1992–. Główne kierunki działalności zawodowej: projektowanie odzieży, dodatków do odzieży, obuwia, biżuterii, zegarków. Twórczyni własnej autorskiej kolekcji mody (m.in. dla domów sprzedaży wysyłkowej „La Redoute” 1987–1994; dla sieci sklepów „Monoprix” 1999–) oraz kolekcji zegarków dla firmy Opex. Inicjatorka wprowadzenia do handlu perfum „Irena Gregori” 2000–. Zainteresowania/hobby: sztuka, architektura, podróże, ogrodnictwo, majsterkowanie. Miejsce zamieszkania: Francja 1969–.

GRODZKI Bohdan Antoni, geodeta; ur. 10 lipca 1921 w Warszawie, syn Tadeusza i Zofii ze Susków; żonaty: Magdalena Maria d’Emilia. Wykształcenie: Uniwersytet Rzymski (inżynieria cywilna) 1946–1948, Macomb Community College w Warren, USA, (geodezja) 1970–1971. W okresie II wojny światowej jako oficer artylerii lekkiej Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (Francja, Szkocja, Irak, Palestyna, Włochy) brał udział w całej kampanii bojowej II Korpusu Polskiego 1940–1946. Major w stanie spoczynku. Topograf w Państwowej Dyrekcji Dróg w Argentynie (trasowanie autostrady panamerykańskiej na 90-kilometrowym odcinku Ramallo–Rosario oraz 90-kilometrowym odcinku Rafaela–Arrufó w prowincji Santa Fe) 1948–1955; topograf i technik balistyk w Instytucie Naukowo-Technicznym Argentyńskich Sił Zbrojnych w Buenos Aires (opracował topograficznie doświadczalne poligony artyleryjskie w Salinas del Bebedero

i General Sole oraz przygotował topograficznie pierwszą w Argentynie wyrzutnię raket „PROSON” w San Antonio del Oeste) 1955–1964; geodeta w firmie pomiarowej Morris Levine w Detroit 1964–1971; dyplomowany geodeta w stanie Michigan 1971–1988. Autor licznych artykułów i opracowań z zakresu historii wojskowości w „Kurierze Polskim” w Buenos Aires i w prasie polonijnej w Stanach Zjednoczonych. Założyciel Muzeum II Korpusu Polskiego przy Zakładach Naukowych i Centralnym Archiwum Polonii w Orchard Lake; organizator i prezes zarządu Fundacji i Centrum II Korpusu Polskiego w USA. Prezes, a następnie wiceprezes Koła b. Żołnierzy II Korpusu Polskiego w Detroit 1971–1985; wicekomendant Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Stanach Zjednoczonych (placówka nr 7) 1980. Członek Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Argentynie 1950–1964. Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi RP, Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi, Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami, Medal Wojska, Krzyż Monte Cassino, Krzyż Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie 1939–1945, Miecze Hallerowskie, Odznaka Weterana Walk o Niepodległość, Odznaka Pamiątkowa Dowództwa Wojsk Lądowych Wojska Polskiego, Medal Zasługi Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w USA, Krzyż Czynu Zbrojnego Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w USA, Italy Star, Defence Medal, Médaille Commémorative Française 1939–1945. Miejsce zamieszkania: Argentyna 1948–1964, USA 1964–.

GULIK-KRZYWICKI Tadeusz, fizyk, chemik; ur. 25 listopada 1936 w m. Cechówka (woj. warszawskie), syn Edwarda i Heleny z domu Mroczek; żonaty: Annette Weil (naukowiec); dzieci: Hélène, Caroline. Wykształcenie: studia chemiczne 1954–1962 i doktorat nauk matematyczno-fizycznych 1964 na Uniwersytecie Warszawskim. Asystent, a następnie starszy asystent Uniwersytetu Warszawskiego 1960–1964; pracownik naukowy (attaché de recherche 1965–1968, chargé de recherche 1968–1972, maître de recherche 1972–1988, directeur de recherche 1988–) Narodowego Ośrodka Badań Naukowych w Gif-sur-Yvette. Główne kierunki badań naukowych: struktura i funkcja biologicznych membran i ich składników; struktura systemów molekularnych interesujących biologię, chemię, fizykę i przemysł. Autor ponad 135 rozpraw i artykułów naukowych

z fizyki, chemii i biologii w międzynarodowych czasopismach specjalistycznych. Członek: Délégation Générale à la Recherche Scientifique et Technique 1976–1981, Société Française des Microscopies (rady naukowej) 1988–1993. Zainteresowania/hobby: literatura, tenis. Miejsce zamieszkania: Francja 1965–.

HARD Katarzyna, z Łuczyńskich, artystka malarka, grafik; ur. 16 grudnia 1954 w Radomiu, córka Zenona i Zofii ze Świećkich; zamężna: Ronny Hard (artysta malarz). Wykształcenie: studia artystyczne na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie 1973–1977. Pracownik: Galleri Konstnärscentrum w Malmö 1981–1989, Galleri Skanes Konst w Malmö 1990–1993. Od 1985 prowadzi kursy malarstwa w Malmö. Uprawia malarstwo sztalugowe i grafikę. Uczestniczka licznych wystaw zbiorowych. Wystawy indywidualne w Szwecji i w Polsce. Jej prace znajdują się w licznych kolekcjach państwowych i prywatnych m.in.: Statens Konstrad, Hallands läns landsting, Ystads Konstmuseum, Muzeum Sztuki w Chorzowie, Sveriges Radio, Svenska Kyrkan oraz w prywatnych zbiorach rodziny królewskiej. Członek Konstnärerna Riksorganisation w Malmö 1988–1995. Laureatka nagrody Staffanstorps Kulturpris 1998. Zainteresowania/hobby: samochody, ogrodnictwo. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1977–.

HIRAYAMA Krystyna Malgorzata z domu Kuzia, tłumacz; ur. 17 marca 1950 w Warszawie, córka Waława i Stefanii z domu Staszak; zamężna: Natsuhiko Hirayama (handlowiec); dzieci: Ken Michał (hotelarz), Jun Kamil (inżynier lotnictwa). Wykształcenie: Zakład Japonistyki Wydziału Filologii Obcych Uniwersytetu Warszawskiego 1970–1975. Doradca Sekcji ds. Międzynarodowych gminy miasta Urayasu 1989–. Tłumacz podczas konferencji, imprez kulturalnych, zawodów sportowych. Nauczycielka języka polskiego. Konsultant, korektor i tłumacz licznych opracowań z języka polskiego na japoński, m.in. wstępu J. Iwaszkiewicza do albumu *Żelazowa Wola*. Swoje prace artystyczne z zakresu kaligrafii japońskiej wystawiała na krajowych wystawach w Tokio, m.in. w Muzeum Ueno 1996 i Galerii Chinzan-so 1999. Członek: Klubu Cudzoziemców Urayasu (wiceprezes 1995–) 1986–, Klubu Polskiego w Japonii 1998–, Komisji Edukacji w Urayasu (koordynatorka zajęć o Polsce i świecie w miejscowych szkołach)

1990–. Zainteresowania/hobby: literatura, zwierzęta, ogród. Miejsce zamieszkania: Japonia 1981–.

HOROSZEWICZ Juliusz Stanisław, lekarz onkolog; ur. 4 stycznia 1931 w Warszawie, syn Tytusa Michała i Stefanii z Domańskich; dzieci: Nike Joanna (statystyk), Piotr Juliusz (inżynier). Wykształcenie: studia lekarskie na Uniwersytecie Łódzkim i w Akademii Medycznej w Łodzi 1948–1954; studia doktoranckie w Akademii Medycznej w Łodzi 1956–1960; zaawansowane szkolenie w mikroskopii elektronowej na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley 1964. W latach 1946–1949 kierownik kulturalno-oświatowy Międzyszkolnej Solidacji Mariańskiej. W 1952 zaproszony przez Polską Akademię Nauk do wygłoszenia referatu na otwarciu pierwszego plenarnego posiedzenia naukowego Wydziału Nauk Biologicznych i Medycznych. Pracownik naukowo-badawczy (młodszy asystent 1950–1953, asystent 1953–1955, starszy asystent 1955–1960, adiunkt 1960–1961) Zakładu Bakteriologii Akademii Medycznej w Łodzi 1950–1961; zastępca kierownika Laboratorium Diagnostycznego Spółdzielni Lekarzy Specjalistów w Łodzi 1953–1961; pracownik naukowy, prowadzący badania nad rakiem (stypendysta Fundacji Rockefellera) 1961–1962, dyrektor Laboratorium Mikroskopii Elektronowej 1963–1965, starszy naukowiec 1964–1967, niezależny naukowiec 1967–1976, naczelny naukowiec 1976–1986, dyrektor produkcji i programu interferonu w nowotworach ludzkich 1976–1982, niezależny szef badawczej urologii onkologicznej 1986–1988) w Roswell Park Memorial Institute w Buffalo 1961–1988; dyrektor Experimental Urological Cancer Center Millard Fillmore Hospitals w Buffalo 1988–. Profesor: State University of New York w Buffalo 1966–1989, Niagara University w Niagara Falls 1968–1989, Canisius College w Buffalo 1968–1989. W latach 1963–1975 członek szeregu zespołów problemowych planujących na szczeblu centralnym kierunki rozwoju badań przeciwrakowych w USA. Konsultant naukowy: Farmitalia Carlo Erba w Mediolanie 1979–1981, American Cancer Society 1989–1992, Cytogen Corporation w Princeton 1991–1993, Pacific Northwest Research Foundation w Seattle 1993–1995. Główne kierunki badań naukowych: zmienność drobnoustrojów, formy L bakterii; własności biologiczne i rola PPLO (mycoplasma) w patologii ludzkiej; rola wirusów w nowotworach

ludzkich i zwierzęcych; mikroskopia elektronowa wirusów; komórka i DNA; hodowla normalnych i nowotworowych komórek ludzkich; interferon: produkcja i zastosowanie kliniczne w raku i chorobach neurologicznych; laboratoryjne badania nad rakiem prostaty; monoklonalne przeciwciała w diagnostyce i leczeniu raka prostaty. Członek zespołu redakcyjnego „The Prostate” oraz recenzent prac nauk owych, nadsyłanych do druku w czasopismach specjalistycznych, m.in.: „Cancer”, „Cancer Research”, „Prostate”, „Journal of Urology”. Uzyskał trzy patenty amerykańskie oraz patent kanadyjski, dotyczące odkrycia monoklonalnego przeciwciała swoistego dla antygeny błony komórki ludzkiej prostaty. Na ich podstawie jest oparta nowa metoda precyzyjnego umiejscawiania raka prostaty w organizmie ludzkim (preparat Prosta-scint), pozwalająca na wybór najskuteczniejszych metod leczenia. Metoda ta jest używana w setkach szpitali na świecie od 1996 roku. Od 1987 otrzymuje corocznie granty od Sorority Phi Beta Psi na badania nad szczepionką przeciw rozwojowi raka prostaty. Autor i współautor 102 publikacji naukowych w czasopismach m.in. polskich, angielskich, amerykańskich w formie artykułów przeglądowych, monografii, rozdziałów w książkach, artykułów dyskusyjnych oraz podsumowań obrad zespołów naukowych w zakresie onkologii, urologii, bakteriologii, wirusologii, immunologii, hodowli tkanek i ludzkiego interferonu; 154 opublikowanych streszczeń własnych prac eksperymentalnych prezentowanych na światowych kongresach, konferencjach i sympozjach we Francji, Grecji, Japonii, Niemczech, Szwecji, Polsce, USA i Włoszech. Członek licznych organizacji i towarzystw m.in.: American Society for Microbiology 1962–, American Association for Clinical Research 1963–1971, New York Academy Sciences 1978–1983, American Association for Cancer Research 1973–, American Association for the Advancement of Science 1984–, International Union Against Cancer (UICC) w Genewie 1987–, IV Wydziału Nauk Medycznych Łódzkiego Towarzystwa Naukowego 1999–. Członek pierwszoligowej drużyny piłki ręcznej Łódzkiego Klubu Sportowego i uczestnik rozgrywek o mistrzostwo Polski 1947–1950; mistrz Akademii Medycznej w Łodzi w biegach przełajowych 1950. W 1967 wybrany przez czasopismo „Am-Pol Eagle” w Buffalo „Obywatelem Roku” w dziedzinie nauki. Zainteresowania/hobby: muzyka poważna, brydż, fotografia, wędkarstwo. Miejsce zamieszkania: USA 1961–.

HOSIASSON-SIEKIERKO José, handlowiec; ur. 12 lipca 1931 w Warszawie, syn Henryka i Edwardy z domu Siekierko; żonaty: Gabriela Saavedra-Valenzuela (malarka); dzieci: Laura Janina (profesor literatury), Enrique Estanislao (dyrektor banku), Felipe Ludwik (architekt), Hector Stefan (lekarz pediatra). Wykształcenie: Wydział Architektury Universidad de Chile 1952. Pracownik: Scandinavian Airlines System w Santiago de Chile 1953–1956; Agencia de Viajes Autitur w Santiago de Chile 1956–1958; Włoskie Linie Lotnicze „Alitalia” w Santiago de Chile 1956–1960; Koralek y Hosiasson Ltda. w Santiago de Chile 1960–1990. Autor programów muzycznych: „Conozca el Jazz” 1948–1955, „Jazzlandia” 1955–1971, „Jazz en Radio Beethoven” 1981–1982. Współpracownik prasy chilijskiej. Założyciel klubów jazzowych w Valparaiso 1949 i Santiago 1953. Zainteresowania/hobby: muzyka. Miejsce zamieszkania: Chile 1948–.

HURWIC Józef, fizykochemik, historyk nauki, nauczyciel akademicki; ur. 23 maja 1911 w Warszawie, syn Wolfa i Zofii z Mereckich; żonaty: Maria Janina Nowakowska (biochemik); dzieci: Anna (fizyk), Aleksander (fizyk). Wykształcenie: studia chemiczne 1929–1939 oraz doktorat nauk technicznych 1950 na Politechnice Warszawskiej. Młodszy asystent Politechniki Warszawskiej 1933–1939; pracownik naukowy Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej w Warszawie 1948–1950, pracownik naukowy (zastępca profesora 1951–1954, profesor nadzwyczajny 1954–1967, profesor zwyczajny 1967–1968, kierownik Katedry Fizyki 1960–1968, dziekan Wydziału Chemicznego 1962–1968) Politechniki Warszawskiej 1951–1968; profesor chemii fizycznej i kierownik Zakładu Dielektrochemii Université de Provence w Marsylii 1969–1979. Główne kierunki badań naukowych: budowa cząsteczek i oddziaływania międzycząsteczkowe za pomocą dipolometrii i spektroskopii (w różnym zakresie); biografistyka badaczy budowy materii. Członek komitetów redakcyjnych i rad naukowych wielu czasopism, m.in.: „Problemów” (redaktor naczelny 1948–1969), „Roczników Chemii” (redaktor działu chemii fizycznej 1949–1969), „Encyklopedii Współczesnej” (redaktor naczelny 1957–1959). Autor ponad 300 publikacji naukowych z chemii i fizyki, broszur, artykułów popularno-naukowych oraz ponad 50 publikacji książkowych, m.in.: *Budowa materii* (Warszawa 1964), *Twórcy nauki o promieniotwórczości*

(Warszawa 1989), *Kazimierz Fajans (1887–1975). Sylwetka uczonego* (Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1991), *La radioactivité: découverte et premiers travaux* (Paris 1991), *Maria Skłodowska-Curie i promieniotwórczość* (Warszawa 1993), *Wspomnienia i refleksje. Szkic autobiograficzny* (Toruń 1996). Członek, m.in.: Komitetu Chemii PAN 1952–1958 i 1966–1968, Komitetu Fizyki PAN 1964–1968, Komitetu Historii Nauki PAN 1953–1971 (honorowy 1997–), Komisji Naukoznawstwa PAN 1966–1968, Prezydium Państwowej Rady do Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej w Warszawie 1958–1968, Prezydium Rady Towarzystw Naukowych PAN 1963–1968, Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika 1962–1969, Polskiego Towarzystwa Chemicznego (wiceprezes 1952–1964, prezes 1964–1968, członek honorowy 1986–) 1952–, jury Nagrody Kalinga (powołany do trzyosobowego jury przez dyrektora UNESCO) 1965–1967, Europejskiej Akademii Nauki i Sztuk w Paryżu (korespondent) 1985–, Akademii Nauk, Rolnictwa, Sztuk i Literatury w Aix-en-Provence (korespondent) 1986–, Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie w Londynie 1987–, Instytutu Polsko-Skandynawskiego w Kopenhadze 1993–. Uhonorowany tytułem „Zasłużony działacz kultury” 1960. Odznaczenia: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Palmy Akademickie (francuskie), Odznaka Tysiąclecia Państwa Polskiego, odznaka honorowa „Zasłużony popularyzator wiedzy”. Miejsce zamieszkania: Francja 1968–.

IVOSSE Anna z domu Nepelska, nauczycielka; ur. 17 lipca 1944 w Białobrzegach, córka Piotra i Katarzyny z domu Dydyk; zamężna: Kazimierz Ivosse (pisarz, publicysta, artysta plastyk); dzieci: Iwona (historyk sztuki). Wykształcenie: studia polonistyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie 1973–1979. Nauczycielka w: Szkole Podstawowej w Korzenicy 1963–1963, Szkole Podstawowej w Temeszowie 1964–1966, Szkole Podstawowej w Zapałowie 1966–1969, Szkole Podstawowej w Majdanie Sieniawskim 1969–1972, w Technikum Drogowo-Geodezyjnym w Jarosławiu 1972–1989; pedagog-wychowawca w Wohnstätte w Oldenburgu (niemiecki zakład dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej) 1991–1994; wykładowca języka polskiego w Volkshochschule w Oldenburgu 1995–1999. Autorka

opowiadań i artykułów, m.in. w: „Kwartalniku Społeczno-Literackim” (Warszawa), „Głosie Nauczycielskim” (Warszawa), „Regionach” (Rzeszów), „Profilach” (Rzeszów), „Wspólnocie Wiary” (Hamburg), „Naszym Słowie” (Würzburg), „Dzienniku Polskim i Dzienniku Żołnierza” (Londyn); współautorka publikacji książkowej *Kromka chleba* (Warszawa 1975). Sekretarz naukowy Instytutu Polsko-Skandynawskiego w Kopenhadze 1998–2001. Członek: Towarzystwa Krzewienia Kultury Polskiej „Polonus” w Kilonii (czł. założyciel) 1995–, Jarosławskiego Stowarzyszenia Charytatywnego im. Ojca Pio w Jarosławiu 1998–. Uehonorowana nagrodami i dyplomami w konkursach literackich. Zainteresowania/hobby: fotografia. Miejsce zamieszkania: Niemcy 1989–.

IWANOWSKI Sławomir Arkadiusz, psycholog, dziennikarz; ur. 6 lipca 1962 w Warszawie, syn Romana i Kazimiery ze Syczewskich; żonaty: Halina Świerkosz (filolog, dziennikarz); córka: Veronika. Wykształcenie: studia na Wydziale Psychologii (specjalność: psychologia kliniczna) Uniwersytetu Warszawskiego 1983–1987. Pracownik domów dla dzieci upośledzonych w Wiedniu 1990–. Założyciel i redaktor naczelny miesięcznika informacyjno-kulturalnego Polonii austriackiej „Polonika” 1995–. Zainteresowania/hobby: historia stosunków polsko-austriackich. Miejsce zamieszkania: Austria 1990–.

JABŁOŃSKI Przemysław Tadeusz, psycholog, tłumacz; ur. 31 maja 1966 w Warszawie, syn Bolesława i Joanny z Salskich. Wykształcenie: studia psychologiczne w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 1984–1989 i na Uniwersytecie Katolickim w Nijmegen (Holandia) 1989–1992; doktorant Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie 1992–1996. Pracownik naukowy Uniwersytetu Katolickiego w Nijmegen 1993–1998; tłumacz i właściciel biura tłumaczeń języków Europy Centralnej i Wschodniej (tłumaczenia naukowe oraz sądowe i ekonomiczne) 1993–; ekspert ds. integracji młodzieży obcego pochodzenia trudnej wychowawczo prowincji Brabancja Flamanadzka w Louvain (Belgia) 1999; pracownik naukowy Uniwersytetu Katolickiego w Louvain 2000–. Główne kierunki badań naukowych: psychologia religii (badania nad rozumieniem języka religii); psychologia międzykulturowa i kulturowa (m.in.: badania społeczności

Polaków mieszkających w Brukseli; organizacja sieci doradców dla konsultantów pracujących z młodzieżą trudną wychowawczo obcego pochodzenia). Autor i współautor publikacji naukowych w czasopiśmie specjalistycznych i pracach zbiorowych. Członek: American Academy of Religion, Society for Scientific Study of Religion, Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Rady ds. Integracji Prowincji Brabancja Flamandzka (rady nadzorczej), Młodzieżowego Centrum Kulturalnego „de Fabriek” w Brukseli (rady nadzorczej), Rady Polonii Belgijskiej (aspirant). Miejsce zamieszkania: Belgia 1993–.

JAKUBOWSKI Andrzej Tadeusz, lekarz kardiolog, ur. 25 kwietnia 1954 w Warszawie, syn Romualda i Kazimiery z Horodyskich. Wykształcenie: studia lekarskie w Akademii Medycznej w Warszawie 1972–1978; studia podyplomowe: University of British Columbia w Vancouver (specjalizacja z chorób serca i krążenia) 1982–1986, Sinai Medical Center w Los Angeles (zastosowanie laserów w leczeniu chorób układu krążenia) 1986–1988. Docent University of British Columbia w Vancouver 1988–1993; dyrektor Rehabilitacji Kardiologicznej Richmond Hospital w Richmond 1993–. Główne kierunki badań naukowych: rehabilitacja kardiologiczna. Autor licznych artykułów naukowych w czasopiśmie specjalistycznych. Współpracownik czasopisma polonijnego „Pacyfik”. Członek: Canadian Medical Association 1986, British Columbia Medical Association 1988–. Miejsce zamieszkania: Kanada 1983–.

JANCZEWSKI Lech Jan, inżynier; ur. 12 marca 1943 w Warszawie, syn Henryka i Anieli z domu Lówy; żonaty: Halina Jabłońska (matematyk); dzieci: Piotr. Wykształcenie: Wydział Elektroniki Politechniki Warszawskiej 1960–1966; School of Engineering, University of Toronto 1968–1970; doktorat na Politechnice Warszawskiej 1970–1972. Starszy asystent w Przemysłowym Instytucie Automatyki i Pomiarów w Warszawie 1965–1968; asystent (teaching assistant) na University of Toronto 1968–1970; starszy konstruktor w Instytucie Maszyn Matematycznych, Zakład Minikomputerów w Warszawie 1972–1974; naczelnik Wydziału Systemów Komputerowych w Zjednoczeniu Informatyki ZETO w Warszawie 1974–1977; dyrektor Centrum Obliczeniowego Ministerstwa Przemysłu Maszynowego w Warszawie

1977–1981; wykładowca w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie 1977–1983; główny specjalista w Instytucie Organizacji Przemysłu Maszynowego w Warszawie 1981–1983; kierownik projektu w Ministerstwie Finansów i Ekonomii w Minna (Nigeria) 1983–1986; profesor nadzwyczajny The University of Auckland (Nowa Zelandia) 1986–. Główne kierunki badań naukowych: projektowanie systemów informatycznych i systemów zabezpieczenia danych. Autor ponad 100 artykułów w czasopismach naukowych i materiałach konferencyjnych oraz publikacji książkowych, m.in. *Internet & Intranet Security Management: Risks and Solutions* (Hershey 2000). Prezes New Zealand Information Security Forum 1996–. Członek: Związku Harcerstwa Polskiego (kierownik Biura Młodzieżowych Patentów Kwatery Głównej) 1962–1983, Polskiego Towarzystwa Informatycznego (współzałożyciel) 1980–1983, New Zealand Computer Society (czł. Rady Nadzorczej) 1989–, Information Resources Manmagement Association w USA (reprezentant na Nową Zelandię) 1991–, Computer Security Institute w USA 2000–. Honorowy Obywatel Fromborka; uhonorowany tytułem „Zasłużony Bieszczadom”. Odznaczenia: Krzyż za Zasługi dla ZHP, brązowa odznaka „Za zasługi w obronności kraju”. Zainteresowania/hobby: żeglarstwo, modelarstwo samolotowe. Miejsce zamieszkania: Nigeria 1983–1986, Nowa Zelandia 1986–.

JANIGA Anna Ewa, iberystka, tłumacz; ur. 5 czerwca 1953 w Warszawie, córka Kazimierza i Eugenii z Targaszewskich; Wykształcenie: Uniwersytet Warszawski (iberystyka) 1974–1979, Uniwersytet Katolicki w Louvain-la-Neuve (język francuski, angielski i rosyjski oraz jako wolny słuchacz język hiszpański i literatura hiszpańska) 1981–1984, RHOK Academie w Brukseli (Wydział Bizuterii Artystycznej) 1999. Tłumacz w Biurze Kongresów w Warszawie (tłumaczenie symultaniczne podczas konferencji i kongresów międzynarodowych oraz tłumaczenia tekstów na język hiszpański i angielski) 1979–1981; asystentka w brukselskich galeriach „Art et Culture Polonais” i „Galerie’90” 1989–1991; tłumacz i pracownik sekretariatu w belgijsko-polskiej spółce eksportowo-importowej w Brukseli 1991–1995, odpowiedzialna za kontakty z Polską w Neumann International Management Colsuntants w Brukseli 1996; korespondent miesięcznika „Styl i Elegancja” (Warszawa) 1994–; współodpowiedzialna

za prowadzenie galerii „ART-POL” w Brukseli promującej polskich artystów plastyków 1995–2001; udział w organizacji ważnych wystaw w ramach programów promujących polską kulturę i sztukę: „Regards sur la Pologne”, Polska 2000–2001, „Voila la Pologne”) 1995–. Zainteresowania/hobby: języki obce, sztuka, literatura, jazz, tworzenie biżuterii i ubiorów. Miejsce zamieszkania: Belgia 1981–.

JANKOWSKI Krzysztof, chemik, nauczyciel akademicki; ur. 31 lipca 1940 w Warszawie, syn Edmunda i Barbary z domu Szamotulska. Wykształcenie: studia chemiczne na Uniwersytecie Warszawskim 1958–1963 oraz na Université de Montréal zakończone doktoratem z chemii organicznej 1964–1967; doktorat państwowy z fizyki na Université de Paris Paris XI w Orsay 1985. Docent Université de Montreal 1967–1973, profesor nadzwyczajny 1973–1978, profesor zwyczajny 1978 Université de Moncton w Moncton (Kanada). Główne kierunki badań naukowych: chemia organiczna; spektroskopia; substancje naturalne; spektrometria masowa; biochemia. Autor ponad 180 publikacji naukowych w czasopismach specjalistycznych, 5 rozdziałów w książkach naukowych. Uzyskał 6 patentów kanadyjskich. Członek (Fellow) Chemical Institute of Canada. Odznaczenia: Medal Instituto de Quimica (UNAM, Meksyk). Miejsce zamieszkania: Kanada 1964–.

JASTRZĘBOWSKI Jerzy Michał, dziennikarz; ur. 27 września 1937 w Warszawie, syn Zbigniewa i Maryli z d. Bretsznajder; żonaty Maria Korczewska (anglistka, bibliotekarka); dzieci: Wojciech Zbigniew (matematyk, wiceprezes banku inwestycyjnego w Nowym Jorku). Wykształcenie: studia w zakresie filologii angielskiej na Uniwersytecie Warszawskim 1954–1959; podyplomowe w Studium Afrykanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego 1969–1971. Spiker Polskiego Radia w Warszawie 1960–1965; starszy redaktor Polskiego Radia w Warszawie 1965–1981; starszy redaktor Canadian Broadcasting Corporation w Toronto 1988–; współpracownik Ukraińskiego Instytutu Naukowego na Uniwersytecie Harvarda w Cambridge (USA) 1997. Autor artykułów m.in. w „Tygodniku Powszechnym” (Kraków), „Rzeczypospolitej” (Warszawa), „Kulturze” (Paryż), „Zeszytach Historycznych” (Paryż), „Los Angeles Times” (Los Angeles). Członek Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” (więziony 1983 i 1986) 1981–1990;

koordynator podziemnego radia „Solidarność” w Warszawie 1982–1983. Zainteresowania/hobby: historia Polski. Miejsce zamieszkania: Kanada 1987–.

JAWORSKA Danuta, z domu Janiszek, ps. Danka, artystka malarzka, grafik; ur. 6 czerwca 1951 w Warszawie, córka Andrzeja i Bolesławy z Gałązków; zamężna: Marek Jaworski (renowator mebli). Wykształcenie: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (architektura wnętrz) 1970–1973; Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs w Paryżu (komunikacja wizualna) 1975–1976, Królewska Akademia Sztuki w Sztokholmie (grafika) 1991–1992. Uprawia malarstwo sztalugowe, grafikę, malarstwo dekoracyjne i projektowanie wnętrz. Uczestniczka wystaw zbiorowych w Belgii, Bułgarii, Egipcie, Francji, Jugosławii, Norwegii, Polsce, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Włoszech. Wystawy indywidualne, m.in. w: Hanowerze, Sztokholmie, Göteborgu, Malmö, Boras, Helsingborgu, Wrocławiu. Jej prace znajdują się w kolekcjach prywatnych i państwowych, m.in.: Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Łodzi, Muzeum Narodowym w Poznaniu i Krakowie, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Skopje, Canadian International Bank. Członek: Konstnärenas Riksorganisation 1983–, Związku Polskich Artystów Plastyków 1998–. Zainteresowania/hobby: historia sztuki, archeologia, ogrodnictwo, koty. Miejsce zamieszkania: Szwecja 1976–.

Zbigniew Judycki